

El filòsof i teòleg Henri Bourgeois

«Cal adequar el missatge cristià a la nova cultura televisiva»

El Dr. Henri Bourgeois, d'origen francès, és filòsof, teòleg i escriptor i sent un apassionat afany per captar els interessos televisius del gran públic i de les seves necessitats pràctiques. Valora el fenomen de la televisió de forma positiva, ja que considera que conforma una cultura global que contribueix a percebre la realitat de

maneres diferents i a informar de persones, societats i situacions que per a molta gent, sinó, serien desconegudes. Anima al públic televisiu que sigui més actiu davant d'aquest mitjà i que participi en les associacions de telespectadors.

Fidel a la seva passió per la imatge, encoratja l'Església perquè es pregunti què pot fer

conjuntament amb la televisió i que no continuï en la línia habitual de crítica a l'evolució del mitjà.

D'altra banda, està immers en el camí catecumenal, l'itinerari que realitzen els adults cap al baptisme. La tasca amb els catecúmens li ha donat una visió d'obertura de l'Església, on les paraules clau són comprensió i

riquesa en la diversitat. Els catecúmens a França, per viure el seu compromís cristià, s'organitzen en comunitats de base,

inspirades en les d'Amèrica llatina.

Més informació a les pàgines centrals

Novel·la i transcendència, una realitat a debat

La dimensió transcendent a la narrativa contemporània

Baltasar Porcel

Sota el títol genèric *Novel·la i transcendència*, la Institució Cultural del CIC i la Fundació Joan Maragall han iniciat un nou cicle de conferències que proposa l'estudi de la presència del transcendent en la narrativa contemporània. El curs glossa la dimensió transcendent de l'obra literària, en llengua catalana, de quatre novel·listes actuals: Baltasar Porcel, Jaume Cabré, Maria Àngels Anglada i Emili Teixidor.

Un especialista introdueix el públic a l'univers literari de l'escriptor convidat i, tot seguit, l'autor parla de la seva experiència com a lector d'altres obres que s'inscriuen en la tradició del transcendent o la perspectiva religiosa.

En la primera ponència, l'escriptor i periodista Baltasar Porcel va parlar sobre la poesia de sant Joan de la Creu i el va qualificar com «el poeta més important de tota la humanitat». Porcel va dir que sempre ha tingut molt present a les seves creacions literàries el tema de la transcendència i la moral de l'home, alhora que va afirmar que era un lector assidu de literatura religiosa.

Més informació a pàg. 14

AVUI

**Especial
Setmana Santa**

SUMARI

2

Editorial:
Pasqua de tots

7

**Cerimònia de
recepció del Concili
a la catedral de Vic**

9

**II Marxa de la
Solidaritat organitzada
per Mans Unides
a Tortosa**

III

**«Només "l'amor"
salva»,
per Ferran Guillén**

Editorial

Pasqua de tothom

És Pasqua, la Pasqua del món cristià. On comença i fins on arriba aquest món?

La Setmana Santa i, especialment, el Triduum pasqual —divendres, dissabte i diumenge— omple de cotxes les carreteres, de turistes els hotels, de clients les agències de viatges, d'habitants les segones residències, d'esquiadors les pistes de neu... Tothom, cadascú a la seva manera, fa festa aquests dies. Si pensem en el seu sentit original i observem que es tracta de festivitats mòbils que són determinades segons les regles del calendari catòlic, conclourem que el món cristià és majoritari a Europa i a Amèrica, amb una incidència diversa a la resta del món.

Si, afinant una mica més, mirem de distingir, en la mesura del possible, entre els qui, d'alguna manera, relacionen aquests dies amb la mort i la resurrecció de

Nostre Senyor Jesucrist, i els qui en prescindeixen, el cercle s'estreny, certament. Tot amb tot, la continuïtat i la vigoria d'actes massius com les representacions de «la Passió» o les processons, i les vivències personals que afloren en tants creients ambigus... resten un punt de referència sòlid.

Però encara hi ha nivells més fonsos de fe. Es manifesten en les celebracions litúrgiques d'aquests dies amb tanta i tan viva participació de fidels, en els via-crucis, en les vetlles de pregària: a les esglésies de les ciutats, a les dels pobles, als monestirs i als santuaris, en trobades de joventut... Hi ha un interior de l'Església on el diàleg amb el Senyor ressuscitat es fa més càlid els dies pasquals. Hi ha la claror, nova cada any, del Baptisme renovat en la nit de la resurrecció.

En la Pasqua del món cristià hi som tots els batejats,

d'una manera o d'una altra: els de les «vacances de setmana santa» i prou... els de les velles processons pels carrers... els qui cerquen, a més, nivells més fonsos... No seria bo per a l'evangelització que ens menyspreéssim els uns als altres. Els del tercer grup, especialment, estan cridats a no apartar-se dels altres: cal anunciar a tothom la raó de la Pasqua. És a dir, cal anunciar-los que Jesús ha mort a la creu per tal de fer de tots nosaltres un nou poble. El poble dels qui, amb Ell, fem «el pas» —la Pasqua— del pecat a la justícia, de la mort a la vida.

La celebració de la Pasqua continua fent el signe de la creu en l'horitzó d'aquesta nostra societat d'homes i dones batejats... Ajudem a percebre'! No ens estem de dir-nos els uns als altres en saludar-nos, en felicitar-nos, en fer obsequi de la mona: és Pasqua! El Senyor ha ressuscitat!

Tribuna

Regina Coeli

Jordi Bassas i Ribalta

Escriptor i teòleg

Les mare-de-déus medievals, romàniques i gòtiques, duïen sempre el Fill a braç. És —si no m'equivoco— a partir del Renaixement que comencen a aparèixer imatges de Maria tota sola, tant en pintura com en escultura. A banda les explicacions que puguin aportar els experts en la matèria, a mi, personalment, em suggereix el canvi important que suposa la descoberta paulatina de l'individu per part dels humanistes de l'època. La persona va autoafirmant-se tota sola sense necessitat de la relació amb els altres. El Nen Jesús, per tant, ja no és imprescindible per a la iconografia mariana.

En termes teològics ho diríem així. A l'Edat Mitjana el culte a Maria era cristocèntric. A partir de l'humanisme renaixentista, va perdre el seu cristocentrisme —cosa que els protestants criticaran no sense part de raó. No serà fins al Concili Vaticà II (constitució *Lumen Gentium*) que Maria es reintegrarà al misteri global de Crist i la seva Església. Però, la inèrcia de tants se-

gles impedeix assumir i dur a la pràctica les disposicions conciliars. D'una banda, persisteix una mariologia posttridentina, molt arrelada a nivell popular, que accentua la figura individual de Maria. De l'altra, una reacció catòlico-il·lustrada que pretén adobar-ho amb un recurs a l'Evangelí, que encunya conceptes forçats com «Maria prototipus de deixeble», «Maria entenedora per excel·lència del missatge», «Maria compromesa amb el servei als altres», etc., que no deixen de ser un maquillatge «progressista» al mateix individualisme posttridentí.

Si una cosa cal destacar és la migrada presència de la mare de Jesús en els quatre

evangelis canònics, i la seva absència quasi total a la resta del Nou Testament. Només Lluc li atorga un cert protagonisme en les perícopes de l'Anunciació i de la Visitació —un protagonisme, de fet, compartit amb Zacaries, Simeó i Anna la profetessa. Què hi deuria veure, doncs, la primitiva pietat cristiana per elaborar un culte tan important per a l'Església? L'única resposta que se m'acut és aquesta: hi va veure el Fill a braç. Res més, però res menys. Els pares conciliars d'Efes van sintetitzar aquesta visió popular amb el terme grec θεοτοκος (literalment: *Dei Genitrix*, Engendrada de Déu).

Això implicava, però, una concepció de l'home i unes categories de pensament oposades a l'individualisme dels nostres dies. La simbiosi mare-fill era copsada com a nucli fonamental de la personalitat d'amb-

dós. La gestació no sols era un procés físic, sinó d'autèntica *impregnació* (d'aquí el terme «prenyada») dels atributs del fill. Per tant, allò digne de veneració i de predicació (*venerandum et praedicandum*) d'aquella Verge no era cap acció especial, sinó el fet de l'elecció divina per ser el receptacle de l'Encarnació. Fins i tot el seu *fiat mihi* s'ha d'entendre, no pas com el simple consentiment a una petició que podia ser denegada, sinó com un autèntic clam de desig joios (el mode optatiu del verb en l'expressió grega γενοιτο μοι autoritza plenament aquesta interpretació). Maria, tota ella, ja era pura gràcia, pur do' de Déu, des de la seva concepció: no calia afegir res al seu «currículum». Així ho havien entès els cristians del segle II, així ho van sancionar els pares d'Efes, així ho va conservar la pietat popular, la iconografia i la litúrgia de l'Edat Mitjana. El Vaticà II ens ha posat en sintonia perquè ho poguem tornar a entendre de la mateixa manera, i que poguem tornar a cantar per Pasqua:

«Regina coeli laetare / quia quem meruisti portare / resurrexit sicut dixit».

«Alegra't, reina del cel / perquè aquell qui vas merèixer portar en el teu si / ha ressuscitat segons va dir».

Al·leluia!

A l'Edat Mitjana el culte a Maria era cristocèntric. A partir de l'humanisme renaixentista, va perdre el seu cristocentrisme. No serà fins al Concili Vaticà II (constitució *Lumen Gentium*) que Maria es reintegrarà al misteri global de Crist i la seva Església. Però, la inèrcia de tants segles impedeix assumir i dur a la pràctica les disposicions conciliars.

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88,
Fax 490 20 35

Impressora: Publiograf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30,
08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Códina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Carta de Joan Pau II als sacerdots amb motiu del Dijous Sant

Vaticà

«La vocació sacerdotal té la seva pròpia dinàmica»

El papa Joan Pau II ha fet pública la seva carta als sacerdots, amb motiu del Dijous Sant, quan commemora precisament aquest any el 50 aniversari de la seva ordenació sacerdotal. Explica, al llarg de 20 pàgines, que el sacerdot ministerial està al servei de les altres vocacions dels fidels en el context de la vida cristiana i que per això ha de viure en la fidelitat del seu compromís durant tota la vida.

En aquest sentit afirma del sacerdot que «només vivint en profunditat la veritat de la redempció del món i de l'home, aquest pot apropar-se als sofriments i als problemes de les persones i de les famílies, i afrontar sense temença la realitat, fins i tot del mal i el pecat, amb les energies espirituals necessàries per superar-la».

Joan Pau II apunta que la imatge de la vocació sacerdotal transmesa pels Evangelis està vinculada particularment a la figura del pescador, quan Jesús va cridar a alguns pescadors de Galilea, entre

els quals Simon Pedro. Recorda així mateix, l'últim sopar, i indica que «hi ha un estret i indissoluble vincle entre l'ofrena i el sacerdot: qui ofereix el sacrifici de Crist ha de tenir part en el sacerdoti de Crist».

Resposta renovada

El Papa explica que com que la vocació sacerdotal és una crida personal específica, «el sacerdot es realitza a si mateix mitjançant una resposta sempre renovada i vigilant». Indica que les situacions i circumstàncies de la vida

El Sant Pare en la cerimònia de rentar els seus peus el Dijous Sant

conviden incessantment al sacerdot a «ratificar la seva opció originària, a respondre sempre i de nou a la crida de Déu. La nostra vida sacerdotal, com tota vida cristiana autèntica, és una successió de respostes a Déu que ens crida».

Un altre dels compromisos que els preveres de l'Església llatina han d'assumir és el de viure en el celibat. Tanmateix, apunta que el «celibat és només una de les dimensions de la vocació, la qual es realitza al llarg de la vida en el context d'un compromís global davant les múltiples comeses que deriven del sacerdoti». Per tant, assenyala el Sant Pare que «la vocació no és una realitat estàtica: té la seva pròpia dinàmica. Aquest projecte diví es realitza en la mesura que és descobert i acollit per nosaltres, com el nostre projecte i programa de vida». (APIC).

Cinc cardenals, vuitanta-sis bisbes i set mil sacerdots

El Papa es reunirà amb tots els sacerdots de la seva promoció

Joan Pau II celebrarà a Roma el proper mes de novembre el cinquantenari de la seva ordenació sacerdotal, junt amb cinc cardenals, vuitanta-sis bisbes i set mil sacerdots d'arreu del món ordenats també l'any 1946.

La iniciativa, que no té precedents en la història de l'Església, fou anunciada recentment per la Congregació del Clergat amb motiu de la presentació de la carta que el Papa dirigeix anualment als sacerdots durant el Dijous Sant.

El Sant Pare, que va rebre l'ordenació als 26 anys de mans de l'arquebisbe de Cracòvia, Adam Sapieha, l'1 de novembre de 1946, ha volgut celebrar el seu jubileu sacerdotal amb tots els cardenals, bisbes i sacerdots que compleixen com ell aquest any el cinquantenari del seu ministeri. Segons va anunciar monsenyor Crescenzo Sepe, secretari de la Congregació del Clergat, la celebració tindrà lloc a Roma, entre els dies 7 i 10 del proper novembre.

Els actes d'aquest multitudinari jubileu sacerdotal conclouran amb una missa presidida per Joan Pau II a la basílica de Sant Pere, en la qual tindrà lloc el «Te Deum» pel mig segle de ministeri.

El Papa recorda justament els seus anys de

ministeri i la seva ordenació en la tradicional carta que dirigeix a tots els sacerdots amb motiu del Dijous Sant.

Elogi als pares

En el seu missatge, Joan Pau II expressa el seu agraïment a Déu pels «fruits de la nostra vida sacerdotal», al temps que reconeix l'ajuda dels homes que impulsen al sacerdot a escollir el seu camí, començant «pels nostres pares, que han estat per nosaltres un do multiforme de Déu».

«Penso en els meus companys de Seminari que, com jo, tenen al'esquena un camí cap el sacerdoti marcat pel dramàtic període de la II Guerra Mundial», escriu el Sant Pare.

Joan Pau II sol·licita perdó a Déu i als homes «per les negligències i les faltes, fruit de la debilitat humana», que poden haver comès els sacerdots. També dedica un record a tots aquells que han abandonat el ministeri. (R).

JOVE O GRAN, DONA O HOME

Treball prou ben pagat i assegurat, i segons per a qui molt interessant

És per a una publicació catòlica. La missió de la persona que cerquem serà la de crear noves subscripcions i punts de venda. No necessitem que tingui especials dots de venedor ni experiència. Cal que tingui veritables ganes de fer la feina, sigui constant, ordenat, i cregui en la seva tasca. Dedicació total. Cal que disposi de mitjà de transport propi. La remuneració s'establirà d'acord amb el candidat però pot ser de l'ordre de 3-4 milions de pessetes anuals.

Escriuiu donant els detalls més significatius a:
R.F., C/ Balmes, 123, 3r. 2a - 08008 Barcelona,
indicant en el sobre la Ref. 48.830.

CAMPANYA ANUAL d'aportacions populars (rifa)

SORTEIG TRADICIONAL: 1996

Adquirint les butlletes
 podeu optar als premis

1r. premi: *Un cotxe PEUGEOT 106
 kit - 3 portes.*

2n. premi: *Bicicleta BIANCHI Mountain
 Bike model FOX. (21 velocitats)*

3r. premi: *Un aspirador MIELE de luxe,
 model S 270i*

I també, a més:

*10 lots de llibres amb 6 títols per escollir
 de la col·lecció «Babar i els seus amics»
 (Ed. Beascoa).*

DATA DEL SORTEIG: 4 DE JUNY

L'any passat, Jordi Jofresa i Puig, fill d'un subscritor del setmanari, recollia el cotxe a la casa concessionària de mans de la secretària executiva de l'associació

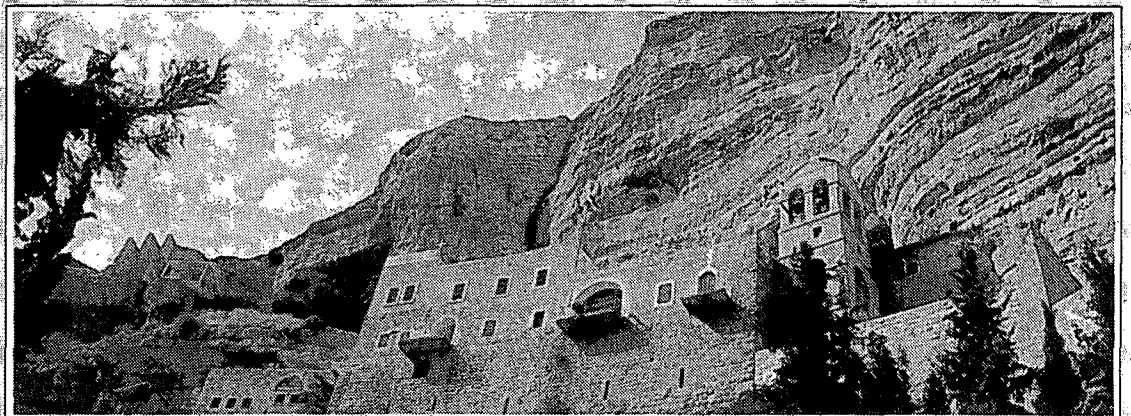
**PROPAGUEU LES BUTLLETES
 DEMANEU-NOS TALONARIS**

Informació de pelegrinatges i viatges

Del 16 al 23 de maig De l'1 al 8 d'agost
 Del 17 al 24 d'octubre Del 27 de desembre al 3 de gener

TERRA SANTA

El país de Jesús

Pas a pas amb el Nou Testament,
 com a «Pelegrins de la Paraula»

PER LA CULTURA RELIGIOSA I POPULAR

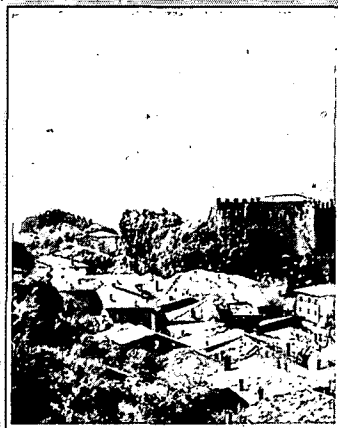

**Diumenge, 28 d'abril
 LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA**

Assistència a la representació, transport i dinar (places limitades)

Del 3 al 14 de juny

**NORD
 D'ITÀLIA**

Dels llacs dels Alps
 als canals de
 Venècia

Del 13 al 23 de juliol

**BULGÀRIA
 MEDIEVAL**

Els testimonis de la
 més típica tradició
 oriental

Del 1 al 15 d'agost

**ESTATS UNITS
 i CANADÀ
 Costa est**

Tot visitant els
 santuaris del
 Nou Món

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ DES D'ARA

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
 AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA - Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A
 - 08010 BARCELONA - Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

Estadístiques

El planeta de les religions

El diàleg entre les religions és la principal preocupació per al Jubileu de l'any 2000

A les portes del tercer mil·lenni cristià, els dos terços de la població mundial no són cristians, com ens recorda l'Agència de premsa missionera del Vaticà, Fides, en un comentari en relació a la intenció missionera del mes de març: «Perquè l'Esperit Sant disposi els no cristians al diàleg i perquè obri els seus esperits i els seus cors a la llum de l'Evangelí».

Segons una estadística recent i aproximativa—en aquest terreny, és difícil donar xifres precises— el món té, actualment, uns 5,58 mil milions d'habitants. D'entre ells, 1.939 mil milions són cristians (dels quals 965 milions són catòlics), 959 milions de musulmans, 959 milions d'hindús, 351 milions

de confucionistes, 341 milions de budistes, 66 milions de sintoistes, 37 milions de taoistes, 20 milions de jueus, 18 milions de siks i 823 milions d'adeptes a altres religions (inclòs l'animisme). Resten 277 milions «d'ateus o indiferents».

«La preparació del Jubileu de l'any 2000 ha de suscitar a l'Església sencera, estima Fides, un esforç missioner extraordinari per conduir el món al Crist, salvador de tots els homes».

Després d'haver mostrat l'actualitat trepidant del diàleg interreligiós, Fides troba un fonament en el fet que una de les comissions de preparació del Jubileu està precisament consagrada al diàleg entre les religions. (KNA)

Qui són i la seva missió

Missioneres Combonianes

Celebració de la professió religiosa de dues combonianes kenianes: Jane Kabuya i Ann Lucy Wanjiku

Les Germanes Missioneres Combonianes són una família religiosa-missionera que continua i posa en marxa a l'Església el carisma del Fundador, Daniel Comboni. Són presents a 27 països i són 1.696 religioses.

Consagrades a Déu per a l'evangelització mitjançant la professió dels consells evangèlics, porten

una vida fraterna en comunitat.

El seu objectiu és l'evangelització dels pobles on encara no ha estat anunciat el missatge evangèlic, privilegiant els més pobres i necessitats, especialment a l'Àfrica.

Realitzen la seva missió promovent el creixement de la comunitat cristiana per a la consolidació

de les Esglésies particulars, sobretot a les zones més pobres i abandonades; comproment-se a fer presents els valors del Regne de Déu en situacions d'opressió, injustícia i pobresa. Com expressió del seu compromís, les combonianes treballen activament en els camps sanitari, social i educatiu. (M.N.)

Internacional

RÚSSIA

Noves llums sobre l'autenticitat del Sant Llençol

MOSCOU.— El científic rus Dimitri Kouznetsov, director dels laboratoris Sedov de Moscou, ha revelat els resultats d'una darrera investigació que dona noves llums sobre el tema de l'autenticitat del llençol: la veritable edat del Llençol de Torí oscil·laria, segons el científic, entre els anys 100 a.C i 200 d.C. D'aquesta forma, el descobriment de Kouznetsov, obtingut en base a minucioses anàlisis químiques i càlculs matemàtics, confirmaria la tesi que el Sant Llençol cobria el cos de Jesús, poc després de mort.

Segons l'expert, els resultats de l'estudi realitzat al 1988 sobre el Llençol, que suposadament van remetre la seva datació a l'Edat Mitjana, no són «creïbles». Sobre la precisió del carboni 14, s'hi suma un cop més una seriosa opinió científica que qüestiona la validesa de la mostra i en conseqüència del resultat de l'anàlisi.

La mostra de lli analitzada llavors, assenyala el científic rus, presentava una superconcentració de carboni a causa de «factors externs» que van portar els científics a «considerar erròniament l'edat de la mostra». Per a Kouznetsov, aquests factors s'associarien a un incendi sofert pel Llençol a França el 1521, fet que junt amb altres hauria produït una alta concentració d'isòtops de carboni en el Llençol, la qual cosa òbviament origina una errada en el resultat de la prova del carboni 14. (SEAL)

CUBA

Empitjora la situació juvenil

LA HABANA.— Empitjora dia a dia la situació d'Hispanoamèrica. Des de 1970 han crescut els nivells de pobresa i són milions els menors que es veuen obligats a treballar en condicions infrahumanes. Segons la Unicef, la violència en la família, en els barris i en la societat és la principal causa de la fugida dels joves per alliberar-se'n. Hi ha 196 milions de pobres dels quals, la meitat són joves.

La prostitució infantil és una altra de les nafres del continent, especialment greu a les regions que viuen del turisme com la República Dominicana i Cuba. El tràfic sexual és la principal causa de la Sida. Tanmateix, crida l'atenció el tràfic de nens.

S'ha publicat un estudi on s'afirma que el 20 per cent de la població del continent viu en la misèria; i d'uns 500 milions d'habitants, uns 200 viuen en extrema pobresa.

La meitat de la població llatinoamericana té una edat inferior als 18 anys i molts d'ells pateixen desnutrició.

Diverses Conferències Episcopals d'Hispanoamèrica han denunciat aquestes tristes realitats, així com el papa Joan Pau II en el seu recent viatge pastoral a aquest continent. (APIC)

RWANDA.— Carmen Olza, religiosa navarresa que va morir el 20 de març passat a Mugina en explotar una mina al pas del vehicle en el qual viatjava

Espanya

A Granada, pàtria adoptiva del sant, amb la presència dels Reis

Cloenda del V Centenari del naixement de sant Joan de Déu

GRANADA.— Amb motiu del V Centenari de sant Joan de Déu Joan Pau II ha adreçat un missatge al Germà General, en el qual subratlla que el testimoni de sant Joan de Déu «continua essent actual». Han estat molts els actes que s'han celebrat arreu del món, i especialment a Espanya.

Després del Congrés mundial de Col·laboradors, a Roma, les mirades s'han polaritzat a Granada, la pàtria adoptiva de Joan, que el venera com «el millor veí que ha tingut la ciutat». Germans, treballadors, voluntaris, familiars i amics s'han aplegat junt a les seves despilles, del 6 al 8 de març. Pelegrins importants foren el cardenal Castillo Lara, delegat papal, i els Reis d'Espanya.

El programa previ als actes de cloenda ha estat ampli. Fins el 8 de

març es va poder visitar l'exposició iconogràfica *Imatges de Sant Joan de Déu*, a l'Hospital Reial. Sobre *Influència del carisma i la filosofia de Sant Joan de Déu*, versaren les conferències, dictades del 19 al 23 de febrer. A la basílica, des del 28 de febrer, Pascual Piles, superior general de l'Orde Hospitalària, predicà la solemne novena. I del 4 a 8 de març fou oberta la Mostra Filatèlica Religiosa.

El 6 de març, els Reis d'Espanya

inauguraren el Centre Mèdic Social i d'Educació Especial «San Rafael». Els monarques, rebuts pel superior general, el delegat papal i l'arquebisbe de Granada, visitaren les noves dependències de l'Hospital Geriàtric. Després recorregueren els locals. En unencontre emotiu, els malalts regalaren a la reina Sofia una caixa de marqueteria i un mocador brodat per les infermeres.

Els Reis tancaren la visita al centre recorrent el Menjador Soci-

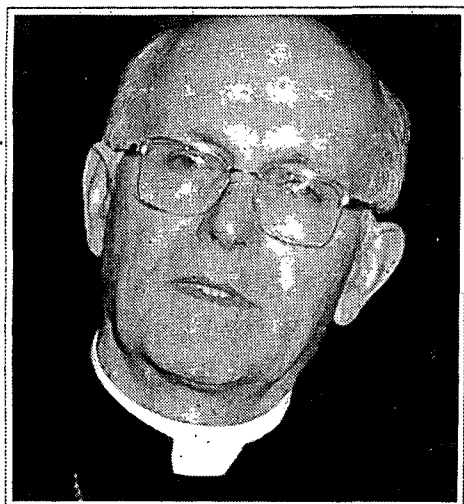
Entranyable trobada del Rei en la inauguració del Centre d'Educació Especial

al per a transeünts, i el Col·legi d'Educació Especial, els alumnes del qual els oferiren els obsequis que havien elaborat.

Ja a la Basílica, el rei Joan Carles i la reina Sofia acudiren al cambril on es troben les restes del sant, per mantenir després un entranyable encontre amb més de 200 germans de Sant Joan de Déu, d'arreu del món. La tasca de l'Orde Hospitalària, que té a Espanya 40 centres amb 5.743 treballadors, ha rebut la Medalla d'Or de Sevilla i la Granada d'Or.

Completaren els actes culturals la interpretació, a l'Auditori Manuel de Falla, de l'Oratori *Ignis Flagrans Charitatis*, i la presentació de la biografia *Juan de Dios, loco en Granada*, del periodista José M. Javierre. Amb la processó de les relíquies, la seva veneració, i la Missa Solemne, el dia 8, s'acabaren les celebracions. (V.N.)

Mons. Yanes demana als polítics responsabilitat per pactar

SARAGOSSA.— «Tots els interlocutors han de plantejar-se la pregunta de què és el que convé més per al bé del país, per al bé comú, perquè aquest cal que sigui un valor que tots han de cultivar al màxim».

Aquesta és, per al president de la Conferència Episcopal, Elías Yanes, la principal exigència que ha de guiar les negociacions per formar Govern. Un diàleg que, segons va assenyalar a Saragossa, «exigeix una enorme paciència» i «que no es proposin fites impossibles». «És responsabilitat de tots,

subratllà, fer aquest esforç perquè el diàleg és un camí fràgil, però és important per al bé de tots i tots són responsables de l'èxit».

El president dels bisbes va destacar la importància que «l'Església (en les eleccions) no hagi aparegut com una força en confrontació amb altres forces polítiques, sinó que ha procurat mantenir-se a distància donant una orientació moral». D'acord amb aquesta posició, si CiU i PP arriben a pactar, l'Església mantindrà, segons Yanes, la mateixa conducta que amb el PSOE. «A Espanya, afirmà, hem donat proves de buscar amb sinceritat un diàleg amb els qui representen l'autoritat pública a cada moment.

Aquesta mateixa conducta la mantindrem amb els futurs governants».

«Tant Pujol com Aznar em semblen persones molt respectables», afegí l'arquebisbe, per a qui en el diàleg amb l'Església «no crec que hi hagi especials dificultats». Yanes va rebutjar que els nou milions de vots del PSOE avalin els casos de corrupció del Govern sortint. És més, va dir, «d'ara endavant, aquest partit vigilarà més les conductes i comportaments i lluitarà més contra la corrupció. Tothom desitja que desaparegui». I va convidar els polítics, mitjans de comunicació i tribunals, a no baixar la guàrdia. (V.N.)

OBRA NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA

L'OBRA DE NTRA. SRA. DE FÀTIMA ÉS UNA FUNDACIÓ DE CARÀCTER BENÈFICO-SOCIAL, QUE PORTA A TERME PROJECTES AMB L'OBJECTIU DE FOMENTAR UNA MAJOR QUALITAT DE VIDA HUMANA.

Vostè ens podria ajudar col·laborant en alguna de les necessitats que tenim, com són entre altres:

LLAR D'ÀVIES

- Ens fan falta 2 llits de clínica per a les àvies que necessiten atenció especial. Cost de cada llit..... 106.000 Ptes.
- 9 caminadors graduables, fixos. Preu per unitat..... 10.000 Ptes.
- 1 microones..... 25.000 Ptes.
- 50 cadires per al menjador..... 8.000 Ptes.
- 100 protectors per a matalassos..... 1.200 Ptes.

LLAR INFANTIL

- Arranjament de la cambra de bugaderia per millorar les condicions de treball..... 140.000 Ptes

AGRAÏMENT A:

- D.I. Per 3 caminadors
- M.T.P. per 2.000 ptes.
- Fundació Roviralta pel acondicionament de l'habitació de nadons de la Llar Infantil i Bany Geriàtric a Calella
- H.N. per dos llits de clínica

Si desitja col·laborar en una d'aquestes necessitats pot fer-ho a:

Secretaria de l'Obra, Rbla. Catalunya, 92, 5è., desp. 18. 08008 Barcelona. Tel. (93) 215 15 93

Casal de Ntra. Sra. de Fàtima, Sant Isidre, 44. 08370 Calella de la Costa. Tel. (93) 766 20 21

Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima, Santuari, 94. 08032 Barcelona. Tel. (93) 357 56 48

O bé, al compte corrent de l'Obra de Fàtima a "la Caixa" núm. 2100-0022-10-0200556450

En la cerimònia de recepció a la catedral

El bisbe Guix convida a retenir les línies mestres del Concili

VIC.— El diumenge 24 de març la diòcesi de Vic, impulsada pel seu bisbe, Josep M. Guix, va celebrar a la catedral vigatana una cerimònia d'acollida del Concili. Malgrat que la «recognitio» de Roma encara no ha arribat, el bisbe Guix volia donar llum verda a la diòcesi perquè porti a la pràctica les línies mestres conciliars, considerant que el Concili, clausurat el juny de l'any passat, suposa una renovació de la vida de l'Església catalana. Amb aquesta cerimònia ja són dues les diòcesis de Catalunya, Girona un mes abans i Vic, que han volgut mostrar de manera explícita que el Concili és ben viu.

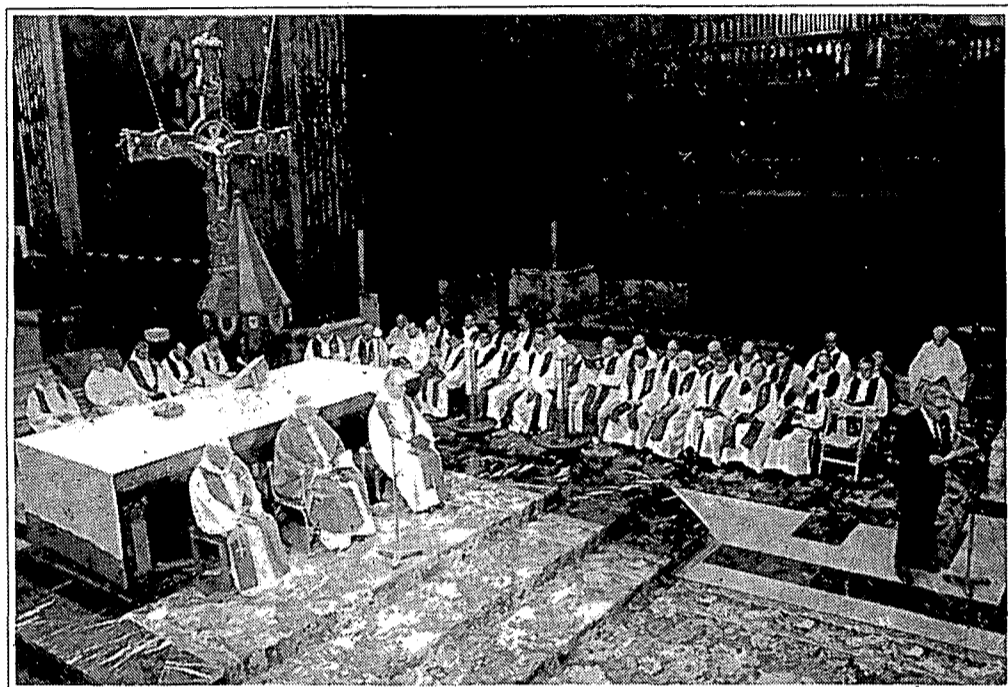
Xavier Coll

Full Diocesà

«Les resolucions del Concili provincial han d'esdevenir per a la nostra Església particular llavor d'unitat i de comunió, de missió evangelitzadora i d'empenta apostòlica». Així es va expressar el bisbe de Vic, Josep M. Guix, en l'homilia de la solemne concelebració diocesana per a la recepció del Concili.

La tarda del diumenge 24 de març, una ingent concurrència de fidels vinguts dels quatre punts del bisbat, van omplir la catedral de Vic. La convocatòria, adreçada especialment als Consells Parroquials i Pastors, als organismes apostòlics, va trobar el seu ressò entre els fidels diocesans. Va ser presidida pel Bisbe, acompanyat d'un centenar de preveres, que van donar les primeres passes en el camí de posar en pràctica les resolucions conciliars.

Certament que falta encara el vist-i-plau de la Santa Seu i la promulgació de l'arquebisbe de Tarragona a aquestes resolucions, redacta-

Es va acollir el Concili amb una solemne cerimònia a la catedral de Vic

des per l'assemblea del Concili i aprovades pels bisbes de la Tarraconense. Però això no impideix que se les conegui, s'aprofundeixin, i s'assimilin i «mirem de descobrir-ne les línies mestres per a retenir-les com a punts de referència en els nostres plans, programes, objectius i accions pastorals. Posem-les en pràctica en les nostres comunitats», va dir el bisbe Guix a l'homilia. Aquest era el punt essencial de la trobada diocesana.

El Concili com a punt clau de referència

La trobada es va iniciar amb una llarga processó d'entrada dels concelebrants i el bisbe, el qual va començar l'acte, saludant l'assemblea i donant pas a la lectura resumida dels quatre capítols de les resolucions conciliars, feta per membres que van prendre part en el Concili, celebrat l'any

passat a Sant Cugat del Vallès.

La litúrgia eucarística es va desenvolupar amb solemnitat, l'assemblea hi va participar activament amb pregàries i cants. En el transcurs de l'homilia, el prelat va fer una crida a acollir amb goig les resolucions conciliars, alhora que va agrair a tots els qui hi havien participat, tant en la consulta prèvia, com en la realització. Al final de la llarga cerimònia, el Dr. Guix va lliurar als membres del Consell Diocesà de Pastoral les carpetes amb les resolucions del Concili, que va esdevenir com un signe de coneixement i de comunicació per a totes les parròquies del Bisbat. Va acabar expressant la seva invitació a una celebració que tindrà lloc a la mateixa catedral el proper 15 de setembre —data del 150 aniversari del naixement del bisbe Torras i Bages— en la qual es presentarà el pla diocesà per a l'aplicació del Concili amb actuacions concretes.

Mil joves es comprometen amb la tolerància i l'Evangelí

David Vidal

BARCELONA.— Un miler de joves i adolescents de tots els indrets de la diòcesi van manifestar joiosament a Barcelona el seu compromís amb la tolerància en la celebració de la XI Jornada Mundial de la Joventut. Amb una tolerància viscuda a la llum de l'Evangelí que, com recollia el lema «Sigues tolerant: estima!», i com va desenvolupar Mn. Rovira Belloso a la ponència central, fa arribar a l'amor.

En aquest sentit, monsenyor Ricard M. Carles a l'homilia de

l'Eucaristia va demanar als congregats que recordessin que Jesús «també té un cor d'home que ens estima com va estimar Llätzer, que queda tocat per la nostra resposta al seu amor» i que aquesta resposta al seu amor s'explicita «en la resposta als nostres ambients on encara hi ha milers de nois i noies que no coneixen Jesucrist».

La celebració de la jornada va resultar un èxit, com reconeix la delegada de Joventut de l'Arquebisbat, Rosa Deulofeu, que va destacar la «participació activa i implicativa» dels nois i noies. Cal destacar d'aquesta Jornada l'am-

plia oferta pedagògica per treballar el tema de la tolerància, que anava des de la impactant obra de teatre matinal —Comences suportant i acabes estimant— posada en escena per Mn. Antoni Deulofeu al teatre del Col·legi Xavier, fins a l'àudio-visual i la gimcana per als més petits.

Els més grans de 18 anys van assistir a la xerrada col·loqui amb Mn. Rovira Belloso que va subratllar, parlant de la tolerància evangèlica, que «sempre espera en la capacitat de conversió i, per tant, no imposa el que ha de brollar després d'un oferiment gratuït».

Els joves i els adolescents es van implicar en el compromís envers la tolerància

Vic

Iniciativa del Secretariat de Música Sacra

c.c.

VIC.— Amb la intenció d'ampliar el ventall de música disponible per a l'ús litúrgic, el Secretariat de Música Sacra del bisbat de Vic ha editat una versió de l'Ordinari de la Missa, musicat per monsenyor Valentí Miserachs, mestre de capella de la basílica de Santa Maria la Major i actual director del Pontifici Institut de Música Sacra de Roma.

N'existeix una versió senzilla, a una sola veu —que es va estrenar durant la celebració de la Missa crismal de l'any 1995 a Vic—, i una versió solemne per a cor a quatre veus. Es tracta d'una música assequible i alhora de qualitat, en la línia de la tradició musical religiosa gregoriana i popular, que segurament es divulgarà de forma progressiva, primerament a la diòcesi vigatana i després a altres indrets.

A més, el mateix Secretariat té en fase d'elaboració un repertori de cants per a la litúrgia destinats als diversos temps de l'any litúrgic. Aquests cants es basen en textos, directament inspirats en el missal i elaborats per Mn. Josep Ruaix, prevere diocesà i conegut filòleg, als quals el mestre Miserachs va posar melodia.

S'ha programat per al dissabte 13 d'abril, a les vuit del vespre, un acte de presentació pública, que tindrà lloc a la Sala de Sínodes del Palau Episcopal de Vic, sota la presidència del bisbe Josep M. Guix.

Barcelona

Girona

GIRONA.— Amb tan sols una setmana de diferència, els capellans gironins hem tingut l'oportunitat d'escoltar dues grans personalitats: Joan Estruch, professor de Sociologia de l'Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i membre laic del Concili Provincial, i monsenyor José M. Setién, bisbe de Donòstia. Un i altre, a més de pronunciar sengles conferències a tothom, van pronunciar-ne una altra adreçada exclusivament als capellans. Això ens va brindar l'oportunitat —oportunitat indirecta, no buscada— de poder avaluar la distància que separa un laic compromès d'un bisbe que sovint és notícia.

De Joan Estruch al bisbe Setién

Jaume Reixach

En efecte, encara que les comparacions sempre són odioses, val a dir que Joan Estruch va satisfer àmpliament l'audiència, mentre que el bisbe Setién ens va deixar decebuts. Joan Estruch va parlar clar i català, tal com raja i sense embuts (per dir-ho amb les seves mateixes paraules), mentre que el bisbe de Donòstia, tot i que va demanar que no hi haguessin periodistes ni a la sala ni a fora, cosa que es va complir, no es va deixar anar en cap moment. Ens va oferir una classe d'eclesiologia, amb els conceptes—això sí— molt ben trabats, però que no responia al tema proposat: *Llums i ombres de la nostra Església, als trenta anys del Vaticà II*. Ell sabrà els motius de la seva tinta i de la seva (sobre els presents, excessiva) prudència, però el cas és que la conferència va resultar un pèl avorrida. Val a dir, en descàrrec de la seva persona, que ell ja s'ho temia. La seva trajectòria pastoral va despertar en nosaltres unes expectatives que, després, en veure que no deia res de nou ni de particular, es van convertir en decepció. (Mala sort).

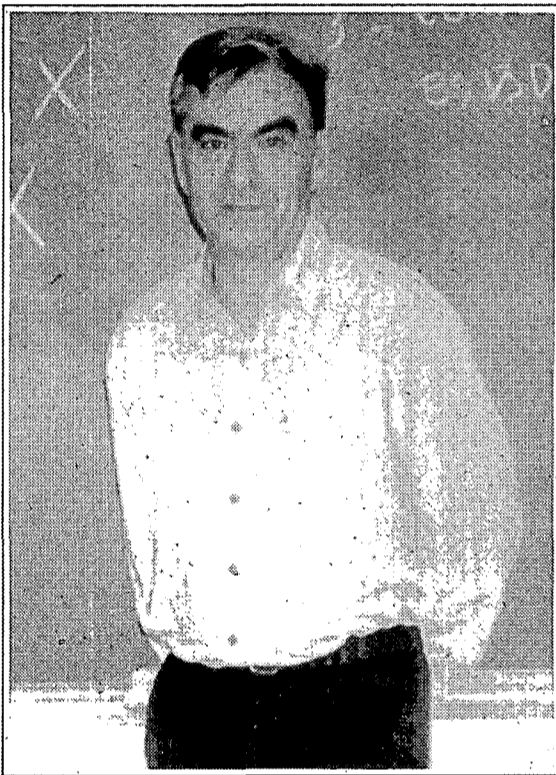
En canvi, la conferència de Joan Estruch sí que va respondre a les expectatives creades. No va caldre en cap moment llegir entre ratlles. Igual que en el seu llibre *Concili Endins*, Joan Estruch parla amb llibertat i franquesa. Ell mateix diu que li agradaria estar segur que, en arribar al final, «el que no m'hagi entès

sigui perquè no m'ha volgut entendre». Però tothom el va entendre. Les preguntes de la segona part en van ser una bona prova.

El cor net i el cap clar

La seva inquietud —més de cristià que de sociòleg— va trobar un ampli ressò en els cors ben disposats, que són molts, gràcies a Déu. El Concili —ens va dir— es va dur a terme per renovar la nostra imatge d'Església. Heus aquí els tres objectius més peremptoris d'aquesta renovació: fer que la nostra Església sigui més oberta, més dialogant i més acollidora. Això és impossible d'aconseguir sense una conversió de cor. I per convertir el nostre cor no fa cap falta esperar que arribi la *recognitio* de Roma. Quan arribi, sabrem la lletra del text conciliar, però l'esperit... és a dir, la melodia ja fa temps que la sabem.

És hora —ens va dir Joan Estruch— d'actuar amb el cor net i el cap clar. Aquest esforç personal ja es va fer dins l'aula, ara cal continuar-lo. I per continuar-lo necessitem que els laics s'integrin a la dinàmica conciliar. Altrament semblarà que ens

Joan Estruch va insistir que la pluralitat no ha de fer por

movem però serem allà mateix. Diu l'Estruch: els laics no qüestionen la netedat de cor de la jerarquia. Per tant, la jerarquia tampoc no hauria de qüestionar que els laics puguin tenir idees clares.

Si volem fer un bon treball de conjunt, cal posar l'accent en aquests tres punts: reconèixer i acceptar la pluralitat interna de l'Església; aprofundir el principi de corresponsabilitat i superar l'anomenada cultura clerical, que no es detecta únicament en els clergues sinó també en determinats laics (que tenen els mateixos tics que els clergues).

Joan Estruch va insistir que la pluralitat (que no vol dir «tants caps, tants barrets», sinó la diversitat enriquidora) no ens ha de fer por. També existeix en l'episcopat i això no ens ha d'espantar. Va dir també que, del Vaticà II ençà, no hem avançat gaire en l'aspecte de la corresponsabilitat, que era —i continua essent— un camí ple de promeses. I finalment, va deixar ben clar que, quan parla d'integrar els laics a la tasca evangelitzadora, no està donant consells piadosos. Aquesta integració es va viure a l'aula conciliar i marca una etapa, una manera de fer que mira el present i el futur.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Proa a la resurrecció

La prudència, com diu Paul Claudel, és «la proa intel·ligent del nostre ésser, que s'ha de governar, entre la multiplicitat de les coses finites, cap a la perfecció». Una perfecció que té molt a veure amb la nostra resurrecció. Un dia va dir Jesús als seus: «Tira mar endins!» I el darrer dia de la nostra vida se'ns demanarà fer-nos a la mar de la immensitat de Déu, tot abandonant-nos a la seva misericòrdia. I posarem proa cap a aquest mar-amor insondable de l'amor de Déu, que ens aconseguirà la seva visió i, a la fi dels temps, la resurrecció. ¿Quina relació hi pot haver entre la nostra prudència i la resurrecció?

No es tracta pas de la prudència inautèntica, que suposa timidesa, por, duplicitat o dissimulació. La prudència és ben diferent d'aquest concepte fals d'ella. Es tracta d'aplicar els mitjans adients per aconseguir el fi que ens proposem. I el que Déu s'ha proposat amb nosaltres és que participem en la resurrecció de Jesús. Aquesta serà algun dia la darrera i gloriosa voluntat de Déu quant a la nostra vida. Però la fem possible —ni que tot sigui un do seu— en la mesura que anem realitzant lliurement i amorosa la voluntat cada dia diversa de Déu.

La prudència ha de recolzar, doncs, en la fortalesa més que no pas en la por, i en la gosadia més que no pas en el càlcul.

Per ser imatge de Déu, l'home participa de la «senyoria» del seu Creador, amb un domini que és més veritable —diu Tettamanzi— no pas quan domina el món material extern a ell, sinó quan es pot autoposseir, dominar-se ell mateix i autoconstruir com a home. Aquest domini és senyal i fruit de la llibertat veritable, que en l'home és un signe de ser imatge de Déu.

Va dir Pau VI al seu discurs a la FAO: «L'home va necessitar mil·lennis per aprendre a dominar la natura, per sotmetre la terra, segons la paraula inspirada del primer llibre de la Bíblia. Ara li ha arribat l'hora de dominar el seu propi domini.»

En relació amb l'autèntic tarannà de la prudència (mitjans adequats a un fi), si escoltem Jesús, ens diu que hem d'apuntar cap al fi darrer d'estimar Déu «amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces». Els mitjans per al seu seguiment hauran de ser sempre esforçats i totalitzadors.

El seu exemple és clar i entusiasmador, però compromès. «Quan arriba la seva hora, no hi ha res que l'aturi. La prudència que exigeix als deixebles és del mateix ordre. Són falses les prudències del ric hisendat que s'oblida de l'ànima o la del jove ric que renuncia de seguir Jesús.

»La prudència veritable consisteix a vendre tot el que hom té i donar-ho als pobres, consisteix en fer-se un tresor que no puguin malmetre ni els cucs ni el rovell. La prudència veritable busca primer el Regne de Déu i la seva justícia, sabent que tota la resta li serà donada de més a més» (Ph. Delhaye).

Atabem amb una observació de J. Pieper: «Sobre la prudència es fonamenta ni més ni menys que tota l'estructura de l'ordre de la idea de l'home cristià-occidental, és a dir, que l'ésser és abans que la veritat, i la veritat, abans que el bé.» Per tant, no puc decidir què és bo, si no sé abans què és la veritat del meu ésser d'home. Per exemple, si ignoro qui m'ha fet viure i què espera de la meua existència. Per això, conèixer el meu ésser i la meua veritat és previ a saber què és bo i què és dolent.

CASA
GAY

MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 | 14

Tels. 318 14 95 - 301 67 31 - Fax: 412 44 55

Organitzada per Mans Unides

Alta participació en la Marxa de la Solidaritat

TORTOSA.— La presidenta i l'equip responsable de Mans Unides de Tortosa van explicar en una taula rodona l'objectiu de la Marxa de la Solidaritat, que pretén aconseguir que augmenti la consciència del compartir envers el Tercer Món i la recaptació de diners pels projectes de desenvolupament. Durant els darrers 10 anys, Mans Unides ha recollit 26.633.200 pessetes.

J. Blanc i Bahima

El curs passat, el Col·legi Teresià de Tortosa va organitzar la primera «Marxa de Solidaritat» a la ciutat. Hi van participar 350 alumnes, des de tercer de primària fins a tercer de BUP. Van sortir de la població de Jesús vers al Regés. Allí, al camp de futbol, es va celebrar l'Eucaristia. Es van recaptar 1.136.018 pessetes. Aquests diners van servir per finançar part del projecte a Ayacucho, que pel seu cost elevat s'ha fet en dues campanyes, la de l'any passat i la del 1996. És important recalcar la gran tasca de mentalització per part de les religioses i dels professors. Enguany hi han participat 940 alumnes, i 40 professors del Centre Teresià, de l'Institut Joaquim Bau, Institut Tècnic de FP, Col·legi Sagrada Família i Col·legi Consolació.

—Quins són els dos objectius d'aquesta marxa?

—Per a Mans Unides, el primer objectiu és l'educació per al desenvolupament. Sensibilitzar i informar l'opinió pública i els organismes de poder sobre la realitat del Tercer Món. Això ens porta, principalment, cap allò que nosaltres anomenem, *educació formal*, arribar a les escoles, instituts i universitats. El segon objectiu és recaptar fons per a la financiació de projectes.

—Podrieu descriure'ns el projecte patrocinat a Ayacucho?

—El projecte Ayacucho consisteix en la construcció d'un centre de promoció. Allí el sou d'un obrer és de 450 pessetes al dia. Aquesta situació ha fet que molts joves hagin caigut en l'alcoholisme i la prostitució i moltes mares solteres queden abandonades amb els seus fills. Davant d'aquesta situació, es vol construir una llar per a la promoció de la dona, dels joves i dels infants, mitjançant l'alfabetització i l'aprenentatge d'un ofici (tall

Concentració i consignes al Parc Municipal

i confecció, fusteria, lampisteria, electricista o mecànica, entre d'altres) i també la manera d'alimentar i cuidar els nens.

—El tríptic parlava d'un carnet i dels patrocinadors.

—Un mes abans, als centres es

van repartir uns tríptics on s'explicava l'objectiu de la marxa, el projecte, l'itinerari, la inscripció amb la signatura dels pares i el carnet on tenien que apuntar-se els diners que els patrocinadors donaven per quilòmetre.

—Es pensa el curs vinent examplar el ventall a uns altres centres?

—L'any vinent, amb la reforma de l'ESO, podran participar nens a partir dels dotze anys, per tant pensem que el nombre d'alumnes serà més elevat.

—Els nens petits, des de tercer de primària fins a vuitè d'EGB, del Col·legi Teresià van caminar a Migcamí i fins Coll de l'Alba.

—Aquesta marxa de nens petits era pel mateix objectiu i van caminar des de Migcamí fins el Coll de l'Alba. Van sortir i arribar conjuntament amb l'altra marxa.

—Dirieu quelcom més?

—Agrair sincerament als nens i als joves, als professors i a tothom que ha fet possible la II Marxa de Solidaritat a favor de Mans Uni-

des. Recordem les paraules de Pau VI: «quan als joves se'ls demana poc, no donen res, però quan se'ls demana molt, ho donen tot». Ells han estat els millors pregoners de la Campanya contra la Fam entre els seus familiars i amics.

Urgell

Roma aprova el procés dels màrtirs

Antoni Mirabet

TREMP.— La Congregació per a les Causes dels Sants, prèvia consulta a les Congregacions per a la Doctrina de la Fe i del Clergat, va comunicar al bisbe d'Urgell el seu plàcet perquè el procés diocesà per a la glorificació de 78 màrtirs, 77 preveres i un seglar, assassinats el 1936-1939, pugui iniciar-se i seguir endavant.

«Per part de la Santa Seu no existeix impediment perquè el procés sigui dut a bon terme», informa Jaumè Vila, jutge provisor.

El procés va obrir-se solemnement el 21 de febrer de 1995. El bisbe Joan precisava que la llista dels 78 màrtirs podria tenir alguna esmena, en podria caure algun per inexistència de proves, però també s'hi podia afegir algun nom. Manifestava també que era el moment oportú d'endegar el procés de glorificació perquè els anys ja havien refredat l'ambient calent de la Guerra Civil i, per altra banda, els testimonis directes dels fets van desaparèixer. Afirmava també una reivindicació repetida: que «el testimoni de fermesa i constància dels màrtirs no sigui oblidat». L'exemple dels preveres màrtirs s'ha de convertir en un mestratge d'actualitat.

Escola amb Residència
per a nois i noies a partir de 12 anys

Educació Infantil

Primària i EGB

ESO

3r de BUP

COU

Cicles Formatius

Formació Professional

Administrativa i Comercial
Automoció
Electricitat i Electrònica
Hoteleria i Turisme
Informàtica de Gestió
Sanitària

Estudis Superiors de Turisme

Informació i inscripcions:

Folch i Torres, 5-13
08240-MANRESA
Tel. (93) 872 69 88
Fax. (93) 872 85 81

Visiti'ns

20 anys del moviment «Encontre Matrimonial»

Barcelona

BARCELONA.— El moviment d'apostolat familiar «Encontre Matrimonial» va commemorar el 20è aniversari de la seva implantació a la diòcesi de Barcelona, primera de l'Estat espanyol en la qual va començar la seva tasca.

Agustí Sindreu

La celebració va tenir lloc a la residència Mater Salvatoris del Tibidabo, amb el lema central *Portem un tresor en gerres de terrissa*, com expressió de la necessitat de ser sempre fidels al compromís d'estimar-se més cada dia, esforçant-se per superar les dificultats de la vida moderna. Van assistir-hi unes 300 persones que van compartir la joia de recordar junts el camí fet fins ara.

La festa es va cloure amb la celebració de l'Eucaristia; un cop acabada es va llegir una carta molt afectuosa enviada pel cardenal Ricard Maria Carles, beneint i encoratjant tots els membres d'«Encontre Matrimonial».

En aquests 20 anys aquesta entitat ha

La trobada es va cloure amb una Eucaristia

procurat fer present el seu esperit de servei als matrimonis, oferint-los la possibilitat i els mitjans per conèixer-se i acceptar-se en l'àmbit personal, per una banda, i comunicar-se d'una manera més íntima, oberta, permanent i responsable entre marit i muller, per l'altra.

Per aconseguir-ho, «Encontre Matrimonial» organitza unes trobades d'un cap de setmana en el que cada matrimoni, de manera individual, experimenta

una tècnica de comunicació que l'ajuda a interioritzar en el coneixement personal, i a profunditzar en diversos aspectes que afecten la relació entre els membres de la parella.

Encara que els principals destinataris són els matrimonis, «Encontre Matrimonial» està obert també a sacerdots i religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació específica i viure i ajudar a viure la seva vocació de manera més plena.

Nou conseller general de Pastoral Juvenil dels Salesians

C.C.

BARCELONA.— El P. Antoni Domènech i Corominas, fins aquest moment provincial dels Salesians de Catalunya, Balears, Andorra i Osca, va ser elegit recentment conseller general de Pastoral Juvenil de la congregació salesiana.

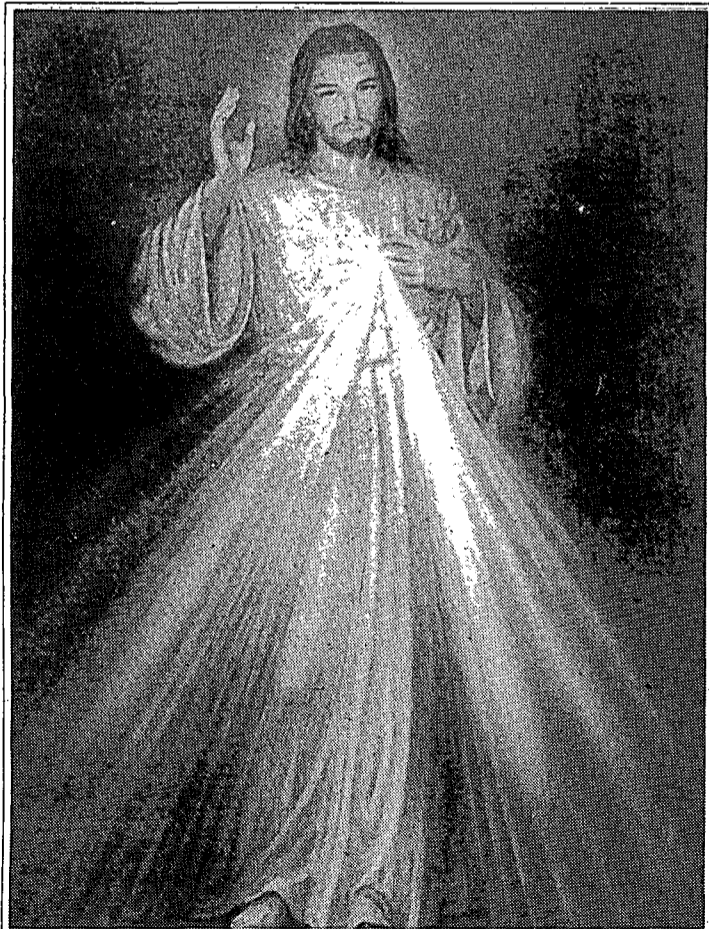
Antoni Domènech va néixer a Barcelona l'any 1943. Va ser alumne del col·legi salesià del carrer de Rocafort i va professar com a salesià a l'Arbós del Penedès l'any 1959. Va cursar els seus estudis de seminari i de magisteri a l'Escola Superior «Don Bosco» de Sant Vicenç dels Horts. Es va llicenciar en Teologia a la Universitat Pontifícia de Salamanca i va fer la Maitrise en Ciències Catequètiques a l'Institut Catòlic de París.

Ordenat sacerdot el 1969 de mans de monsenyor Torrella, ha estat professor al Centre Teològic Martí-Codolar i encarregat de la Pastoral Juvenil provincial. Va participar en el Concili Provincial Tarragonense i és conegut pels seus llibres de Cristologia i els seus treballs del Centre Nacional Salesià de Pastoral Juvenil, especialment en *Itinerari d'Educació de la Fe*.

Des d'aquests moments residirà a Roma i s'encarregarà de la Pastoral Juvenil de la congregació salesiana, activitat prioritària en una institució dedicada preferentment als joves.

FESTA DE LA DIVINA MISERICÒRDIA

Diumenge 14 d'abril, a la parròquia de Sant Jaume
(c/ Ferran, 28 - Barcelona)

Aquest quadre, entronitzat a la parròquia de Sant Jaume de Barcelona, és una còpia del que es venera al Santuari de Cracòvia.

Els raigs vermells i blancs signifiquen la sang i l'aigua que van brollar del Cor de Jesús, com a deu de Misericòrdia, quan va ser obert per la llança en la Creu.

Des del 1931 al 1938, la beata Faustina Kowalska va propagar la devoció a la Divina Misericòrdia, que es va estendre ràpidament per diverses parts del món i en especial a Polònia, amb aprovació de la jerarquia eclesiàstica.

La festa de la Misericòrdia se celebra cada any, el primer diumenge després de Pasqua, i té com a objectiu apropar a la humanitat els sacraments de la Penitència i de l'Eucaristia, per tal d'implorar la plena reconciliació de l'home amb Déu i també donar a conèixer i aprofundir en l'immens amor misericordiós de Déu. L'any passat, Joan Pau II també va celebrar aquesta festa al Santuari de l'Espirit Sant a Roma.

L'apostolat de la Divina Misericòrdia també celebra aquesta festa des de fa diversos anys i per això conviden a tots els simpatitzants per viure units aquesta jornada i glorificar així la Misericòrdia de Déu i intensificar aquesta devoció tan escaient en aquests temps i que el propi Jesús va demanar que s'establís en l'Església, així com també la festa, segons les revelacions de Jesús a la beata Faustina.

Els actes començaran a les 12.15 h., amb confessions; a les 13.15 h., celebració de l'Eucaristia per Mn. Eugeni Portusach, i després exposició solemne del Santíssim que quedarà exposat durant tot el diumenge. A les 18.00 h., pregària de la Corona de la Divina Misericòrdia.

També informem que, tots els divendres, aquesta església roman oberta amb el Santíssim exposat durant tot el dia, a fi d'implorar la Misericòrdia Divina per a tot el món. A les 15.00h., l'«Hora de la Misericòrdia»; a les 15.30 h., la Santa Missa.

També aprofitem aquest espai per fer una crida a tots els catòlics perquè s'ofereixin per fer torns d'adoració i puguem tenir a Barcelona una església cèntrica oberta tot el dia amb el Santíssim exposat, per implorar a Déu misericòrdia per tantes necessitats espirituals i materials que, actualment, afecten la humanitat.

Per a més informació: APOSTOLAT DIVINA MISERICÒRDIA
Tel.: (93) 426 16 22.

Avisos i comunicats

BARCELONA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415.14 49

• **COMPANYIA DE TEATRE GURUGÚ.**— Representació de *Godspell*, obra musical basada en l'Evangeli. Estrena: **13 d'abril**, a les 21.30 h., a l'església de la parròquia de la Mare de Déu de la Salut (c/ Clavell, 6. Barcelona). Venda anticipada a la mateixa parròquia. Per a més informació: Albert Bonet Martínez, tel. 399 92 14, a partir de les 20.30 h.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.**— Els dilluns del **15 d'abril al 27 de maig**, *L'espiritualitat de la celebració eucarística*, a càrrec del Dr. Pere Farnés. Els dijous, del **18 d'abril al 5 de juny**: *Lectura actual de l'Apocalipsi*, a càrrec d'Hilari Raguier. Per a informació, matrícula i classes, c/ Diputació, 231 - Telf. 451 49 42, de 19.15 a 21 hs.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMIS-TAT.**— Gran de Gràcia, 237 pral. 2a - Telf 218 10 05 - 08012 Barcelona. Dia **14 d'abril**, recés mensual que tindrà lloc al local social. Començarà a les 5 de la tarda i serà dirigit per Mn. Javier Aróstegui.

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.**— El dissabte **13 d'abril** tindrà lloc l'aplec amb el tema: *Diversió, alegria, ... són el mateix*. Tindrà lloc a Martí Codolar (Avinguda Cardenal Vidal i Barraquer, 8 - Barcelona), i serà dirigit per Mn. Antoni Deulofeu. Per a més informació, telefonau a Montserrat Sardà, núm. 453 44 99, o bé a Mercè Lajara, núm. 379 15 20.

• **FESTA DE LA DIVINA MISERICÒRDIA.**— A la parròquia de Sant Jaume (c/ Ferran, n. 28, 08002 Barcelona): novena de pre-

paració, cada dia a partir del *Divendres Sant*, a les 18.30 hs. Se celebra el **diumenge 14**, Segon de Pasqua; a les 12.15 h: confessions; a les 13.15 h, missa, seguida d'exposició solemne del Santíssim i adoració eucarística; a les 18.30 h, devoció de la Corona de Misericòrdia, iniciada per la beata Faustina Kowalska; Més informació, telf. 426 16 22.

• **ENCONTRE DE PROMESOS.**— Amb el P. Pere Suñer, S.I., diés **13 i 14**, a la Casa d'Exercicis de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera, 32, 08017 Barcelona). Més informació, telf. 203 88 62.

• **UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA DEL BAIX LLOBREGAT.**— Diumenge, **14 d'abril**, a la parròquia del Sagrat Cor de Jesús-Cripta Gaudí, de la Colònia Güell. A les 17.45 de la tarda, Hora Santa, dirigida per l' Emm. Sr. Cardenal Narcís Jubany, arquebisbe emèrit de Barcelona.

• **FUNDACIÓ ALFONS COMÍN - JUSTÍCIA I PAU.**— Seminari *Refugiats: el dret a viure, el dret al retorn* durant l'abril i maig. Informació: Fundació Alfons Comín, Av. República Argentina, 190, 2n 2a. Tel. (93) 418 54 97, de 9.30 h. a 13.30 h., de dilluns a divendres. Dies de les conferències: **15, 22 i 29 d'abril; 6, 13 i 20 de maig**. Les sessions tindran lloc al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. C/ Montalegre, 5, a les 19.30 h.

• **MONESTIR DE SANT MATIES.**— Casal Bellesguard (c/ Bellesguard s/n. 08035 Barcelona - Telf. 417 36 66). Cicle de conferències pel Temps Pasqual, *Pels Camins de l'Oració*. Diumenge **21 d'abril**, a les 6 de la tarda, *Actualitat de la vida consagrada*, pel P. Marià Rosanas, carmelita descalç. Col·loqui i Vespres.

• **X TROBADA DE GENT GRANDE CATALUNYA, LES ILLES I ANDORRA.**— Tindrà

lloc el dia **17 d'abril**, convocada per Vida Creixent (Moviment cristià de gent gran) amb el patronatge de la Conselleria de Benestar Social, de la Generalitat de Catalunya, sota el lema: *Voluntaris per la Solidaritat*, a la Sala Barcelona 92, del Palau Sant Jordi de Montjuic. Assistirà el president del Moviment *Vie Montante Internationale*. Autobusos des de la Pl. d'Espanya. Inscripcions al c/ Roger de Llúria 7, 1er. Telf 412 21 20 - 08010 Barcelona.

• **APOSTOLAT MUNDIAL DE FÀTIMA.**— *Pelegrinatge a Fàtima per la Vall de la Vera*: De l'**1 al 7 de maig**, sortint de Barcelona, Manresa i Berga. *Pelegrinatge a Roma i Assís, visitant Niça, Florència, Siena i Pisa*. De l'**1 al 8 de juny**, sortint de Barcelona, Manresa i Berga. Per a informació: Telèfons 872 55 48 i 872 92 94 (de 4 a 5 de la tarda i de 9 a 11 de la nit).

GIRONA

• **PARRÒQUIA DE SANT PERE.**— L'Escala (Alt Empordà). Festa de **25 i 50 anys de casament**. Els dies **14 i 15 d'abril**. El dia 14, a les 11 del matí, missa solemne, seguida de ballada de sardanes. A les 2, dinar de germanor. A les 6 de la tarda, anada a Barcelona. El dilluns, dia 15, sortida cap a Montserrat, on s'assistirà a la missa conventual, i després seran rebuts pel pare Abat. Aquesta festa va instituir-se fa 14 anys, amb motiu dels 350 anys de la fundació de la parròquia.

SOLSONA

• **RECÉS PER A MATRIMONIS AL MIRACLE.**— Amb el P. Lluís Planas, monjo, els diés **13**

i **14 d'abril**. Informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat del Miracle, telf. (973) 48 00 45.

TARRAGONA

• **MUSEU BÍBLIC.**— c/ Pla de Palau, 2 - 43003 Tarragona. Tel. (977) 23 34 12. Jornada de portes obertes. Dia **5 d'abril**. El proper *Divendres Sant*, obrirà les portes de les 10 h. a les 14 h. i de les 16 h. a les 18 h. per poder ser visitat gratuïtament per les persones que ho desitgin.

VIC

• **L'ALBERGUERIA - Centre de Difusió Cultural del Bisbat**

de Vic.— Carrer de l'Albergueria, 1. Telf. 889 18 57. Dia **12 d'abril**, conferència de Miquel Suriñach, sobre el tema *La formació de la ciutat de Vic a partir de l'època medieval*. Dia **13 d'abril**, *Cançons de trobadors i cançons populars*, per Ramon Manén i Miquel Casals. Dia **14 d'abril**, *Titelles Naip - Antologia*. Dia **20 d'abril**, *Música popular i dansa*, per Núria Blasco, Roger Pujol, Lluís Burillo, M. Àngels Blasco i Alba Vilardell.

• **SECRETARIAT DE MÚSICA SÀCRA DEL BISBAT DE VIC.**— Dia **13 d'abril**, a la Sala de Sínodes del Palau Episcopal de Vic, a les vuit del vespre, *Cants per a la Litúrgia*, interpretats pel Cor Artesenc.

PREGUEM AMB EL SANT PARE
JOAN PAU II

Aquest mes d'abril el Sant Pare ens demana pregàries perquè els pares donin als fills el testimoni de la generosa participació amb els més pobres dels béns materials i espirituals.

Antoni M. Serrallonga s.j.

Pau VI deia que el món d'avui, més que mestres de cristianisme necessitava testimonis de vida cristiana. Els pares, sense paraules, transmeten cada instant els valors. En una classe d'un poble el mestre demanava als infants que sacrificuessin quelcom, la piruleta o el xiclet, per tal de donar un donatiu a la Santa Infància. El mestre vivia lluny del poble. Es va aixecar un menut entremaliat i va preguntar: Vostè per què s'ha comprat un cotxe que val tants diners? Què ha donat per a les missions? La tele ensenya cotxes i preus. Les criatures coneixen les marques i demanen el nostre testimoni. Llavors no caldran tants sermons. Hauria estat educatiu renyar aquell infant?

Intenció missional

El Sant Pare també ens demana pregàries perquè donant exemple de vida cristiana, les famílies afavoreixin la florida de nombroses vocacions missioneres, sacerdotals i religioses.

L'Església és missionera per naturalesa. La família, petita església domèstica, també ho ha de ser. Els fills han de créixer en l'actitud de servei als altres i en el testimoni evangèlic de la pròpia vida.

DIVERSIÓ, ALEGRIA, ... SÓN EL MATEIX?

DISSABTE, 13 D'ABRIL

Horari

10.00 h.
10.15 h.
10.30 h.
12.00 h.
12.30 h.
14.00 h.
16.00 h.
16.30 h.
17.00 h.
17.30 h.

Acolliment.
Xerrada de Mn. Antoni Deulofeu. *Diversió, alegria, ... són el mateix?*
Reflexió des del còmic.
Cafè.
Alegres i divertits: muntem una festa al nostre centre.
Dinar.
Anem al teatre: «El tòtem».
Sortim del teatre: comentem l'obra.
Pregària.
Comiat.

Per... Mn. Antoni Deulofeu (Professor de religió. Amb àmplia experiència en el camp de l'animació).

A... Martí Codolar (Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 8).

Preu aproximat: 2.500 ptes.

Últim dia d'inscripció: **11 d'abril**.

ORGANITZA: MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS

Més informació: Montserrat Sardà. Tel. 453 44 99 i Mercè Lajara. Tel. 379 15 20

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Us oferim un Sistema Electrònic de Gestió Automàtica per al rellotge i els tocs de les campanes:

- Rellotge sincronitzat.
- Quarts i hores.
- Missa, Repic, Difunts, etc.

La instal·lació a mida que SIGNUM us proposa és la solució més econòmica perquè les campanes brandin i repiquin de la forma més senzilla.

La tragèdia de Dunblane

Oriol Camps

Potser aquesta petita ciutat escocesa, difícil de trobar als mapes del país, no havia tingut mai cap ressò històric. La seva vida es desenvolupava en la placidesa del paisatge, amb l'anar fent de cada dia dels seus ciutadans, grans o petits, cadascú en el seu àmbit.

Però la tranquil·litat va ser brutalment sacsejada per la bogeria d'un home que, de cop i volta, va irrompre al pati de l'escola primària de la ciutat i allí va buidar el carregament de les seves armes deixant estesos per terra els cadàvers de setze infants, el de la professora que els instruïa, a més dels cossos d'altres cinc nens que resultaren ferits i que, tot i sal-

var-se, quedaran marcats pel fet la resta de les seves vides.

Buits els carregadors, l'assassí va usar l'última bala contra ell mateix, deixant estès el seu cadàver prop de les seves víctimes.

Amb els que s'han salvat de la massacre, tots els habitants de Dunblane restaran marcats. I, per més voltes i voltes que hom doni a la tragèdia, no troba cap explicació lògica. Que l'assassí era un boig? Bé, ja és una explicació. Però una bogeria no es manifesta, normalment, de cop i volta, i Thomas Hamilton, l'autor del drama, resulta que feia anys que era denunciat i rebutjat pels pares dels infants que l'acusaven de maltractes als infants, i d'abúsos sexuals... I, segons es diu, des-

dèl 1974 els pares intentaven demostrar que l'individu era perjudicial per als seus fills. Però la policia, una rere altra, arxivava les denúncies. El crim ha demostrat que els pares tenien raó, i la policia se n'ha convençut... quan ja no hi havia res a fer. D'aquestes manques d'atenció, les policies d'arreu del món n'estan plenes. Però és trist pensar que s'hauria pogut evitar aquest terrible horror, apartant a temps l'individu repetidament denunciat. I és trist pensar que la policia no feia cas de les denúncies i, per altra banda permetia que Thomas Hamilton tingués permís d'arma, i per tant pogués adquirir-ne. El crim el va cometre amb quatre pistoles... per què les tenia?

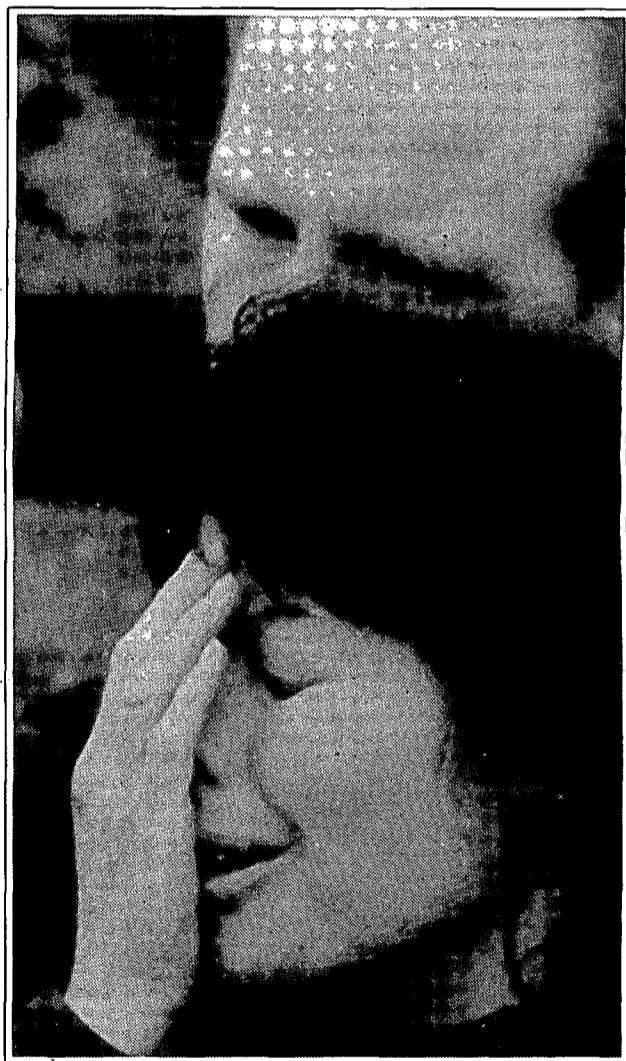
Els anys de rebuig que la societat ha

imposat a Thomas Hamilton d'ençà que es detectaren per part dels pares les anomalies del que era professor de gimnàstica dels seus fills, enterboliren la seva intel·ligència i covaren la venjança que ha dut a terme sobre els innocents infants i la seva professora. Hamilton, en les seves angoixes —qui pot dubtar que les tenia?— va escriure fins i tot a la reina Isabel d'Anglaterra, segons s'ha demostrat en la posterior, i ja inútil, investigació policial.

Es convenceran les policies que cal anar més a fons quan les denúncies es repeteixen i que, per tant, són fonamentades? La dita que ningú no és culpable fins que es demostra ha tingut una tràgica realitat.

Tot l'horror de la tragèdia de Dunblane es reflecteix ens els rostres adolorits de les mares de Dunblane (Foto: Paris-Match)

La reforma de Maastricht, clau per al futur d'Europa

Miquel Angel Codina

La setmana passada els caps d'Estat i de Govern dels quinze països membres de la Unió Europea van inaugurar la Conferència Intergovernamental de Torí, la durada de la qual serà aproximadament d'un any i mig, i que de ben segur esdevindrà una nova i decisiva fase del procés de construcció europea. L'objectiu essencial d'aquesta cimera europea extraordinària serà la reforma del tractat de Maastricht, que va ser signat, no exempt de controvèrsia, pels líders comunitaris el desembre del 1991 i en el qual es va donar llum verda per a l'assoliment de la unió política, econòmica i monetària. Malgrat que França i el Regne Unit s'havien mostrat en les darreres setmanes contraris a la participació de l'Eurocambra, l'única institució comunità-

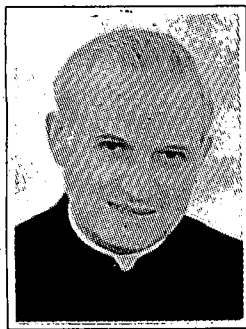
ria directament elegida pels ciutadans, a la conferència, finalment els ministres d'Afers Estrangers dels Quinze van assolir un acord sobre com associar el Parlament europeu a l'agenda de treball de la cimera.

Tres són els grans objectius que volen dur a terme els estats membres de la Unió Europea amb aquesta iniciativa. En primer lloc, donar resposta a les necessitats dels ciutadans, en matèria de transparència, eficàcia i democràcia, així com pel que fa a seguretat i llibertat. La segona prioritat, dotar la Unió Europea d'una identitat exterior ferma i consistent, subratllant el seu paper dins la política exterior i de seguretat comunes. I el tercer repte, preparar l'estructura comunitària per a la futura ampliació als països de l'Est i del Sud. No cal dir que s'intentarà compaginar un pas endavant en la construcció de la Unió Europea amb la

salvaguarda dels diferents interessos nacionals.

Entre les nombroses qüestions que tractarà la cimera hi seran presents, entre d'altres, la distribució de manera equitativa del milionari pressupost comunitari, l'establiment d'un nou model laboral, amb una redistribució de les feines i una potenciació del temps parcial, que pugui donar solució als 18 milions d'europeus sense treball, la integració de la Unió Europea Occidental (UEO) en l'organització comunitària, i la implantació d'una més gran flexibilitat en els òrgans de govern de la Unió Europea. Espanya ha anunciat recentment que podria vetar la reforma de Maastricht per quatre motius molt concrets: el Fons de Cohesió, la lluita antiterrorista, la política agrícola i la nova estratègia pel treball. Una reforma clau per al futur d'Europa

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya

El Planeta Terra i la seva història

3. La Terra primitiva

Quan la Terra començà a existir com a astre individual o protoplaneta, ara fa uns 4.600 milions d'anys, era una massa de matèria fosa o pastosa a causa de l'alta temperatura, uns 2.000°-3.000° K, o potser encara més, a què es trobava. En això concorden tots els astrofísics. Quatre factors influeixen a fer-la tan calenta: l'energia gravitatòria, la de compressió, la de les marees i la de la desintegració dels elements radioactius. L'energia deguda a la gravetat produïa un doble efecte: el descens dels components més pesats cap al centre escalfava el nucli i l'impacte dels planetesimals que queien encalientava la superfície. La compressió, comparable a l'escalfament de la barreja de gas inflamable en un motor Diesel, es feia a mida que augmentava la massa que provocava l'augment de densitat. Es calcula que aquesta energia sola ja feia augmentar la temperatura d'uns 200°-300°, mentre que als planetes gegants podia fer-ho fins a uns 1.000°. L'energia «de marees» no era la de les aigües dels oceans, que aleshores eren poques, sinó de les roques foses. I finalment l'energia més important de totes era la que provenia de la desintegració nuclear: la quantitat d'elements radioactius era aleshores molt més gran que al moment present. El núvol còsmic primordial n'havia de contenir moltíssims. Ara ja fa milions d'anys que la major part s'ha desintegrat totalment. En aquella radioactivitat intensa s'alliberaven molts neutrons que podien fins i tot produir reaccions en cadena en nuclis inestables, com en els d'urani-235. Això podia elevar la temperatura fins a dos o tres mils graus, o més, en el conjunt de tot el protoplaneta i ser la causa principal de la fusió de les roques que de mica en mica, com en una barreja de líquids immiscibles, s'havien d'anar col·locant, líquides com eren, en esferes concèntriques de densitat creixent des de la superfície fins al nucli. Tres «pisos», ben definits i diferents, s'hi havien de formar: el nucli, on es condensaren sobretot el ferro i el níquel, el mantell, format fonamentalment pels silicats més pesants, i l'escorça sòlida de damunt, de silicats més lleugers, surant com una pell sobre el mantell encara pastós. Calgué un temps de més de 1.000 milions d'anys per fer davallar la temperatura superficial a un valor comparable al que hi trobem ara.

Evolució de l'atmosfera original

L'atmosfera primitiva era molt diferent de l'actual. Hi va haver amb tota seguretat, un procés llarguíssim d'evolució gradual. El químic americà, descobridor del deuteri, o hidrogen pesat, Harold Clayton Urey (1893-1981), premi Nobel del 1934, és el qui ha traçat millor les etapes que devia seguir l'embolcall gasós de la Terra per arribar a ser com és. Resumirem el que ens en diu: l'atmosfera del protoplaneta estava formada principalment per hidrogen i una part d'heli. Una certa quantitat d'hidrogen es combinà amb el nitrogen i el carboni, originant, respectivament l'amoníac (NH₃) i el

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

(Rom 1,20)

metà (CH₄). D'aquesta manera hidrogen, heli, amoníac i metà, van ser els gasos que rodejaren la Terra durant un cert temps. Són encara els que trobem que embolcallen els planetes gegants. També hi devia haver en quantitats molt més petites, anhídrid, carbònic (CO₂) i vapor d'aigua (H₂O). Poc nitrogen lliure, i menys encara oxigen. Aquest últim element és certament molt abundant a la Terra, però en aquella època es trobava pràcticament tot combinat, formant els silicats i altres minerals, sobretot òxids. A això va seguir un empobriment d'hidrogen lliure i d'heli. La gravetat de la Terra no era suficient per retenir-los i es van anar escapant cap als espais interplanetaris. I com que el planeta estava sotmès a una forta radiació còsmica (no existia la capa d'ozó que ara ens protegeix dels raigs que ens arriben del cosmos), l'amoníac s'anà descomponent deixant nitrogen lliure, mentre que l'hidrogen combinava, en part, amb l'oxigen que desprenien els volcans formant aigua (H₂O). El nitrogen acabà essent el component principal de l'atmosfera terrestre, com encara ho és ara.

I l'oxigen lliure tan essencial per a la vida? Arribà bastant més tard. Em direu: i com poden afirmar tan categòricament els científics que no hi havia oxigen lliure en un principi? Molt senzill: els sediments més antics corresponents a quan la Terra tenia poc més de 1.000 milions d'anys d'existència, tenen ferrosos i no fèrrics els compostos de ferro, o sigui formats en un ambient reductor (en sentit químic) que vol dir sense oxigen en el medi on es formaren, o amb molt poc. Els protagonistes de la formació d'oxigen lliure a l'atmosfera van ser precisament éssers vius. De fa 3.400 m. d'a. (quan la Terra tenia una «edat» de 1.200 m. d'a.) tenim els fòssils d'uns organismes unicel·lulars anaerobis (o sigui que viuen sense respirar oxigen), semblants a bacteris (encara en viuen avui dia, de microbis anaerobis), i més tard les cianofícies (algues blaves) molt abundoses, fent la funció clorofil·lica van anar col·locant oxigen a l'aire. De les cianofícies, en tenim fòssils de fa 2.800 m. d'a. a l'Àfrica del Sud. I a poc a poc l'atmosfera terrestre va acabar tenint, com té ara, un 21% d'oxigen, un 78% de nitrogen i un 1% d'altres gasos, argó, anhídrid carbònic, etc.

Formació dels oceans

L'aigua superficial que tenia la Terra primitiva era poca i encara, en part, es descomponia, per efecte dels raigs còsmics, en oxigen i hidrogen que s'escapava. Els oceans actuals que formen la capa líquida de la terra, la hidrosfera, d'uns 4 km. d'espessor de mitjana, van venir després. Qui els va originar? Principalment els volcans. Entre les moltes substàncies que llença un volcà sempre hi ha aigua (vapor), encara avui dia. I en l'època de la formació de la Terra el vulcanisme va ser molt intens i extens. Els geòlegs anomenen «aigua juvenil» la procedent d'un volcà, i no té res a veure amb l'actual oceànica. Ara bé aquells primers volcans terrestres encara treien més quantitat de vapor d'aigua que els actuals, i, com que la superfície ja s'havia refredat prou, el vapor s'anava condensant fins a fer l'acumulació d'aigua que ara tenim al nostre planeta. Aigua que va ser el medi on es desenvolupà la vida, microscòpica primer i després macroscòpica, bo i complint-se allò que diu el primer llibre de la Bíblia: «Que les aigües produeixin animals que hi nedin i es belluguin» (Gen 1,20). L'aigua va ser preciosa i encara ho és ara. No hi ha cap altre planeta del sistema solar que tingui aquest tresor a la seva superfície, i, com ho sap, no s'hi ha pogut desenvolupar la vida, l'única excepció que han suposat alguns seria Mart que tingué aigua durant un temps i podria haver originat un començ de vida microbiana.

EL MENÚ DE LA SETMANA

1r plat

ARRÒS A LA SALSÀ VERDA D'ALFÀBREGA

Ingredients:

70 gr. d'arròs
8 musclos
10 gr. d'oli
100 gr. de pebrot verd
1 cullerada ben plena de seba picada
alfàbrega fresca

Procediment:

Bulliu l'arròs en aigua salada, després el coleu. Obriu els musclos al vapor i guardeu el brou que desprenen, doreu la seba en oli i afegiu-hi el pebrot verd molt picat; coeu-ho, afegiu-hi el brou dels musclos i 1 cullerada sopera d'alfàbrega picada, coeu-ho 1 minut més i saleu-ho. Netegeu els musclos, afegiu-los a l'arròs i amaniu-ho tot amb la salsa verda.

2n plat

XAI A LA PLANXA

Ingredients:

150 gr. de xai
50 gr. d'enciam
5 gr. d'oli

Procediment:

Cuineu el xai a la brasa, salant-lo a mitja cocció. Acompanyeu-lo amb l'enciam, amanida amb oli i llimona.

Postre

200 gr. de cireres.

CAVA: Rovellats Gran Reserva Brut Nature 1992

Alfàbrega

Entre les herbes que s'utilitzen en la cuina, l'alfàbrega és una de les més saboroses i d'un excel·lent aroma, és aconsellable consumir-la fresca i per conservar-la a l'hivern el millor mètode és congelar-la atès que amb aquest sistema conservem perfectament el seu aroma.

L'alfàbrega no presenta cap problema de cultiu casolà, la seva recol·lecció es fa al juliol i agost. Posseeix propietats estimulants i antispasmòdiques, és un eficaç sedant del sistema nerviós i està particularment indicada en les digestions lentes.

Cicle de conferències del CIC i de la Fundació Joan Maragall

L'experiència transcendent en la narrativa actual

Glòria Carrizosa

BARCELONA.— *Novel·la i transcendència*, és el títol del nou cicle de conferències organitzat per la Institució Cultural del CIC i la Fundació Joan Maragall, que proposa la lectura de quatre novel·les contemporànies, intentant veure de quina manera es pot llegir una experiència transcendent en la narrativa actual.

El cicle de conferències ha comptat cada setmana amb la presència d'un novel·lista català contemporani. En cada cas, un especialista introdueix el públic a l'univers literari de l'escriptor convidat, i l'autor tot seguit parla de la seva experiència com a lector d'altres obres que s'inscriuen en la tradició del transcendent.

Amb el títol *La transmissió de la tradició*, Baltasar Porcel, autor de *Les primaveres i les tardors*, va parlar sobre la poesia de sant Joan de la Creu, i va dialogar amb l'autora Rosa Cabré, a la Institució Cultural del CIC.

Després que en els dos cursos anteriors es van proposar cicles de lectura de poesia catalana clàssica i contemporània des de la perspectiva de la presència del transcendent, «la proposta enguany és més agosarada que les anteriors. La clau de la qüestió no és esbrinar si hi ha narradors creients, sinó demostrar que en les novel·les dels nostres autors també hi ha oculta una lectura transcendent», explicà el moderador Oriol Izquierdo.

Transcendència humanística

Rosa Cabré, professora de la Universitat Central de Barcelona que té cura de l'edició de les Obres Completes de Baltasar Porcel, va analitzar la seva novel·la, *Les primaveres i les tardors*, Premi Sant Jordi 1987, des del punt de vista de la transcendència.

Baltasar Porcel, nascut el 1938 al poble mallorquí d'Andraitx, conegut per la seva incessant activitat com escriptor i periodista, en les seves obres «parla de la transcendència des d'un punt de

Porcel afirma que és un gran admirador de sant Joan de la Creu, «el poeta més important de tota la humanitat»

vista humanístic. Ignora què hi ha més enllà de la mort, i per tant opta per parlar del que coneix», digué Cabré.

La primavera i les tardors és una obra polifònica, que comença amb un sopar de Nadal on la família Taltavull, formada per persones de totes les edats, intercanvien històries i opinions.

Segons Cabré, hi ha dos personatges que tenen una semblança amb l'autor: Joan Pere Todori, un noi que viatja arreu del món i sempre s'informa sobre la cultura i la història del país que va a visitar; i

Bernat Taltavull, un personatge d'uns 50 anys que emmiralla el jo narratiu de l'autor contemporani. Ambdós es plantegen el sentit que ha de tenir la vida.

La fe entesa com a vivència religiosa

Per la seva banda, Baltasar Porcel digué que sempre ha intentat escriure sobre la transcendència i la moral de l'home. «Em fa por la mort perquè deixes d'existir, aquest és el nucli central de tots els meus llibres».

Porcel es defineix com a catòlic, però «no tinc fe catòlica perquè no crec en cap manament ni dogma, però me'n sento com a cultura i civilització». De totes formes, de petit va viure una època profundament religiosa, «la primera defensa de la llengua catalana la vaig sentir en boca d'un capellà, a través d'ells vaig tenir una època molt fervorosa: combregava cada dia, durant els anys de l'adolescència anava a curssets de cristianisme, etc. Després la vaig considerar repressiva i vaig reaccionar en

L'escriptor Baltasar Porcel ha estat un dels novel·listes catalans que ha participat en el cicle de conferències. Hi va manifestar que era un gran admirador de sant Joan de la Creu

contra, uns anys més tard he recuperat el catolicisme des d'un punt de vista de tradició cultural».

L'autor mallorquí es planteja sovint què és la religió. «Només crec en les Sagrades Escriures de forma històrica, per a mi la vivència religiosa és una altra co-

sa. Crec en una unitat còsmica de tot el planeta, en una energia que engloba la poesia, l'ànima humana, l'amor, la mort». Porcel va explicar una vivència personal, quan va morir el seu pare pensava que el trobaria molt a faltar, però ben aviat va sentir una gran pau d'esperit. A la seva casa de camp a Andraitx va descobrir que el seu pare havia estat un transmissor de l'espècie, de la naturalesa, «ell continua viu en tot el que m'envolta».

Després d'aquestes reflexions, es referí a sant Joan de la Creu, «el poeta més important de tota la humanitat». Porcel va dir que ha rellegit milers de vegades la seva poesia. «Sant Joan de la Creu és un místic —la seva ànima s'esforça per arribar a Déu— que escriu posseït

per una força que és la impetuosa bellesa davant la terra». L'autor mallorquí afirmà que és un lector assidu de literatura religiosa encara que no tingui fe, «és com si algú li agrada la música però no és capaç de fer una composició musical».

La sardana i la dansa

La vitalitat de la sardana a la Catalunya Nord

Josep Ventura

Hem rebut la *Guia de la Sardana a la Catalunya Nord*, publicació que ens permet constatar amb satisfacció el formidable desenvolupament de l'activitat sardanista en aquell indret. El nombre d'activitats que s'hi programen demostra que augmenta el nombre de balladors i de persones que segueixen amb interès el fet sardanista.

La *Guia* informa que la Catalunya Nord compta actualment amb vuit cobles, una xifra remarcable, a la qual cal afegir l'organització, enguany, d'una trentena d'actes importants com aplecs, festivals i concerts. D'aquests actes remarquem dos aplecs: el de Soler, el 30 de juny, amb dues cobles, i el d'Odelló-Via, el 28 de juliol. També cal fer esment del trenta-novè festival de Ceret, el 25 d'agost, i el trenta-quatrè de Banyuls de la Marenda, el 10 d'agost. Enguany s'han programat, a més, 133 audicions de sardanes a diverses localitats i curssets

sardanistes a 29 poblacions.

La vitalitat de la sardana a la Catalunya Nord contrasta amb les dificultats que viu al Principat. Puc dir, per experiència pròpia, que l'ambient sardanista que es respira en aquelles terres és molt acollidor. L'esperit de la sardana s'hi fa present en estat pur, es viu en una germanor autèntica.

En un breu escrit de la *Guia*, Jean-François Beluch afirma: «L'any 1976, les Foments d'Argelers de la Marenda, de Banyuls de la Marenda, de Ceret i l'Agrupació Sardanista de Perpinyà decidiren unir-se en el si d'una nova entitat: la Federació Sardanista del Rosselló. El mateix any, aquests pioners organitzaven el primer aplec de la sardana de la Catalunya Nord, al castell de Valmy, a Argelers, i també el primer concert de música per a cobla, a Perpinyà. Han passat 20 anys. Avui dia, 51 agrupacions s'han adherit a la Federació Sardanista del Rosselló. És el testimoniatge del formidable desenvolupament sardanista a casa nostra».

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIÓNS D'INTERÈS:

MISSAL FERIAL

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -

LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

La Xina, un fascinant misteri

Cristóbal Sàrrias

Les narracions de l'escriptora xinesa/nord-americana Amy Tan sempre resulten sorprenents. No abusa d'arguments complexos, ni conta anècdotes dels complicats esdeveniments de la història recent de Xina, com va fer Jung Chang a *Cisnes Salvajes*, o es narra a *La azalea roja*. Amy Tan ens apropa a la dona xinesa, i als seus problemes domèstics; assolix que ens sentim immersos en el clima familiar i en el cercle d'amistats, especialment femenines; tant en la vida del continent xinès, com en els ambients de l'emigració als Estats Units. Però sempre és present en la seva obra la realitat d'un país diferent i de tradicions ancestrals, que descobrim en les petites peripècies viscudes pels protagonistes.

Les seves primeres novel·les són narracions en les quals ens sentim en sintonia amb un grup de dones que juguen a cartes (*El club de la buena estrella*), o parlen de la cuina xinesa (*La esposa del dios del fuego*). No són escrites precisament amb aires de novel·la rosa, o de crònica sentimental; tenen un «quelcom» gairebé indefinible i imperceptible, que a través d'escenes i episodis aparentment superficials, ens apropa a una vida a la qual, sense cap reserva, podem anomenar «fascinant».

La nostra visió occidental fa que la Xina aparegui com un país preocupant, a través de les notícies reals i escruixidores que ens donen els mitjans de comunicació, i que tenen el seu fonament en l'actualitat socio-política del país. I per altra banda, tenim a l'abast de la mà la munió d'enclavaments gastronòmics xinesos, que inspiren gairebé sempre una curiosa i amable simpatia... I entre aquests dos extrems, sorgeix gairebé sempre un interrogant força lògic: com és en realitat el país de la «revolució cultural» i dels «rotllets de primavera»?

La Xina és, senzillament, fascinant. Els llibres d'Amy Tang ajuden a convèncer-se d'això. I especialment el darrer que acaba de publicar, *Los cien sentidos secretos*.

Aquesta escriptora d'origen xinès, nascuda a Califòrnia, té en el seu llibre l'habilitat de narrarnos, des d'una perspectiva totalment occidental, una història en la qual és viva la gran diferència de l'ànima xinesa. Perquè Kwan, la veritable protagonista, és una dona arrencada d'un petit llogaret camperol, i col·locada en plena civilització americana. Però ella no abdica mai de la seva condició de dona oriental, i ho viu tot amb la intensitat de la constant sorpresa, i d'una vitalitat desbordant, amb aquesta capacitat creativa de la seva raça, que no s'immuta davant res que sigui nou, i que en tot posa l'ànima genuïnament xinesa.

Kwan posseeix «els cent sentits secrets». Gràcies als seus ulls «yin», dialoga amb els fantasmes, sap descobrir el que hi ha rere de cada esdeveniment, té la seva visió de la realitat contemplada a través d'un cristall optimista; lliurada als altres, és incapaç de claudicar davant l'esforç, desitjosa d'exercitar la seva incansable i generosa laboriositat per fer agradable la vida als altres. Kwan, amb les seves històries de vides passades, les seves respostes als problemes pre-

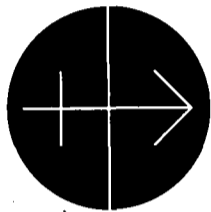

Amy TAN,
Los cien sentidos secretos,
Tusquets, Barcelona 1996, 386 pàgs.

El llibre de la setmana

sents, i la seva aparent i simpàtica ingenuïtat, resulta una figura entranyable que descobreix el que és un tipus de dona oriental, sempre sorprenent, sacrificada, creativa, excel·lent companya de camí. Una utopia, potser, però presentada per Amy Tan amb un amor i un atractiu, que fan devorar les pàgines de *Los cien sentidos secretos*; i a través d'ella el lector es pot retrobar amb moltes pàgines oblidades o silenciades de la història de la vida quotidiana de Xina, ignorades per culpa dels grans esdeveniments. Allò que apareix en el nucli argumental del film *Vivir!* de Zhang Yimou.

Los cien sentidos secretos és una estupenda narració.

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. (91) 725 92 12

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2.ª - 08006 BARCELONA - Tel. (93) 237 37 63

C/c. 1260-2110027312. Banco Central Hispano. Vía Augusta, 6. 08006 Barcelona.

MISSES a favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

¿Sap que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est no més poden subsistir gràcies als estipendis de Santes Misses que "Ajuda a l'Església Necessitada" fa arribar a aquests vertaders deixebles de Crist avui dia?

COL-LABORI amb la missió evangelitzadora d'aquests milers de sacerdots, ENCARREGANT la celebració de Misses —al mateix estipendi de la seva diòcesi— a través de la nostra associació. Ells aplicaran la Santa Missa por les SEVES INTENCIONS.

● Desitjo que es celebrin
MISSES per les següents intencions:

.....
.....
.....

Envio Ptes. com a DONATIU

Per: Gir Transf. Xec

Nom i cognoms:

Carrer i núm.:

C. Postal i Ciutat:

Cinema

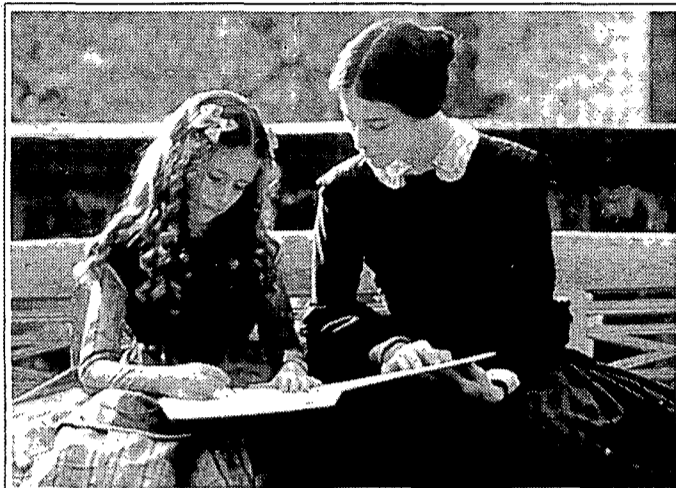
Jane Eyre

Director: Franco Zefirelli. **Guió:** Hugh Whitmore i Franco Zefirelli.
Intèrprets: Charlotte Gainsbourg, William Hurt, Anna Paquin, Joan Plowright, John Wood. 120 min.

J.J. Martín
 (Aceptensa)

Nova versió de la famosa novel·la de Charlotte Brönte, que s'afegeix a les realitzades per Christy Cabanne (1934), Robert Stevenson (1944) i Delbert Mann (1970). Ambientada a l'Anglaterra de principis del XIX, narra la vida d'una jove anglesa, intel·ligent i rebel, que es queda òrfena sent una nena. Educada en un rígid internat, Jane Eyre (Charlotte Gainsbourg) és contractada com a institutriu en una rica mansió. Allí, s'enamora d'Edward Rochester (William Hurt), que viu profundament turmentat per un misteriós fet del passat.

Franco Zefirelli porta a terme una posada en escena preciosista, molt escaient al to tremendament romàntic de l'argument. En la seva exquisida resolució estètica, Zefirelli demostra la seva vasta cultura artística, fent que pel·lícula fluctui entre un inquietant tenebrisme estil Rembrandt i un naturalisme exuberant, proper a vegades als preraphaelistes. Aquesta suggestiva combinació d'estils enriqueix també la bella partitura d'Alessio Vlad i Claudio Capponi. A més, i a diferència d'altres de les seves pel·lícules, el cineasta italià no s'entreté massa en aquests aspectes formals,

i permet que el desenvolupament de la trama resulti fluid i harmoniós.

En aquest equilibri té un paper decisiu la modèlica direcció d'actors. Tot el repartiment manté un alt nivell interpretatiu, que s'apropa a la perfecció en el cas de la jove actriu Charlotte Gainsbourg, la captivadora caracterització de Jane Eyre de la qual podria engrossir les antologies. Potser William Hurt és l'actor que està menys inspirat, i la seva complexa interpretació grinyola en algunes seqüències.

Tota la resta de la pel·lícula conserva gairebé tota la profunditat antropològica, moral i religiosa de l'obra original, i queda així com una notable il·lustració fílmica d'aquest clàssic de la literatura universal.

Crònica televisiva

Qüestió de fe

Miquel Àngel Codina

L'espai televisiu *La noche temática de Arte*, que s'emeta tots els diumenges al vespre a La 2, va dedicar recentment un interessant monogràfic al món de les creences i l'espiritualitat, sota el títol *Cuestión de fe: santería, apariciones y milagros*. El programa va constar de tres parts: el documental *El secreto de las cosas*, una reeixida aproximació a la religiositat popular cubana; la pel·lícula *Extramuros*, dirigida el 1985 per Miguel Picazo i interpretada per Carmen Maura i Mercedes Sampietro, basada en la novel·la homònima de Jesús Fernández Santos; i el reportatge *Visiones celestiales*, sobre les suposades aparicions de la Mare de Déu a diverses localitats espanyoles.

A través de la visió de dos joves, Bobby i Guillermo, *El secreto de las cosas*, una producció hispanobelga enregistrada a Cuba el 1995, va permetre als televidents la possibilitat d'endinsar-se en un dels ritus fonamentals de l'illa caribenya: la «santería» o culte yoruba. Introduït a Cuba en el segle XVI pels esclaus d'origen africà, consisteix en un singular i sorprenent sincretisme de les creences africanes i dels cultes de la religió catòlica. Oshún, deessa dels rius, Yemayá, deessa dels mars, o Changó, déu de la força, són algunes de les divinitats venerades per les persones que practiquen aquesta atípica doctrina. Posseeix, segons els seus adeptes, una funció terapèutica, sobretot per a la gent pobre, perquè els proporciona respostes a problemes quotidians. En el documental se'ns va mostrar la iniciació de Bobby a la «santería» —apadrinat per Guillermo, llicenciat en Filosofia i antic revolucionari— i els misteris dels seus ritus.

Per la seva banda, el reportatge *Visiones celestiales*, conduït per la popular Pitita Ridruejo, va tractar el tema de les aparicions marianes i va comptar amb diferents testimoniatges que asseguraven que la Mare de Déu se'ls havia aparegut. Centenars de persones acudeixen cada primer dissabte de mes a Prado Nuevo, a El Escorial, per escoltar i veure la Verge. La polèmica envolta sempre aquests suposats successos sobrenaturals. A Espanya hi ha també altres indrets de pelegrinació d'aquesta mena com, per exemple, Pedrera, a Sevilla, i Gibralfó, a Huelva, on es produeix un fenomen atmosfèric —l'anomenada «dansa del sol», en la qual l'astre rei dóna voltes sobre si mateix i canvia de tonalitats— que molts individus associen amb les aparicions. Però altres opinen que aquest fet té una explicació científica. Creure-hi o no creure-hi. Vet aquí el dilema.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Divendres 11.30 *Processó:* des de Lucena (Còrdova).
Dimarts 02.30 *Testimonio:* meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dijous 18.00 *Santos Oficios:* missa des de la Catedral de l'Almudena de Madrid.
 21.00 *La noche temática:* Emoción y pasión: Semana Santa en España. Inclou:
 Reportatge: *Lucena se prepara* (21.00 h.).
 Processó de Dijous Sant (21.10 h.).
 Pel·lícula: *El Judas* (22.30 h.).
Divendres 18.00 *Santos Oficios:* Solemne Acció Litúrgica des de la Catedral de l'Almudena de Madrid, presidida per l'arquebisbe de Madrid, D. Antonio Rouco Varela.
 21.15 *Via Crucis:* Oficiat per S.S. el papa Joan Pau II des de Roma.
Dissabte 10.30 *Últimas preguntas.*
 24.00 *Vigilia pascual:* des de la Catedral de l'Almudena de Madrid.
Diumenge 10.00 *Tiempo de creer.*
 10.30 *Santa Missa:* des de la basílica de Sant Pere de Roma, Missa de Pasqua, Missatge i Benedicció *Urbi et Orbi* presidit per S.S. el papa Joan Pau II.
Dilluns 16.30 *Pueblo de Dios.*

TV3

Dissabte 08.15 *Signes dels Temps:* el programa ofereix un especial de Setmana Santa. Record dels moments més transcendents de la Setmana Santa a través de dos testimonis i un comentari sobre les celebracions de les comunitats cristianes. Un aprofundiment sobre els condemnats, la mort i el sentit de la resurrecció. Durant el programa oferirem tres fragments de l'Evangeli dels dies de Setmana Santa.
Diumenge 8.45 *Néixer de nou:* programa religiós protestant.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 05/4 20.30 *Creure avui:* No hi ha programació.
DI 08/4 13.00 *Creure avui:* No hi ha programació.
Dv 12/4 20.30 *Creure avui:* Una ullada al món. Comentari de les notícies més importants d'aquest mes; (director: Ramon Safont-Tria).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.
Diumenge 12.00-12.30 *Angelus.* (Directe)
Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general.* (Directe)
De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació.*
Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000.*

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge: 23.57 *Mirant endins*.
00.00 *Punt i Coma*.

De dilluns a dissabte: 01.00 *Dietari de música i músics*.
01.05 *Ràdio Vaticana*.
01.25 *Espurna d'alba*.

Dilluns
22.05 *Aquí Ràdio Estel*.
22.30 *Diàleg d'Església*.
23.00 *Panorama de cinema*.
00.03 *In Corpore sano*.
00.30 *Cova de clàssics*.
01.30 *Deliciosament instrumental*.

Divendres Sant
16.30 *Especial Divendres Sant: inclou la transmissió de la celebració des de la Catedral de Barcelona*.

Dimarts
22.05 *Paraules d'amor*.
23.00 *Temps d'acció*.
00.03 *Versió original*.
03.30 *Perfil*.
01.30 *Deliciosament instrumental*.

Dissabte Sant
22.00 *Especial Vigília Pasqual*.
23.00 *Música clàssica*.

Dimecres
22.05 *Sons i Ressons*.
22.30 *Converses amb la ciència*.
23.00 *Panorama Cultural*.
00.03 *Els veïns de l'escala*.
00.30 *Nit d'Estels*.
01.30 *Deliciosament instrumental*.

Dijous Sant
19.00 *Especial Dijous Sant: inclou la transmissió de la celebració del sant Sopar des de la Catedral de Barcelona*.
21.00 *Invitacions al pensament*.
22.00 *Creadors creients dels nostres dies*.

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge
09.00 *Músiques místiques: Lletanies de la Verge, H 83. Conjunt vocal i instrumental Les Arts Florissants; de Charpentier; Lletanies a la Verge Negra, de Poulenc; Les lletanies del Sagrat Cor. Cor de l'Abadia de Solesmes, Cant gregorià; Lletanies a quatre veus. Solistes vocals, de Traetta; De lamentatione Jeremiae prophetae. The Sixteen Choir, de Tallis; Lamentation du vendredi soir. Solistes vocals, de Gilles; Lamentatione Jeremiae Prophetae: Ego vir videns, Cant Gregorià; Segona Lamentació del Divendres Sant. Ensemble Concerto, de Fiocco*.
11.00 *Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat*.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge
15.05 *Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero)*.

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a dijous
20.30 *El Brocal*. 21.00 *El Espejo*.

Divendres
21.00 *La linterna de la Iglesia*.

Diumenge
08.30 *Letra y música: de temes religiosos*.
09.00 *Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa*.
09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós*.
10.00 *Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge
08.15 *La Misa de España (des de Madrid)*.

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Divendres
17.38 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona*.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres
07.05 *Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda*.

Diumenges i festius

09.00 *Santa Missa*.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge
10.30 *La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge
De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Miquel Vilaró, arquitecte, i Mariona Xavarría professora de Sociologia a la Universitat Autònoma de Barcelona i de Bibliologia a la Universitat Central. Tots dos formen part d'un equip que coordinen les trobades de Taizé; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau)*.

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge
08.00 *Cristians: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona*.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge
08.45 *Vida i esperit*.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres
De 20.00 a 20.30h. *La punta: (director: Jordi d'Arquer i Terrasa)*.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte
09.00 *Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)*.

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte
13.40 *Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida*.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres
19.30 *Església viva (producció de l'arquebisbat)*.

Dissabte
13.50 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella*.

Diumenge
09.45 *Església viva (producció de l'arquebisbat)*.

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio**, i també: **Alforja Ràdio** (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espluga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: d'Albareda 15 pral. 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona); *Costumari Cristià* (explicacions a costums i tradicions de l'Església per Joan Baburés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (a càrrec de Pere Carreras). Alguns d'aquest apartats canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.
*(Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «godspel» i espiritual negra des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (diuenge 9.05h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 9.30h). **Ràdio Besalú** (divendres 21.00h). **Ràdio Les Planes** (divendres 20.00h). **Ràdio Palafrugell** (dimecres 14.15h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (dissabte 18.00h). **Ràdio Arenys de Munt** (dissabte 8.30h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 10.00h). **Ràdio Besalú** (dissabte 21.00h). **Ràdio Calella** (dissabte 16.00h). **Ràdio l'Escala** (divendres 18.25h). **Ràdio la Vall** (diuenge 13.00h). **Ràdio Les Planes** (dissabte 15.00h). **Ràdio Palafrugell** (dilluns 14.15h). **Ràdio Sta. Coloma de Farners** (dimecres 22.15h). **Ràdio Sant Joan les Fonts** (diuenge 11.30h). **Ràdio Sarrià de Ter**

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge
09.30 *Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona*.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge
09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera)*.

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte
De 07.00 a 09.00h. *Rosari: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.*

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. *Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.*

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)

Dimecres
De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària: una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte
09.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona*.

Diumenge
09.00 *Església viva (producció de l'arquebisbat de Tarragona)*.

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia
20.40 *Rosari: en llatí des del Vaticà*.

22.10 *Noticiario*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge
10.15 *Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona*.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres
15.30 *Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes*.

Dissabte
08.15 *Església viva (producció de l'arquebisbat)*.

(divendres 18.30h). **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai setmanal de 5 minuts de durada presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira.

L'emeten: **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Malgrat de Mar** (107.4 FM) diumenge 11.10h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.05h*. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 10.15h*.
* Inclòs dins el programa parroquial setmanal.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, humana i social. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres (1269 AM i 88.0 FM) (dilluns 21.05h.).

TARDA DE TOTS: en aquest programa s'inclourà un espai dedicat als temes d'informació religiosa que coordinarà Àngel Rodríguez. L'emet:

Onda Rambla Girona (89.9 FM) divendres 17.05h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual de 30 minuts de durada. Es tracta d'un espai de debat sobre temes d'interès, moderat pels periodistes Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten:

Cope Figueres, Ràdio Arbúcies, Ràdio Banyoles, Ràdio Besalú, Ràdio Palafrugell, Ràdio Les Planes, Ràdio Sarrià de Ter i Ràdio Shalom de Palau Sacosta, Ràdio Salt.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars**, i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

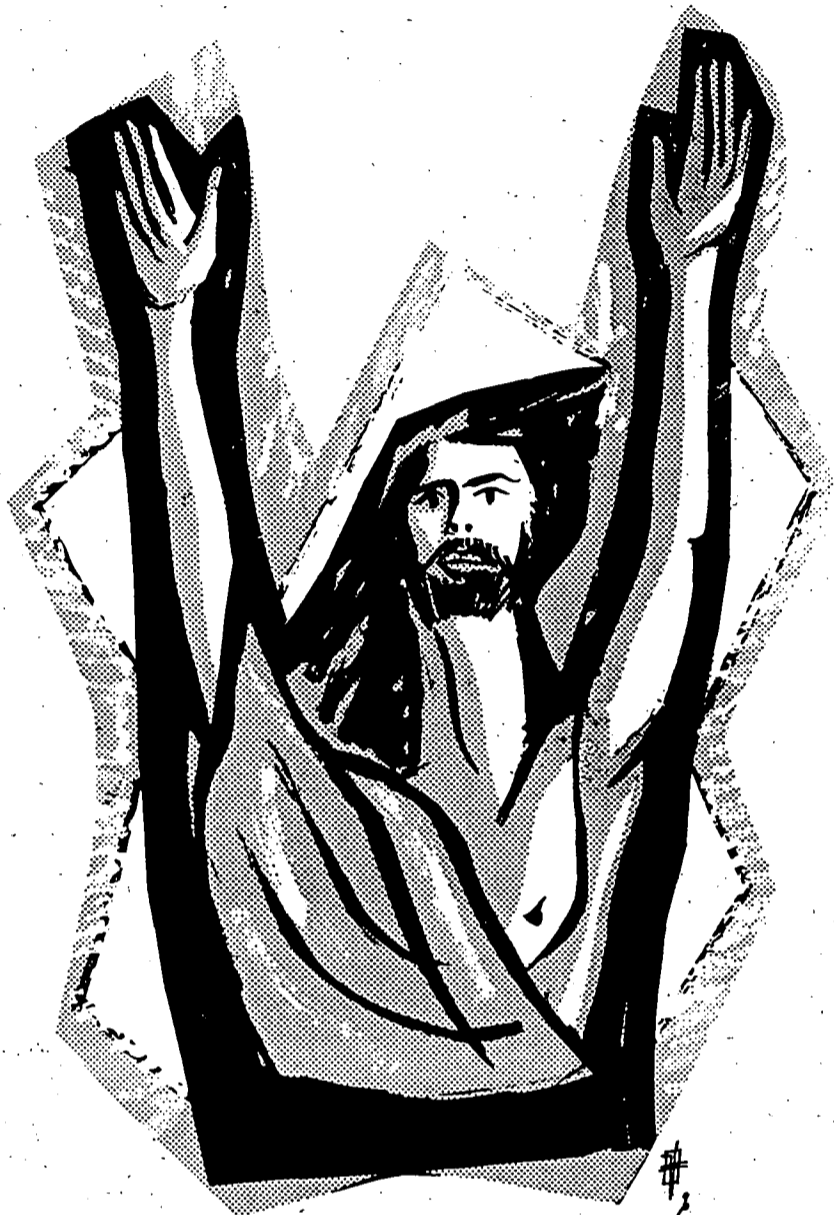
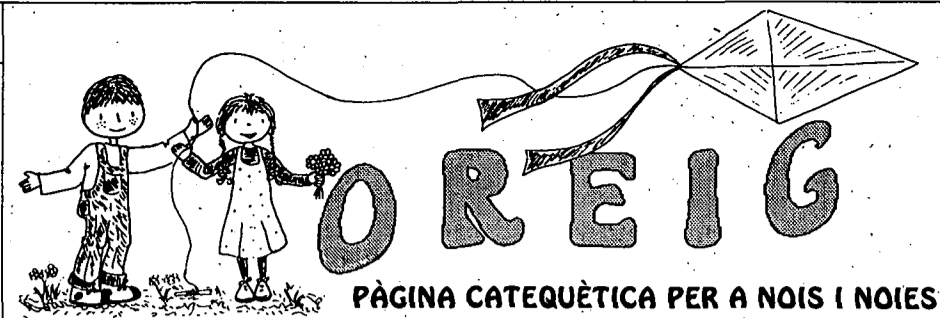
FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldescon** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten: **Ràdio Pirineu** (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Vallira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

FELICITACIÓ AMB SEQÜÈNCIA

Sèq.
1.

V Ictimae paschá-li láudes * Immolent Christi-áni.

El dia de Pasqua, després de la segona lectura de la missa, es llegeix el que s'anomena una *seqüència*. El poema o cant comença així: *Els cristians immolín un càntic triomfal a la Victima Pasqual.*

Hi apareix el record emocionat que Crist ha estat l'Anyell pasqual que, amb la seva mort, ens ha redimit. El qui ens ha reconciliat amb el Pare celestial. La Vida i la Mort s'han enfrontat cruament. Tanmateix, Crist ha guanyat: és el Rei de la vida, viu per sempre.

L'autor medieval que composà la seqüència imagina ara un diàleg entre l'àngel del joiós matí de Pasqua i Maria Magdalena. El missatger celestial pregunta a la santa dona: «què heu vist en el camí»? La resposta de Maria és ràpida: «la tomba buida i el Crist ressuscitat.» La Magdalena segueix testimoniant que els àngels ja no porten dol, que —al sepulcre— només hi ha les benes i el sudari del Senyor. La seva emoció esclata: «El Crist en qui jo espero,

el Crist ressuscità.» La cloenda és una pregaria: «Jesús ressuscitat, sou d'entre els morts, senyor, monarca vencedor; tingueu-nos pietat.»

Aquesta és la gran nova: El Senyor ha ressuscitat! El Crist és vivent per sempre! Veritat tan certa que és el sustentacle fonamental de la nostra fe. Avui entonem un gran *Al·leluia!* Sabem que Déu ens estima profundament. I sentim també en el cor la joia d'una vida cristiana amb una nova vigoria. Les coses velles han passat. El nostre cor ha de ser nou.

Perquè el Crist ha ressuscitat felicito els senyors bisbes, mossens, catequistes, nois i noies que llegeixen aquesta pàgina i les aventures de l'Oriol i la Laia. Els desitjo que sentin sempre en el seu cor l'alegria de la Pasqua. L'alegria dels fills de Déu. Que tinguin sempre la *Pau* que ens porta el Senyor ressuscitat!

Mossèn Joan Guiteras

SETMANA SANTA I PASQUA

—Saps què mare? —diu rient l'Oriol— quan la catequista ha preguntat si sabíem què era la Setmana Santa, la Sònia ha dit que per a la seva família era una setmana molt important, perquè anirien a esquiar tots els dies!

—Oriol, no t'has de burlar de ningú —diu el pare—. No tots els nens tenen la sort que els pares vagin a l'Església i coneguin la història de Jesús.

—I què heu après? —continua la mare.

—La Núria ens ha dit que havíem d'estar molt atents, sobretot els que es preparen per fer la Primera Comunió. I ens explicava que el Dijous Sant es recorda quan Jesús instituí l'Eucaristia en el darrer Sopar.

—Jo —diu la Laia— m'he fet un embòlic amb allò de rentar els peus, uns nens feien gresca i m'he distret.

—Mira, la feina de rentar els peus als convidats la feien els esclaus abans de posar-se a taula a menjar. Jesús ho va fer als apòstols perquè aprenguessin que els seguidors seus, els cristians, hem de servir i ajudar als altres. És també el signe del seu «servei», a la creu, per a glòria del Pare i salvació nostra.

—Ui, que difícil és això!

—Sí, però també és molt bonic. Ell ho va fer i ens ajuda a nosaltres a estimar tothom.

—Pare, i si Jesús era tan bo, per què el van matar? No tenia por?

—Es clar que també va passar por! L'Evangeli ens en parla de la nit a l'hort de Getsemaní. Però Jesús, malgrat tot, volia complir la seva missió de salvar-nos i fer-nos entendre com Déu ens estima, encara que això li costés la vida.

—Si que va ser valent! Però encara no ens has dit per què el van matar.

—És difícil d'explicar! Hi ha persones que a vegades són dolentes i els molesta molt que altres siguin bones i facin el bé. Això també passa ara. No t'hi has fixat en el que diuen les notícies algunes vegades? Però Jesús amb la seva conducta ens diu que no hem de menysprear ningú, ni tan sols els que ens semblen dolents. Ell no els va condemnar pas, sinó que digué: «Pare, perdona'ls que no saben el que fan.» La raó de la mort de Crist som nosaltres. Entre tots l'hem crucificat. Morí per salvar-nos.

—Saps mare? Aquest any estarem més atents encara que les cerimònies siguin una mica llargues, ara ja ho entenem més tot. Oi que sí, Laia?

—Bé, però no oblideu la importància de la Resurrecció de Jesús. Va morir, però el Pare li donà una vida nova i gloriosa. Jesús viu! Jesús demostra així que a més de ser Home és el Fill de Déu.

—Que bé! Per cert, menjarem una bona mona per celebrar-ho?

—Aquesta quitxalla sempre surt amb les seves! També menjarem mona i estarem contents, perquè Jesús ens vol alegres!

afinant

Llindar

Estimar l'Església, un fruit de Pasqua

Manuel Valls i Serra
director

El poeta Edvard Kocbeck, membre del primer govern iugoslau de Josip Broz, més conegut com a mariscal Tito, i que fou després apartat per aquest del poder per causa de la seva fidelitat al cristianisme, havia estat des de la seva joventut un implacable crític de l'Església «oficial». Kocbeck somniava, com tants d'altres avui, en una Església pura, que ell veia representada utòpicament en les comunitats cristianes preconstantinianes.

En el seu diari, amb data del dissabte sant del 1952, hom hi pot llegir, però, aquestes afirmacions impressionants: «A la nit sento per ràdio el cant joïós i solemne de l'Al·leluia. Immediatament, m'envaeix una joia immensa. La joia de viure del catolicisme, de la gran Església, salvadora, vital, no obstant el seu pes mundà i la seva decadència. Tot apareix com pàl·lid i vacu comparat amb ella, fins i tot amb el seu caràcter aparentment humà i la seva fragilitat. Oh Senyor, agenollat, et dono gràcies amb tot el meu ésser per la gràcia que em concedeixes nodrint-me amb la teva Salvació. Tot allò que d'indigne i d'escandalós veig en l'Església no pot fer-me vacil·lar...».

Des de la nit de Pasqua, en què vaig descobrir aquest text, la reflexió d'Edvard Kocbeck em ve una i altra vegada a la memòria: Perquè penso en tants d'amics que ensopenquen amb la faceta humana, a voltes antipàtica, de l'Església i tament s'hi entesten que, a la fi, es priven del Misteri de la Vida que ella porta dins seu i que els ompliria de joia i de sentit. Aquesta Pasqua m'ha agradat, doncs, de contemplar l'Església, traspasada, com el costat obert de Jesús a la Creu, per la llançada dels pecats i les fragilitats dels qui la formen. Però d'aques-

ta obertura no cessa de brollar per al món, com una font d'aigua sempre fresca i jove, la força i la joia del Ressuscitat

La vivència de la Pasqua no ens permet de mirar més l'Església com una simple institució humana, sinó que som convidats a penetrar-ne la seva profunditat sacramental. L'Església, comunitat baptismal i eucarística! La gràcia baptismal, deien els antics Pares és «l'arrel de la nostra resurrecció». I a la taula santa (de l'Eucaristia), escrivia un místic bizantí, «hom hi troba la Vida en la seva més alta intensitat». És aquest el nodriment que, malgrat tot i per damunt de tot, Kocbeck descobrí en l'Església.

Quan per causa de les deficiències humanes que apreciem en el rostre de

l'Església deixem d'aprofitar-nos del Misteri de la Vida que d'ella brolla incessantment, aleshores només ens resta «el món», també amb les seves llums i les seves ombres. I a la fi, el mal i el pecat del món ens escandalitzaran igualment i acabarem separant, sense remei, els seus valors de l'arrel mateixa de la seva vitalitat, que és Déu. Aquesta és una lògica, en l'horitzó últim de la qual només acaba apareixent l'espectre de l'absurd i del no-res.

La vida i la història de l'home són fecundades per la Resurrecció del Crist. És per això que el mateix profetisme, com ha escrit O. Clément, «quan es desarrela de l'Evangeli i de l'Eucaristia, és a dir, de la seva potència de resurrecció, ensopega

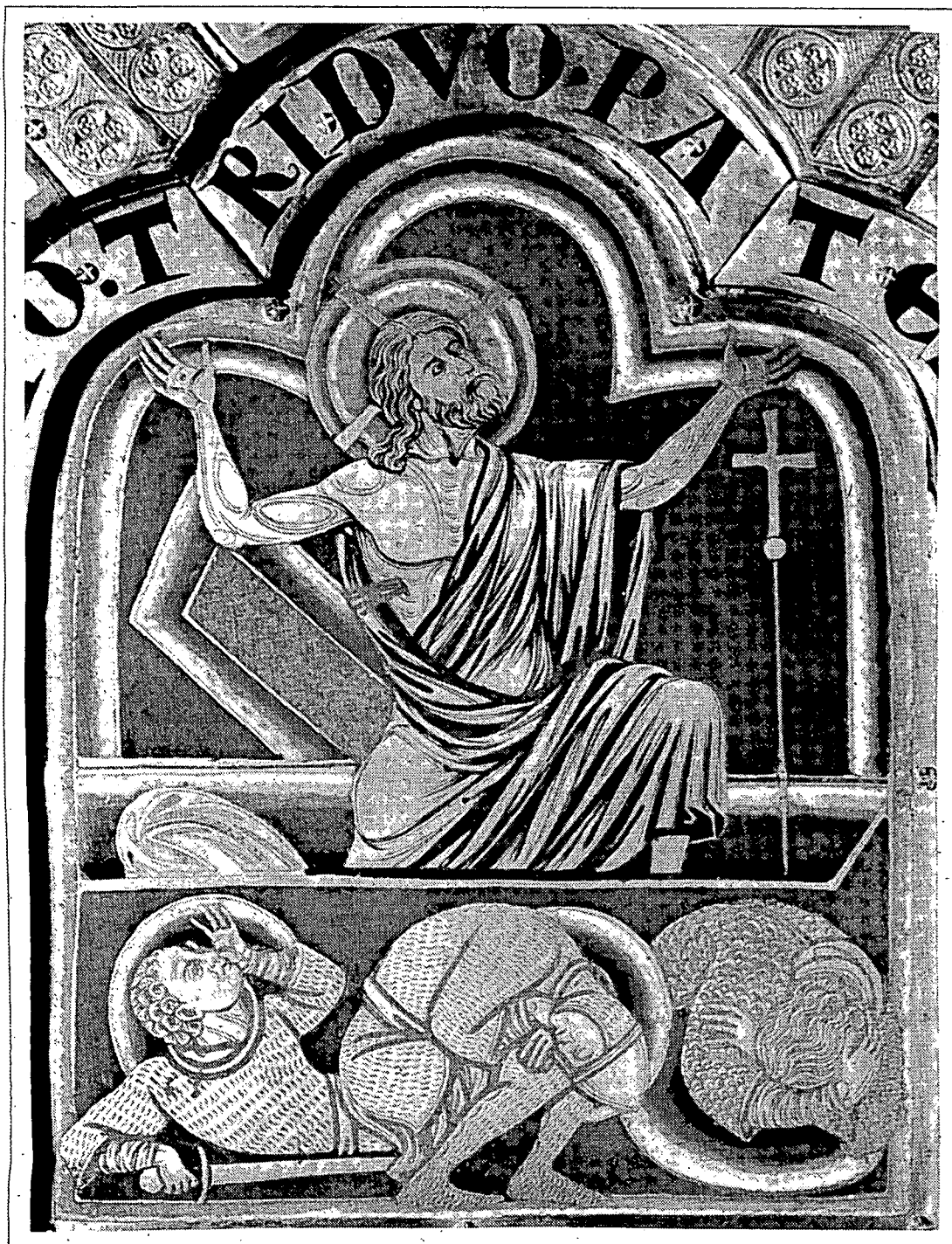
tard o d'hora en el mur del no-res i sobreix en idolatria. Fatals i banals ideologies de la modernitat: Nietzsche engendra Hitler, Marx engendra Stalin, Freud la societat permissiva on l'eros es mecanitza. Per citar alguns noms d'entre els més grans, Hölderlin i Artaud esdevenen folls, Rimbaud emmudeix, Van Gogh es mata...».

Pel que fa al nostre món, la «Centèsim Annus» ens recorda que en la realització dels models polítics, socials i culturals no es pot parlar mai d'una solució ideal. Tot el que fem està marcat per la nostra feblesa i depèn de les exigències del temps i del lloc. Però, la llum i la joia de Pasqua anticipa i fa possible la construcció d'una societat veritablement humana, perquè la Resurrecció del Crist engloba els alliberaments socials indispensables, a la vegada que els relativitza i els reorienta vers la Pasqua definitiva.

Aquests dies de Pasqua ens posen en qüestió el fet que si en relació a la societat i al món en què vivim, l'esperança i l'amor han de ser unes veritables actituds «pasquals», perquè pel que fa a l'Església sovint manifestem un desamor i una crítica tan implacables que no deixen més que un rastre d'amargor en el propi cor? Som tan profundament injustos amb ella que podem arribar a estimar-la menys que al nostre propi proïsme! Quan l'Església, en ser molt més que una «construcció» nostra, demana, en conseqüència, de ser compresa i acollida com el que ella és: la Mare que porta, ni que sigui en gerres de terrissa, el Misteri de la Vida Nova!

Aleshores podem dir, amb el poeta Edvard Kocbeck: «Tot allò que d'indigne i d'escandalós veig en l'Església no pot fer-me ja vacil·lar». És la fe de Pasqua!

(Article publicat, a «Catalunya Cristiana», el 7 de maig de 1992).

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Evocació de Mn. Pedragosa, l'amic dels pobres (2)

En contacte amb els presos adolescents de la Model, Mn. Pedragosa arribà a conclusions elementals i sòlides: el delinqüent o és jove o ha iniciat de jove el seu itinerari... la presó és corruptora... la delinqüència no es corregeix amb simples paraules ni amb pallisses als *cuartelillos*... Calia, doncs, emprendre dues accions complementàries: una de preventiva, encaminada a evitar l'empresonament, i una altra de recuperativa, orientada al que avui anomenem la reinserció. Totes dues situades en el marc educatiu que ell considerava l'únic natural i eficaç: la vida de família que els nois presidaris mai no havien tingut.

En un primer moment —cap al 1905— Mn. Pedragosa acollí entre vuit i dotze nois a casa seva mateix, al tercer pis del número 13 del carrer de la Portaferrixa. El seu germà Ramon cuiner d'ofici, i la muller d'aquest, l'ajudaven aleshores en la feina i en la creació d'un clima familiar. Ja hem vist que la família com a model era el punt bàsic de la seva pedagogia. Ho demostra una anècdota posterior, de quan la seva obra ja començava de ser coneguda. Li demanaven des de molts indrets, també des de l'estranger, el reglament amb què es regia la seva comunitat juvenil. Ell sempre els responia el mateix: que no sabia de cap família que tingués un reglament...

Calia, emprendre dues accions complementàries: una de preventiva, encaminada a evitar l'empresonament, i una altra de recuperativa, orientada al que avui anomenem la reinserció.

La primavera de 1906, va venir a Barcelona Wallace Killpatrick, director de «The Chrystie Street House» de Nova York, una institució privada dedicada als joves marginats. Va establir contacte amb la Casa de Caritat, amb l'Asil Duran i amb Mn. Pedragosa: Després de la visita escriuria, d'aquest, que li havia donat «noves inspiracions per al meu treball als Estats Units». Va fer-li, també un donatiu. Durant molts anys Mn. Pedragosa va passar dificultats econòmiques serioses: sostenia la seva obra amb els seus ingressos de capellà de la Model, primer, i, després, de beneficiat de Sant Just i Pastor. A la nit, feia traduccions i alguna classe particular per tal de tirar endavant la seva «família» i limitar els seus deutes... Més d'una vegada va estar a punt de tancar a causa d'aquests problemes, als quals s'afegien, encara, les queixes dels veïns, esperats per l'aspecte d'aquells trinxeraires...

Després de moltes incidències i d'haver ocupat durant prop d'un any —el 1909— un edifici a la Plaça de la Mercè, Mn. Pedragosa aconseguia d'instal·lar la seva obra al carrer del Carme, a l'antic convent de les Mínimes. Començava així, el novembre de 1910, la seva època de plenitud. Els locals eren àmplis. Damunt del portal —com podem comprovar en les moltes fotografies que se'n conserven— un deixeble de Gaudí pintà unes lletres, fent un arc, que van esdevenir famoses i objecte de broma perquè, de tan estilitzades, resultaven il·legibles. Tothom, però, sabia que deien «Casa de Família». El portal donava a un pati interior, del qual arrencaven les escales que pujaven al primer pis. A l'entrada d'aquest, una altra inscripció—aquesta ben clara— devia fer respirar els joves empresidaris que hi arribaven: «Cadascú es vigila a si mateix».

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

L'enquesta de Jesús: Mc 8,27-33

Jesús fa una enquesta als seus deixebles. Els pregunta què diu la gent d'Ell. Els dotze prou han escoltat les veus que circulen. Uns pensen que potser és el Baptista, d'altres que és Elies que —per fi— ha retornat... També hi ha qui considera que pot ser algun dels altres profetes.

Jesús, però, vol tocar el cor dels deixebles. El que li interessa és fer-los confessar la seva fe. Per això els pregunta obertament: «I vosaltres, qui dieu que sóc jo?». Pere, el cap del col·legi apostòlic, no dubta ni un moment: «Vos sou el Messies». Quina professió de fe tan clara i fonamental! Crist és l'esperat, l'anunciat pels profetes. El que omplirà l'esperança d'Israel i la de tots els pobles. Crist és l'alfa i l'omega, el principi i la fi. El Redemptor dels homes.

Jesús explica la seva identitat als deixebles. Ells, d'acord amb la mentalitat del seu temps, podien consi-

derar que el Messies seria l'alliberador temporal d'Israel. Per tal que no els quedi cap dubte els exposa la passió, mort i resurrecció que l'esperen. Pere, carregat de bona fe, però ignorant de les coses divines, contradiu Jesús. La rèplica no pot ser més forta: «Fuix d'aquí, Satanàs! No penses com Déu, sinó com els homes».

L'Evangeliens recorda que el Messies és un Messies sofrent. Ens ensenya el valor del sofriment que tots voldríem refusar. Tanmateix, el fons del problema rau a posar d'acord el nostre pensament amb el de Déu. Aquesta és la gràcia i la tasca de la conversió. Cal que Crist inspire el nostre model d'existència, la nostra manera de pensar i de capturar-nos, la nostra manera de fer i de parlar...

L'Evangeli sempre ens porta a la súplica. A demanar que els nostres pensaments concordin amb els del Senyor.

Impromptu

Oriol Camps

No diràs fals testimoni, ni mentiràs...

L'ofici de polític obliga, moltes vegades, a transgredir el manament: No diràs fals testimoni, ni mentiràs... El primer se sol usar per desacreditar el contrari amb suposicions o amb realitats inflables, sobretot en temps de campanya electoral, o en les precampanyes que abasten d'una legislació a l'altra. El segon és més personal i se sol utilitzar en rectificacions que puguin afavorir la pròpia imatge. Com per exemple l'ús de la metàfora que allí «on deia dic, dic deia...» aplicant-la per atreure una opinió, o per reconciliar-se amb una altra.

Ja se sap que la política és l'art dels possibles, i alguna vegada dels impossibles, i els polítics estan condemnats a fer malabarismes dialèctics damunt la corda fluixa posant els cinc sentits en la feina per no donar un mal pas i estavellar-se sorollosament.

Però és molt difícil entendre la gran activitat emprada en un sentit, afalagant els possibles electors amb idees que fan odiós un sector de l'Estat, i que, quan les urnes donen un resultat que no és totalment favorable i es necessita l'ajut precisament del sector vexat i ultratjat, aleshores els equilibris que manifesten una inesperada i calorosa amistat es fan sospitosos i provoquen la pregunta inevitable: Quan mentia? Abans o després? A qui enganyava o a qui pretén enganyar?

Una cosa és certa: la mentida, el fals testimoni, fan mal, d'antuvi, a qui n'és víctima. Però el fan infinitament més a qui comet el manament, i la reparació es fa molt difícil.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Es perd la música popular religiosa

En el setmanari, *La Verdad*, de la diòcesi de Navarra (n. 3.171, febrer), Aurelio Sagaseta es dol que s'està perdent el patrimoni de la música popular religiosa. «Hi ha una dissociació entre el cançoner de la generació adulta i el repertori de la joventut».

Sagaseta manifesta que altres cultures, com l'alemanya, anglesa, austríaca, etc., han sabut avançar i reformar, però alhora han tingut molta cura de mantenir sempre el patrimoni tradicional que afecta a la seva identitat, a les seves pròpies arrels musicals. D'aquesta manera, l'avi, el pare i el fill poden cantar units les mateixes cançons en les grans concentracions religioses o manifestacions culturals.

Sagaseta també diu que potser mai com avui la joventut no ha valorat tant les tradicions del seu país. Fins i tot les ha creat quan eren minses o les ha restaurat quan perillaven.

És veritat que a vegades alguns textos de les nostres cançons religioses populars pateixen de conceptes desfasats, que cal actualitzar-los, però referent a la música, a les melodies, en general són bellíssimes, de gran qualitat tècnica i molt ben adaptades al poble. En aquest sentit, a Catalunya pensem en compositors de gran renom, com Lluís Millet, mossèn Lluís Romeu, Rodamilans, Nicolau, etc. No es pot dir

que cal deixar aquest patrimoni per antiquat, perquè més antics són J.S. Bach, Gounod i el cant gregorià, i malgrat tot, han recobrat un gran èxit tant en els joves com en la gent gran.

El lamentable fenomen no és exclusiu de la música religiosa. La societat civil està experimentant el mateix. Estem assistint a la desaparició de moltes melodies populars catalanes que enriqueixen el nostre folklore. Els infants només saben taral·lajar cançons exòtiques, importades del repertori nord-americà. Les aprenen veient la pantalla o escoltant la ràdio: les interpreta una noia lleugera de roba i ajudada amb el micròfon, altrament la seva veu no es distingiria pas ni per la seva sonoritat ni per la seva bellesa. Amb tanta importació es perd el folklore propi que per definició està arrelat i defineix un poble.

A Navarra, a nivell diocesà, es vol recuperar el seu patrimoni musical popular amb gravacions professionals de les seves més belles melodies que es cantaven en els temples, i difondre-les, prèvia actualització del text per a cada cas. No es tracta d'una divisió entre antic i modern, sinó senzillament de cultura i amor a les pròpies arrels.

A Catalunya, no podríem fer el mateix?

1. Descripció.

Fa molt temps, hi havia un poble amb dificultats.

De primer, era un poble on hi havia una gran *pobresa*: els aliments eren poc abundants, les cases malmeses, els vestits de la gent molt fets malbé, els diners escassos.

Segonament, al poble hi havia tot de *malalties*: en una casa mals de panxa, en una altra mals de cap; en una família la grip, en una altra la disenteria i pertot arreu febre.

En tercer lloc, al poble hi havia molts rumors falsos, moltes martingales, moltes calúmnies i un munt de *mentides i errors*.

La quarta cosa era que al poble hi mancava llibertat, tothom tenia por, la presó estava plena a vessar i tots se sentien *oprimits*.

I per acabar, tot el poble era un munt de gelosies, de venjances, d'actes de còlera, de *violència* i d'*odi*.

Viure en aquell poble era molt i molt dur, i tothom patia extremament aquella situació de pobresa, de malaltia, de mentida, d'opressió i d'odi.

2. Primer acte

Els vilatans s'organitzaren per salvar el poble dels seus mals. Primer van pensar a recórrer a la gent del mateix poble.

Van anar a veure el més ric i li digueren:

—«Que voldries compartir la teva riquesa?»

Va respondre:

—«No tinc prou diners per a tots i per a mi. Si els comparteixo, jo seria pobre com tothom. Els meus diners són per a mi.»

Anaren al metge i li van dir:

—«Per què no distribueixes els teus remeis?»

Va respondre:

—«Si jo distribueixo els meus remeis i els meus secrets, ja no voldríeu venir a veure'm i em moriria de fam. Els meus secrets són per a mi.»

Van anar al savi i li van dir:

—«Voldries comunicar la teva ciència i els coneixements dels teus llibres?»

Contestà:

—«Si tothom esdevé savi, jo ja no serviria per a res. La meva ciència és per a mi.»

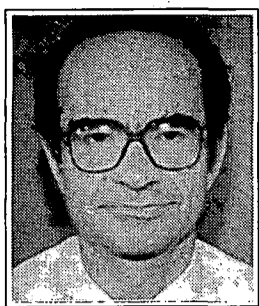
Van anar a veure el poderós i li digueren:

—«Per què no fas servir els teus soldats i les teves armes per implantar la justícia?»

Va respondre:

—«Perquè si ells no guardaren la meva casa, vosaltres vindríeu a matar-me, a mi i a la meva família. Els meus soldats i les meves armes són per a mi.»

El ric, el remeier, el savi i el poderós estaven mancats d'amor. Van ser incapaços de salvar el poble.

FERRAN GUILLÉN

Escolapi

Paràbola sobre la Redempció**Només
«l'amor»
salva****3. Segon acte.**

Els vilatans decidiren anar ben lluny, a la gran ciutat, i visitar el Rei. Quan van ser davant d'ell li van dir:

—«Oh Rei, el nostre poble té moltes dificultats a causa de la pobresa, de la malaltia, de les mentides, de l'opressió i de la fam. El ric, el metge, el savi i el poderós del poble són incapaços de salvar-nos, perquè només pensen en ells, i sembla que no ens estimin. Podríeu fer alguna cosa per nosaltres?»

El Rei va contestar:

—«Reuniré el meu Consell Familiar i ja us tindrè en compte.»

Els vilatans se n'anaren plens d'esperança. Deien:

—«El Rei ens ha escoltat.»

4. El projecte del Rei.

El Rei es reuní amb el seu Fill molt estimat i li parlà del poble en dificultats. El Fill es féu càrrec del desig del seu Pare i li va dir:

—«Jo aniré a *salvar* el poble.»

El Pare, molt content, li diu:

—«Vés-hi. Però no t'hi enduguis ni diners, ni medicines, ni llibres, ni armes, ni soldats: vés-hi només amb molt *Amor*. L'*Amor* et farà generós, l'*Amor* et farà estar amatent als sofriments, l'*Amor* et farà savi, l'*Amor* et farà fort i poderós. L'*Amor* et farà ser *Salvador*. Perquè el teu *Amor* ve de mi, que sóc Riquesa, Salut, Veritat i Poder eternals.»

5. La catàstrofe

Els vilatans, en veure'l arribar sense diners, sense medicines, sense llibres i sense soldats, poc que van creure que els podria *salvar*. Menysprearen les seves paraules i manifestacions d'amor, tot i que també multiplicava el pa, guaria els malalts que tenien fe, instruïa les multituds i parlava d'un judici futur. El van perseguir fins que el mataren. I deien:

—«Menteix. No és pas el Fill del Rei. El Rei no en té de fills.»

Però el Fill donà testimoniatge fins a la fi. D'aquesta manera palesà fins a quin punt estava ple d'*Amor*. Donà la seva vida i la seva sang per ells.

6. El triomf.

El Rei, remogut pel sacrifici d'*Amor* del seu Fill, el confirmà com a *Salvador* de tot el poble i li donà la vida i el reialme per sempre. Li va dir:

—«Veritablement, només l'*Amor* pot *salvar* aquests vilatans endurits per la mentida, l'orgull i l'odi, que els fa malalts i pobres. El teu sacrifici per *Amor* mereix que tu puguis vessar aquest mateix *Amor* que jo t'he donat damunt els teus amics del poble, per tal que puguin estendre la Bona Nova de l'*Amor* i esdevinguin verament rics, sans, savis i forts amb l'*Amor*, capaços d'anar amb tu a la ciutat on l'*Amor* regna, fins a Casa meva, on els rebré per donar-los la *Salvació* per sempre.»

7. Ensenyament.

Quin és, aquest poble amb dificultats? El Camerun? El Senegal? L'Àfrica? *No*. És tota la terra: el Nord i el Sud, l'Orient i l'Occident. Pertot hi ha pobresa, malaltia, mentida, opressió i odi.

Els esforços dels vilatans per *salvar* el poble són els esforços que fan els mateixos homes, que són útils, però estan abocats al fracàs per manca d'*Amor*.

El Rei és Déu creador, "visitat" per les pregàries i els ritus de la Tradició que li demanaven la *Salvació*.

El «Consell de Família» del Rei és la Santa Trinitat: el Pare que envia el seu Fill amb la força de l'*Amor*, que és l'Esperit Sant, per *salvar* els homes dels seus pecats, de les seves cobdícies i de les seves misèries, per la força de l'*Amor* de Déu.

Jesús, doncs, és el pobre que enriqueix, la medicina que guareix per a la vida eterna, la saviesa que proclama la veritat, el poder absolut i misericordiós, però també qui vindrà a jutjar els vius i els morts, el Fill de Déu ple d'*Amor*, l'únic *Salvador* dels homes.

Si tu l'escoltes, si tu hi creus, si tu reps els seus Sagraments, tu entres al camí de la *Salvació* i t'alliberaràs de totes les dificultats, i el nostre poble esdevindrà una preparació de la Ciutat de la Pau que és el Regne dels Cels.

Respir

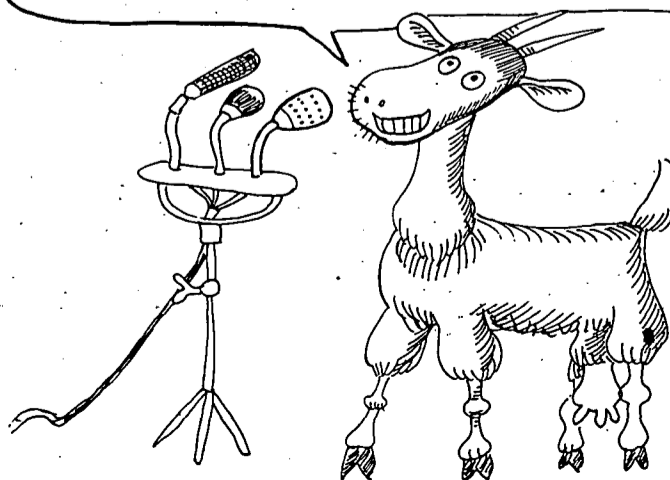
Miquel Estradé

Parlar i entendre

En el seu *Llibre de Consolació*, el beat Ramon Llull es fa la reflexió següent: «Car moltes vegades s'esdevé que enteniment entén una cosa, e paraula ne significa una altra contrària a la veritat que enteniment entén». Amb aquestes paraules no es refereix a la possible mentida, quan hom diu el contrari d'allò que pensa i enganya així amb mala voluntat, per interès o per malícia, el qui l'escolta. El text fa una clara al·lusió a la pobresa d'expressió que sovint ens fa incapaços de transmetre netament coses que clarament entenem. D'aquesta mateixa incapacitat es dolia sant Agustí en el seu llibre sobre la catequesi: «Quan allò que dic em surt més pobre que allò que dintre meu sé, m'entristeix que la meva llengua no hagi estat a l'altura del meu cor [...]. El parlar és lent i morós i no s'assembla de res a la idea.» Predicadors i escriptors ho han de tenir present!

Humor

DE MOMENT, SÓC CABRA BOJA... PERÒ, COM LES VAQUES, ASPIRO A SER SAGRADA...

Entrevista amb el Dr. Henri Bourgeois, filòsof i teòleg

«El meu treball consisteix a reflexionar sobre els compromisos culturals»

Investiga sobre els efectes que la televisió produeix sobre el públic i alhora està compromès amb els grups de «catecúmens», aquelles persones que tornen a acostar-se a Déu i a l'Església després d'uns anys d'allunyament. Henri Bourgeois, filòsof, teòleg i escriptor, defensa els seus punts de vista amb energia. Parla ràpid i posa èmfasi en les seves idees, idees que exploren la comunicació des del punt de vista del receptor, alhora que respecten les diferències. Des de la comprensió és un apassionat del diàleg, potser d'aquesta manera, no tem que els catecúmens qüestionin el model actual d'Església o la mateixa imatge de Déu. «Tot enriqueix», afirma aquest professor de la Facultat de Lió.

Núria Oriol i Palarea

Jo no vull tenir un punt de vista tan sols teòric, el meu treball consisteix a reflexionar sobre els compromisos culturals, però, si bé tinc en compte allò que pensen els professionals de la comunicació, m'interessa sobretot el gran públic i això ja és més difícil de captar. Els sondeigs que es fan poques vegades parlen dels mitjans humans i de les seves necessitats pràctiques. Fa una breu pausa: I això és lamentable.

Considero que la televisió té uns valors positius que són més importants que els valors negatius. A més, parlar dels valors negatius és el més senzill. Es pot considerar que la televisió manipula les persones, les dorm, donant-los un discurs massa afectiu, un pensament massa poc reflexiu i massa emocional, massa ple de sentiments, i també es diu que ocupa massa hores, alguns arriben a dir que és com una droga. D'acord. Però crec que també s'han de dir altres coses, per exemple, que la televisió és per a molta gent un gran lligam cultural, perquè moltes persones llegeixen poc i poques vegades compren el diari, de manera que s'informen a través de la televisió. És una manera d'entrar en comunicació amb els altres.

El problema és que sobretot els intel·lectuals tenen una mala opinió de la TV, però ells tenen altres possibilitats de lectura i d'informació, mentre que el gran públic no les té.

D'altra banda, s'ha de tenir en compte que la cultura de la televisió és una cultura de la imatge, del so i no de la reflexió. Però sí que és la cultura dels debats. No es tracta d'una cultura del pensament per-

sonal, de l'anàlisi de punts successius com és el cas de la cultura escrita o universitària, però per a mi és una veritable cultura. Una cultura global, que percep que hi ha diferents maneres de veure les coses, una cultura on s'escolta el punt de vista dels altres, i que entra en comunicació amb gent que està molt lluny. Si no es pot viatjar molt, almenys la televisió permet conèixer altres llocs del món.

—**Però convé discernir quin tipus de cultura construïm.**

—Convé discernir quin tipus de cultura ens convé—**explica acompanyant la seva resposta amb un gest d'obertura amb les mans**— i quin tipus de productes hem de produir. Perquè no tots els productes de la televisió són cars, els grans reportatges sí, però els debats, el seguiment de les notícies en el propi país, això no és car. Ara hem de veure com a partir de tot això es crea una cultura.

—**Quina és l'actitud de l'Església, segons vostè, davant de la televisió?**

—Penso que l'Església ha de repensar el missatge cristià en funció d'aquesta nova cultura. No es tracta de parlar d'un altre Evangelí, sinó de modular-lo per poder presentar les seves prioritats sense traïr el missatge.

Concretament, respecte a la pregunta que em fas, crec que l'Església no està conscienciada de la importància dels mitjans. Nosaltres, amb un grup de companys, hem treballat els textos oficials de l'Església del Vaticà II per fer-ne una antologia i hem constatat que l'Església ha estat molt positiva amb el cinema i molt i molt crítica amb la premsa i la televisió. Tanmateix, si només ens posem a criticar-la no podrem ajudar a la seva evolució.

Henri Bourgeois analitza el fenomen televisiu des del punt de vista de l'espectador

Les crítiques recauen sobre la violència, l'eroticisme i una mica els reality show, jo comprenc que hi ha insuficiències en aquests camps, però cal ser valent. L'Església en un moment determinat s'ha de preguntar què és el que podem fer millor junts?

—**Considera que la televisió manipula?**

—Manipula una mica el públic

Una pastoral catecumenal és fer veure, també, als cristians, que no estan sols dins de l'Església

—**diu amb un somriure**—, però no tant com diuen. Fa 20 anys, la sociologia americana deia que els canals de televisió influenciaven molt el resultat de les eleccions. Però no és veritat. No hi ha mani-

pulació si entenem per manipulació un pla preestablert per conduir les persones cap a una direcció determinada. La qüestió és que a poc a poc, la gent rep missatges i valors que són diferents dels del seu entorn: altres maneres de veure la realitat, altres idees, altres sentiments, això és una influència, no una manipulació. I crec que les persones no són tan passives. Certament, algunes emissions com els reality-show que cauen en l'excés d'indiscreció, o esdeveniments que han estat tractats d'una manera sensacionalista per alguns periodistes mostren la manipulació informativa. Però aleshores es critica fortament aquests programes, cosa que ens mostra la llibertat de judici dels televidents.

—**Seria positiu que la televisió permetés una pantalla oberta a l'estil de la secció de cartes al director de la premsa.**

—És veritat, és una llàstima que la televisió no tingui un espai per

mostrar les cartes dels lectors. Però també les rep. Per contrarestar aquesta mancança han sorgit les associacions de telespectadors que en molts casos tenen un origen cristià. Sovint són pares que estan en contra de la violència i de l'eroticisme. Amb tot, desitjo que les associacions no siguin la deformació d'una moral potser massa fixada. Les insto que siguin més creatives. Perquè si no el públic en general diu que aquestes associacions són de dretes i parlen sempre de vells valors. És una llàstima. Seria bo que fossin més nombroses, encara n'hi ha massa poques, i que no estiguessin isolades, que tots els àmbits de la societat hi estiguessin representats.

—**Creu que els periodistes tenen de valorar la pròpia tasca en un sentit autocrític?**

—Els periodistes creuen que estan atents a l'objectivitat de l'informació ja n'hi ha prou. En caràcter de vi, no mesuren els continguts dels esports, les pel·lícules, els jocs o els concursos, per exemple. És dir, el Consell de Redacció es refereix a la informació i no als altres àmbits que conformen un mitjà: els quals també són un espai idoni per qüestionar-se temes com l'objectivitat o si és normal donar tant diners en els concursos. Això també és important, i ni els periodistes ni els realitzadors ni els productors posen atenció en aquestes qüestions.

—**Què li sembla que hi ha de mitjans de comunicació específicament cristians?**

—S'ha de veure cada cas. D'una altra manera, el que hom té són ideologies. M'agrada com aquí, a Barcelona, heu escollit tenir mitjans cristians com un setmanari i un ràdio, per exemple, i per Catalunya un programa de televisió. No pot dir que si tots els cristians fossin en els altres mitjans ja no necessitarien els mitjans cristians. Perquè ja se sap que qui no intervé en els mitjans, no existeix. És positiu que un cristià llegeixi un diari cristià i un de no cristià. I també és interessant que aquests mitjans no depenguin directament del Bisbat que gaudeixin d'autonomia. França hi ha les federacions de ràdio cristianes, és un fenomen molt interessant, hi ha 36 diòcesis afiliades. Això representa una cer-

onar

expressió cristiana, dels cristians.
—Deixem el món de la televi-
ó i anem a un altre tema. Par-
ns ara de la seva experiència
amb els catecúmens.

—Durant molt de temps he tre-
allat el tema dels catecúmens que
hi ha a França, és un camí dels
adults cap al baptisme, no és el
camí neocatecumenal. A França
hem intentat aclarir els termes per
evitar la confusió —afegeix amb
enfasi—. En aquests moments
estic treballant en el grup denomi-
nat «els que recomencen», que són

persones que comencen a creure
en Comunitats de Base. La
idea és que aquestes comunitats,
inspirades en les de l'Amèrica lla-
tina, visquin la unitat diocesana,
encara que no tinguin consiliari,
perquè no hi ha prou sacerdots.
—Existeixen resistències res-
pecte a l'itinerari catecumenal?
—Hi ha una resistència, no sola-
ment de la jerarquia, sinó també
dels practicants habituals. Una pas-
toral catecumenal és fer veure, tam-
bé, als cristians, que no estan sols
dins de l'Església. D'igual mane-
ra, els bisbes i els sacerdots tenen
una certa inquietud i defineixen la
fe, sobretot, a partir de les celebra-
cions i la missa dominical. Per a
ells això és fonamental. I quan const-
taten que un catecumen no va tots
els diumenges a missa o bé que
alguns deixen d'anar a l'Església,
se senten molestos. Penso que les

Els catecúmens tenen preguntes a fer sobre el rostre de Déu i no només sobre el Concili

d'aquestes persones es constituei-
xen en Comunitats de Base. La
idea és que aquestes comunitats,
inspirades en les de l'Amèrica lla-
tina, visquin la unitat diocesana,
encara que no tinguin consiliari,
perquè no hi ha prou sacerdots.

—Existeixen resistències res-
pecte a l'itinerari catecumenal?

—Hi ha una resistència, no sola-
ment de la jerarquia, sinó també
dels practicants habituals. Una pas-
toral catecumenal és fer veure, tam-
bé, als cristians, que no estan sols
dins de l'Església. D'igual mane-
ra, els bisbes i els sacerdots tenen
una certa inquietud i defineixen la
fe, sobretot, a partir de les celebra-
cions i la missa dominical. Per a
ells això és fonamental. I quan const-
taten que un catecumen no va tots
els diumenges a missa o bé que
alguns deixen d'anar a l'Església,
se senten molestos. Penso que les

coses no només es poden mirar des
de la perspectiva de la celebració
dominical, que jo no minimitzo
pas. Però comprenc que hi ha un
temps per a tot.

—En una enquesta es llegeix
que els joves francesos creuen en
Déu però no se senten compro-
mesos envers Ell. Què està fent
en aquests moments l'Església
per acostar-se als joves?

—Els joves no acostumen a ve-
nir a missa ni tant sols van a les
activitats parroquials. Els joves
francesos estan entre ells, és una
llàstima, però és així. Ells van a
monestirs, a Taizé, però no es vin-
culen a la comunitat cristiana. Els
bisbes estan una mica inquiets da-
vant d'aquesta realitat... Ells, els
joves, diferencien entre la pràctica
i creure en Déu: Consideren que
Déu és una força, una energia que
és dins nostre. No consideren Déu

com a Pare o Creador, sinó més
aviat com a Esperit.

Del que es tracta és d'ensenyar-
los a descobrir què és la presència de
Déu i que en facin una experiència.

Penso que avui convé acompa-
nyar i potenciar els petits grups, no
els moviments —perquè aquests
signifiquen una organització i els
joves no la volen—. L'Església
s'ha de convertir en una comunitat
oberta al gran públic, que pugui
entrar de manera efectiva als bar-
ris, de manera que els joves puguin
compartir la seva vida i també

l'Evangelí. A partir d'aquesta ex-
periència, que puguin viure mo-
ments forts de vida i de fe, a través
dels sacraments. Per exemple, el
matrimoni, és un d'aquells mo-
ments que fa replantejar als joves
moltes coses. O bé, el tema de la
mort. Molts joves estan angoixats
per la mort, aquesta és una ocasió
per contactar amb el que vol Déu i
amb el que significa estimar els
altres. Es tracta d'acollir i de com-
prendre. Els joves tenen set de Déu,
però necessiten punts de referència
per concretar l'experiència de Déu.

Un home vital

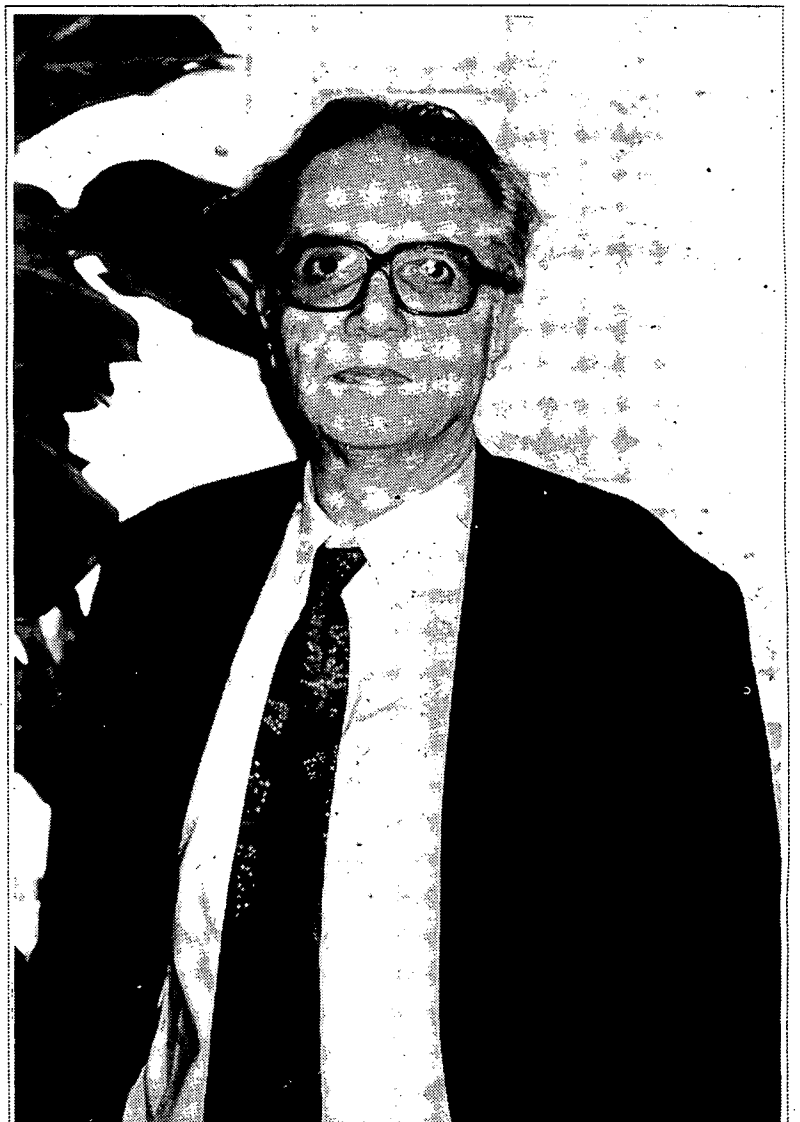
Henri Bourgeois és un francès de cap a peus, quan parla i s'expressa construeix les frases
ràpides i té els gestos elegants, tot indica la seva procedència. Però és un home que ha sabut
anar més enllà de les determinacions del seu propi país i s'ha obert a altres punts de vista i a altres
maneres de fer. Dóna una gran importància a la comprensió, sense la qual no podria analitzar
amb llibertat la cultura televisiva i la realitat dels catecúmens a l'Església.

És doctor en Teologia, llicenciat en Filosofia i ex-degà de la Facultat de Teologia de la
Universitat de Lió. Entre les seves nombroses activitats és fundador i coordinador del grup
Médiathec, a més de membre de l'Association Européenne de Théologie Catholique.

En l'actualitat és professor a la Facultat de Teologia de la Universitat de Lió i al Departament
de Comunicació.

Ha publicat en castellà els llibres: *Los que vuelven a la Fe*, Mensajero 1995; *Perspectivas
catecumenales*, Marova 1980 i *El Dios de los cristianos*, Marova 1979.

En francès les seves obres són: *Les signes du salut* (en col·laboració amb B. Sesboué i P. Tihon),
Desclée, 1995; *La télévision nous fait-elle la morale?*, Col·lecció Fréquences 1993; *Identité
Chrétienne*, Desclée, 1992; *Les medias côté public* (en col·laboració amb J. Bianchi) Centurion,
Col·lecció Fréquences 1991; *Théologie catéchuménale*, Cerf, 1991; i *La mort*, Desclée-Notialis,
1988.

Henri Bourgeois és doctor en Teologia i treballa en el camí catecumenal

Cartes

◆ Silenci sobre Déu als infants

Sr. Director,

Fa pocs dies que vaig assistir a una sessió d'Imax, que és un prodigi de tècnica de cinema. Presenta les grans meravelles de la natura. Vaig veure a *To the limit* unes seqüències sobre els recursos de l'organisme humà, per fer front a situacions extremes de la vida: una esquiadora a gran velocitat, un escalador en moments de risc màxim, etc., que una enorme pantalla ofería talment com si l'espectador s'hi trobés i els pogués tocar. I, en contrapunt, ens feia penetrar a l'interior del cos humà, per veure les reaccions sàvies del sistema nerviós, del cor, dels pulmons. Al final del documental, una llarga llista de col·laboradors... Després, comentàvem amb un altre: Quina llàstima que en un film de tanta eficàcia pedagògica no hi surti ni per casualitat el nom de Déu, el Forjador indispensable de totes aquestes meravelles! Ell era oblidat del tot en aquell món sortit de les seves mans! davant dels ulls fascinats de nois i noies que omplien preferentment el local.

Aquesta reflexió va dirigida sobretot a pares, mares, educadors cristians d'infants i joves, per subratllar una vegada més que, avui com mai, els toca de fer funció de suplència. La nostra societat ha après malauradament a callar sobre la Notícia més fonamental de la vida i que la Bíblia canta

des de la primera pàgina: «Al principi, Déu va crear el cel i la terra...»! Però molts homes del nostre temps ho volen ignorar i ho callen als infants. D'aquells homes ha dit fa molts segles un salm: «Pensen dintre seu els insensats: "Déu no és res"» (salm 53). Quina sorpresa que els espera més enllà de la mort!

PERE M. PUIG
Monjo de Montserrat

◆ Es renova el culte a l'Eucaristia

Sr. Director,

Són molts els cristians que mirem la mare Església amb amor filial i amb entranyes com de mare, perquè també és veritat que el Senyor ha posat la seva Església a les nostres mans.

Una mirada a la història de l'Església ens fa concloure, per comparació, que ens ha tocat en gràcia una època de transició i, per tant, d'aparent decadència. I també ens fa veure com la vitalitat de la vida de fe ha anat estretament lligada al culte eucarístic (adoració i veneració del Santíssim Sagrament) i a la fervorosa devoció a la Mare de Déu. Ara venim d'un hivern pel que fa a aquestes dues columnes de la vida de fe del poble cristià. I a l'Església hi ha senyals de Déu al nostre temps per renovar la nostra vida de fe i caritat: sovint són els laics o bé els «nous moviments» els qui en són capdavanters.

Les crides que reben els sacerdots per

acollir aquest culte renovat—totalment d'acord amb l'ensenyament actual del Magisteri— són una interpel·lació profètica que ve del «sentit de la fe» del poble de Déu que l'Esperit Sant també mou i renova.

JOSEP MARIA ESCORIHUELA
Barcelona

◆ Als neocatecumenals

Sr. Director,

Sóc un catòlic practicant que no figura en cap moviment determinat d'Església.

Llegint l'apartat *Cartes de Catalunya Cristiana* em va cridar l'atenció l'escrit signat per Artur Gual i 42 signatures més.

Hi ha uns punts que voldria comentar.

Desplauen les pràctiques litúrgiques del neocatecumenals? En què? Potser pel que fa al fons o quant a la forma, perquè cap prevere no es pot inventar una missa; cal interpretar la partitura com diria J. Jarque. Quant a la forma, si l'altar és més curt o més llarg, si els canelobres són diferents o la creu és plana o rodona, no té gaire importància.

Senyor Gual i senyors neocatecumenals, ens cal a tots de tenir present que som un sol ramat sota un sol Pastor i la resta és relatiu, que de fet hi ha un sol camí. No és temps de discutir entre nosaltres.

Pel que fa a l'elecció de preveres per part del Consell Parroquial penso que l'Església no és pas una democràcia sinó una teocràcia.

Crec que a tots ens manca una cosa que no està gaire de moda; la humilitat, per això empraré un sinònim: senzillesa.

JAUME COROMINAS
Sabadell

◆ Al Sr. Vicenç Villatoro

Sr. Director,

Em prenc la llibertat de dirigir-me al Sr. Villatoro que fou director de l'*Avui*. Adreçant-me a vostè en carta certificada, mai no vaig aconseguir que es publicués en la secció.

I això es va repetir de fa molts anys, però en temps d'antecessors seus davant la meua queixa al director, finalment ho veia publicat; tot i que a vegades amb alguna retallada. El fet és que els cristians fidels al Magisteri de l'Església no som ben vistos en aquesta redacció; en contrast de tantes col·laboracions d'«intel·lectuals» eclesiòfobs, insultants i a vegades amenaçadors, que hi tenen via lliure. També pel que veig hi són ben acollits aquells que s'anomenen cristians «crítics», l'obsessió dels quals és atacar el Papa i els bisbes, i enaltir tot l'humanisme, materialista i hedonista, disfressat d'amor a l'home...

Aprofito aquesta carta per protestar d'aquest sectarisme manifest, que lamento precisament per ser l'únic diari català i en català... que no obstant és el meu.

MANEL CORULL i MOLINA
La Palma de Cervelló

Retalls

Eco de Medjugorje
(febrer 1996)

Com desvetllar els cors? El secret de Maria

«Sense amor no podeu fer res». «Si viviu els meus missatges tots se'n recordaran i no caldran paraules». «Si pregueu i dejeneu amb el cor, es fondrà el gel dels cors més endurits i la conversió serà fàcil per a tots aquells qui voldran acollir-la». «Amb la pregària i el dejuni podeu aturar les guerres i, fins i tot, les catàstrofes naturals». «Tot neguit ve de Satanàs». «Venceu-lo amb els rosaris a la mà». «Descobriu als altres l'engany de Satanàs». «Que l'Amor sigui el vostre únic mitjà». (Dels missatgers de Medjugorje).

Treballa i prega; fes silenci i prega; estima i prega; escolta i prega.

No discutiu, no vulgueu tenir raó: calleu. No judiqueu, no condemneu: estimeu.

No mireu, no vulgueu saber: abandoneu-vos. No raoneu, no entreu en la profunditat dels problemes: creieu.

No t'inquietis, no t'escarrassis: prega.

No t'atabalis, no et preocupis: tingues fe.

Quan parles, Déu calla, i dius coses equivocades. Quan discuteixes, Déu és oblidat, i tu peques.

Quan raones, Déu és humiliat, i tu penses coses banals. Quan et precipites, allunyes Déu, i ensopagues i caus.

Quan t'alteres, Déu és expulsat, i et trobes en la foscor. Quan judiques el germà, Déu és crucificat, i et judiques tu mateix.

Quan condemnes el germà, Déu és mort, i et condemnes tu mateix.

Quan desobeeixes, Déu està lluny, i mors.

T'explico el secret de Maria:

—Ningú no pot convertir ningú a Déu, si no és Déu mateix; tu no pots fer res.

—No se t'ha demanat de fer, se t'ha demanat d'estimar. Ja n'hi ha massa que fan, fins i tot, de bona fe, coses que no són de Déu; tu prega i sacrifica't per la conversió dels pecadors.

—Tens un germà allunyat de Déu: comença a pregar per ell, ofereix algun dejuni i penitència per ell, suporta alguna cosa d'ell mateix, si pots.

—Si el trobes: estima'l, estima Jesús en ell, veu-hi Jesús reclòs en ell, que vol sortir per guarir-lo a dins. Està malalt perquè no té Déu, és només perquè no el sent que té la

tomba de Jesús mort en el seu cor. Tu pots fer-lo ressuscitar en ell, amb el teu amor!

—No parlar, no oposar-te a ell, no discutiu; contempla Jesús en ell, calla, prega dintre teu per ell i deixa'l parlar.

Escolta el teu germà, deixa'l què desfogui el seu dolor, la seva angoixa, deixa'l expressar les seves idees, encara que siguin equivocades! Estima'l tal com és, no el judiquis, no el condemnis, no el tallis: estima Jesús en ell, contempla els seus mèrits, segur que en té molts! Justifica'l davant de Déu, prega pel seu guariment, ofereix-te a Déu per ell, tingues paciència, dóna-li el teu temps, la teva amistat, la teva ajuda; encara que tinguis pocs moments, en aquests moments estima'l intensament i ja n'hi haurà prou.

Mentre tu calles, Déu li parla, mentre tu pregues, Déu el guareix, mentre tu l'estimes, Déu li manifesta el seu amor en el seu cor. Totes les barreres s'esfondraran aviat per deixar pas a la reflexió, al plor alliberador, a la conversió, a la joia que mai no ha tastat, a la confiança que no tenia, a la llum que abans no podia entrar: tu no has fet res, però el teu germà era mort i ha ressuscitat, estava perdut i ha estat trobat.

Claret

Editorial Claret • Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel (93) 301 08 87 • Fax (93) 317 48 30

Romà Fortuny
Bartomeu Benassar

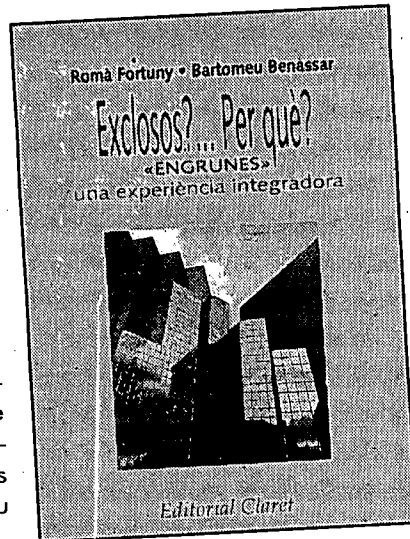
EXCLOSOS?... PER QUÈ?

Engrunes, una experiència integradora

L'any 1972, Romà Fortuny va endegar una catequesi per a adults de la qual va néixer una comunitat. Aquesta comunitat, un cop passats 10 anys, es va fer més gran donant cabuda als pobres que s'hi van voler afegir. Segurament els coneixeu. S'anomenen *Engrunes*.

Aquestes pàgines presenten la seva experiència, un estil de «fer camí amb els pobres» que pot fer-los protagonistes del seu present i del seu futur. En Bartomeu Benassar proposa una reflexió cristiana en i per la societat opulenta en què vivim, una visió globalitzadora de la qual tots som destinataris i protagonistes.

Col·lecció Els daus 156. PVP: 1.250 ptes.

El Concili Provincial Tarraconense parla de la Pasqua

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

El Concili Provincial Tarraconense tracta de la Paraula de Déu i dels Sagraments en les nostres Esglésies, en el segon capítol de les Resolucions. Aquest capítol està dividit en tres parts: 1a. la Paraula de Déu, font de la vida de l'Església; 2a. El diumenge i l'Eucaristia dominical; 3a. Pastoral sacramental.

En el context de la 2a. part, el Concili dedica a la Pasqua la resolució 61, que diu així: «El Concili exhorta les comunitats cristianes a donar al Tridu Pasqual, centrat en la Vetlla, el relleu celebratiu que li escau, i a fomentar alhora més intensament, durant la Quaresma i en la Cinquantena Pasqual la vida sacramental i una formació cristiana orientada vers la renovació del compromís baptismal.»

El Tridu Pasqual, centrat en la vetlla

Per al Tridu Pasqual, el Concili exhorta a donar-li el relleu celebratiu que li escau, i precisa que, a l'interior del Tridu, hi ha una dinàmica que cal atendre: la Vetlla Pasqual n'és el centre.

Aquest any 1996 es compleixen precisament els 40 anys d'ençà de la reforma de la Setmana Santa, celebrada per primera vegada l'any 1956 segons els decrets de Pius XII.

Si analitzem la situació present amb la perspectiva que ens donen els quaranta anys d'experiència, haurem de concloure que les celebracions actuals s'han consolidat, i ningú no pensa que sigui desitjable tornar a la situ-

ció precedent. El fet que una majoria dels participants a les nostres assemblees amb prou feines tenen experiència del que es feia ara fa quaranta anys, augmenta aquesta seguretat. Tanmateix, quan s'analitzen els programes i els horaris de les celebracions d'aquests dies, hom nota com persisteixen encara maneres de veure les coses que responen més a la mentalitat i pràctica anteriors que a la renovació realitzada, i al seu sentit profund. El mateix succeeix quan es valoren les apreciacions de no pocs fidels cristians, i la seva pràctica concreta en relació amb la celebració pasqual. La Vetlla Pasqual no és, encara, el centre vital de l'experiència cristiana.

Per això és oportú que el Concili exhorti a donar a aquestes celebracions el relleu celebratiu que els escau. No un relleu teòric, ni tant sols un relleu de reconeixement de la seva importància, sinó un relleu precisament en la seva celebració: això vol dir una forma de celebració que s'adigui a la seva condició de centre de la litúrgia de l'Església, i una insistència en la participació dels fidels.

Exemples concrets podrien ser la «jerarquització» en les celebracions i cultes programats. És una qüestió pedagògica, que demana esperit alertat, sentit litúrgic, dedicació a la preparació de les celebracions en tots els aspectes, celebració «en esperit i en veritat»...

Intensitat de la vida sacramental

Durant la Quaresma recitem un prefaci que insisteix en la força dels sagraments que ens han donat la vida de cara a esdevenir plena-

ment fills de Déu. És ben cert que la Quaresma i la Cinquantena pasqual són temps forts per la celebració dels sagraments. La Quaresma, com a intensificació catecumenal dels que es preparen per al baptisme, i com a temps penitencial —segon baptisme— per als que viuen amb compunció de cor i esperit de conversió dels costums. La Cinquantena, com a temps mistagògic d'entrada cada vegada més il·luminada en el sentit de l'experiència cristiana, de l'Eucaristia, de la vida en l'Església...

El Concili exhorta perquè això sigui fomentat més intensament. En concret això vol dir intensificar durant la Quaresma tots els aspectes penitencials, i durant la Cinquantena els aspectes iniciàtics —baptisme, confirmació, eucaristia.

La fidelitat a l'orientació conciliar suposa que la pastoral sacramental fa un esforç més qualificat durant aquests períodes. Podem pensar, per exemple, en iniciatives de la pastoral de la penitència: més temps dedicat a celebrar la reconciliació individual, la progressiva i sincera eliminació de les formes de celebració de la penitència que no entren dins l'actual disciplina de l'Església. Pensar també en iniciatives sobre la pastoral del baptisme: més «visibilitat» de les celebracions a l'interior de l'assemblea litúrgica habitual. O en la pastoral de la confirmació, o de l'eucaristia... En molts llocs, ja és aquest el temps de la confirmació i de les primeres comunions; però potser caldria que es vegés més clar que tant l'un com l'altre d'aquests dos sagraments són quelcom que pertany a l'entranya mateixa de la fe i de la comunitat cristiana, i no

només unes festes particulars d'algunes famílies o d'alguns grups...

Renovació del compromís baptismal

La nit de Pasqua té un moment important per al ritme de la vida de cadascú: el moment de la reafirmació de la nostra fe cristiana. No es tracta pas de plantejar cada any una espècie de «dubte metòdic» sobre el continuar o no a ser cristià. Encara que alguna vegada, maldestrament, les coses semblen plantejar-se amb aquest caire, no és pas aquest el sentit objectiu que cal donar-los.

El compromís baptismal és la resposta al do de Déu, a la seva elecció, i aquestes realitats no són pas transitòries sinó permanents. Quan fem el que anomenem «renovació de les promeses baptismals», fem en realitat una reafirmació de la nostra adhesió a Crist, amb fermesa, humilitat i acció de gràcies.

El Concili parla d'una formació cristiana orientada vers aquesta renovació. Es tracta de subratllar allò que Joan Pau II anomena «l'estil sacramental de la vida cristiana»; és a dir, una formació que no es queda només en la reflexió interior, i en els bons propòsits, sinó que destaca i fa entrar en l'experiència del que Déu fa en nosaltres pels sagraments. El Concili assenyala aquí una orientació per a la catequesi i per a l'educació de la fe que són particularment benvingudes en els nostres dies, quan sembla no poques vegades que la participació a la missa i als sagraments no passi de ser una «pràctica», independent del mateix ésser cristià.

Lectures bíbliques

Diurne de Pasqua

Missa del dia

Lectura primera

Ac 10:34a,37-43

Després d'haver ressuscitat d'entre els morts, nosaltres hem menjat i hem begut amb ell

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies, Pere va prendre la paraula i digué: «Ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per la Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar unguint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà per tot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell. Nosaltres som testimonis de tot el que va fer en el país dels jueus i a Jerusalem. Després el van matar penjant-lo en un patíbul. Ara bé: Déu el ressuscità el tercer dia, i va concedir que s'aparegués, no a tot el poble, sinó a uns testimonis que, des d'abans, Déu havia escollit, és a dir, a nosaltres, que hem menjat i hem begut amb ell després que ell hagué ressuscitat d'entre els morts. Ell ens va ordenar que prediquéssim al poble assegurant que ell és el qui Déu ha destinat a ser jutge de vius i de morts. Tots els profetes donen testimoni a favor seu anunciant que tothom qui creu en ell rep el perdó dels pecats gràcies al seu nom».

Salm responsorial

117:1-2,16ab-17,22-23 (R.: 24)

Enlaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor. Que respongui la casa d'Israel:

perdura eternament el seu amor.

R. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-ho.

O bé:

Al-leluia.

La dreta del Senyor fa proeses, la dreta del Senyor em glorifica. No moriré, viuré encara, per contar les proeses del Senyor. **R.**

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Lectura segona

Col 3:1-4

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colossos

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta del Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Després de la segona lectura hi ha l'himne anomenat *Seqüència*.

Al-leluia

1C5:7b-8a

Crist, el nostre anyell pasqual, ha estat immolat: celebrem en el Senyor la festa de Pasqua.

Evangelí

Jo 20:1-9

Havia de ressuscitar d'entre els morts

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

El diumenge Maria Magdalena se'n anà al sepulcre de matí, quan encara era fosc, i va veure que la pedra havia estat tret de l'entrada del sepulcre. Ella se'n va corrents a trobar Simó. Pere i l'altre deixeble, aquell que Jesús estimava tant, i els diu: «S'han endut el Senyor fora del sepulcre i no sabem on l'han posat». Llavors, Pere, amb l'altre deixeble, va sortir cap al sepulcre. Corrien tots dos junts, però l'altre deixeble s'avançà i arribà primer al sepulcre, es va ajupir per mirar dintre i va veure aplanat el llençol d'amortallar, però no hi entrà. Darrera d'ell va arribar Simó Pere, entrà al sepulcre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però el mocador que li havien posat al cap no estava aplanat com el llençol, sinó lligat encara al mateix lloc.

Llavors va entrar també l'altre deixeble que havia arribat primer al sepulcre, ho veié i cregué. Fins aquell moment encara no havien entès que, segons les Escripures, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

TEMPS DE PASQUA

(Salteri: setmana 1)

ABRIL:

- 7. Diumenge de Pasqua de la Resurrecció del Senyor. Blanc. VETLLA:** Lectures: Significatius textos de la Llei i dels Profetes, i Romans 6:3-11 / Salm 117 / Mateu 28:1-10. **MISSA DEL DIA:** Lectures: Fets 10:34a.37-43 / Salm 117 / Colossencs 3:1-4 (o bé 1 Corintis 5:6b-8) / Joan 20:1-9 (o bé Mateu 28:1-10), *Evangeli Missa vespertina:* pot ser Lluç 24:13-35.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Bta. de la Salle, fund.; Epifani i Sadurní, bs.; Rufi i Donat, mrs.; Herman, mjo.
- 8. Dilluns. Octava de Pasqua. Blanc.** Lectures: Fets 2:14.22-23 / Salm 15 / Mateu 28:8-15.
ALTRES CELEBRACIONS: (abans, C) *La Mare de Déu de l'Alegria.* Sants, Dionisi, Redempte i Amanci, bs.; Gualter, ab.; Santes Concesa, Macària i Màxima, mrs.
- 9. Dimarts. Octava de Pasqua. Blanc.** Lectures: Fets 2:36-41 / Salm 32 / Joan 20:11-18.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Huc i Acaci, bs.; Pröcor, diac. mr.; Hilari, mr.; Santes, Maria Cleofàs, casada; Casilda., vg.; Waldetrudis, ab.
- 10. Dimecres. Octava de Pasqua. Blanc.** Lectures: Fets 3:1-10 / Salm 104 / Lluç 24:13-35.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants; Ezequiel, prof.; Africà, Terenci i Pompeu, mrs.; Dimas, el bon lladre.
- 11. Dijous. Octava de Pasqua. Blanc.** Lectures: Fets 3:11-26 / Salm 8 / Lluç 24:35-48.
ALTRES CELEBRACIONS: Sant, Estanislau, bisbe de Cracòvia, mr.; Isaac, mjo.; Antipas, mr.; Felip, b.
- 12. Divendres. Octava de Pasqua. Blanc.** Lectures: Fets 4:1-12 / Salm 117 / Joan 21:1-14.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Juli I, p.; Zenó, b. mr.; Víctor, mr.; Sabas el God, mr.; Damià, b.; Santa Visia, vg. mr.
- 13. Dissabte. Octava de Pasqua. Blanc.** Lectures: Fets 4:13-21 / Salm 117 / Marc 16:9-15.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Martí I, p. mr.; Hermenegild, princ. mr.; Urs i Carpi, bs.; Pàpila, diaca, mr.; Agatodor, mr.; Santa Agatònica, mr.

El baptisme, pasqua del cristià

(Col 3:1-4)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

Des de Roma, on està detingut en *arrest domiciliari*, Pau escriu als cristians colossencs. L'església de Colosses no havia estat plantada per l'Apòstol, sinó possiblement pel seu deixeble Épafras, colossenc, que, en una visita que li fa, l'informa dels problemes doctrinals que viu aquella comunitat i que pertorven la pau dels fidels. En un ambient principalment de paganisme, amb influències jueves, els cristians de Colosses havien acabat extraviant-se en una barreja ideològica pràctica, que ben poc tenia a veure amb la verdadera fe cristiana, arribant a rebaixar el caràcter suprem i central de Jesucrist, únic salvador de la humanitat i de l'univers. L'Apòstol s'afanya a escriure als colossencs, refutant aquelles «filosofies» —és l'única vegada que aquest mot apareix en la Bíblia— que no són sinó «purs miratges basats en tradicions humanes, en els poders que dominen aquest món, i no en Crist» (2:8), malgrat que es presentin sota formes i pràctiques ascètiques i rigoristes que atreuen els incauts, i exhortant-los a viure intensament la nova vida en Jesucrist que han rebut en el baptisme. La doctrina sobre la persona de Crist —vertader Déu i vertader home— és afirmada amb més exactitud i plenitud en aquesta carta que en cap altre dels escrits paulins. Els batejats han mort i han ressuscitat amb Crist, per això han de viure una vida nova, abandonant la manera de viure que havien seguit fins llavors. La nostra perícopa —autèntica proclamació de la pasqua del cristià incorporat a Jesucrist en el baptisme— exhorta els colossencs a viure la nova vida que «està amagada en Déu juntament amb el Crist», esperant el moment suprem de la seva manifestació esclatant «quan es manifestarà el Crist» (vv. 3-4).

La vida nova del cristià

«Ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist» (v. 1). La resurrecció del cristià comporta dos moments importants: el de la resurrecció futura a la fi dels temps (v. 4) i el de la nostra incorporació personal a la dinàmica de la resurrecció del qui és Cap de la nova humanitat salvada (Cf. 2:6-15). Aquest altre moment —el primer en el nostre temps— és el marcat pel baptisme. En el bany de l'aigua i la paraula hem estat submergits amb Crist en la mort i amb ell en sortim per emprendre la nova vida (Cf. Rm 6:3-11; 8:11; Ef. 1:19-20; 2:5-6; Fl 3:10-11 i 1Pe 3:21). Som, doncs, una gent que ha mort i ha ressuscitat. Hem mort «a allò que és de la terra» (v. 2) —i que l'Apòstol ens ha dibuixat en el capítol que precedeix immediatament a la nostra perícopa— i hem ressuscitat «a allò que és de dalt, on hi ha el

La Bíblia a l'abast

Crist assegut a la dreta de Déu» (v. 1), on des d'aquest mateix moment, amb el Crist, hi tenim també el nostre lloc (Cf. Ef 2:6).

És molt important que els cristians tinguem consciència de la força i dinàmica del nostre *empeltament* a Jesucrist i de com el baptisme és una mena de creu i ratlla a formes de vida que ens esclavitzaven. Per això cal que estigui sempre a favor de l'autèntica llibertat dels fills de Déu. Tot allò que dificultava la realització en nosaltres del projecte de Déu ha mort i ha estat sepultat en l'aigua del baptisme. Sant Pau ens ho recorda amb l'energia que li és pròpia. «Vosaltres vau morir» (v. 3). Pertanyem, doncs, al nombre dels que eren, però ja no hi són. Érem de la naturalesa de l'«home vell» (v.9), que és el que en nosaltres ha mort. I els morts són sepultats. Com ho fou Jesús després de la seva mort en creu. Però el Senyor l'ha ressuscitat i nosaltres hem ressuscitat amb ell (v. 1). Pel baptisme el cristià ha estat dotat de la vida nova pròpia dels qui Déu ha salvat. «La vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist» (v. 3). Som el *sagrament* —el signe— de la resurrecció de Jesús i nostra —ell el Cap del cos, nosaltres els seus membres—. Malgrat que encara estem envoltats de lluites i deficiències —som caminants pel temps i per l'espai limitats cap a la plenitud— la nostra conducta ha de manifestar a tothom el caràcter d'«home nou» (v. 10), que camina endavant per la senda ja iniciada de la resurrecció. Vindrà el dia que aquest camí tocarà el seu terme definitiu. Serà el dia de la manifestació plena d'allò que ja som. Llavors la nostra vida, «amagada en Déu juntament amb el Crist» (v.3), apareixerà al descobert tal com en realitat és. Aquí diran que hem mort. En realitat aquell dia haurem arribat a la plenitud de la nostra personalitat, assolida segons el projecte de Déu. «Quan apareixerà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria» (v.4). No és perquè si que de la mort, en llenguatge cristià en diem *traspàs*.

La verdadera ascési cristiana

Sortint al pas dels errors dels falsos doctors de Colosses, l'Apòstol diu a aquella església que l'ascési del cristià ha de consistir en l'esforç continuat per a fer viva la realitat de la resurrecció en la nostra existència ara i aquí. És la marxa animosa per la ruta de l'alliberament que Crist ens ha guanyat i ens ha comunicat. No s'hi val a deixar-se encerclar per ideologies i pràctiques, que sota aparença d'austeritat i fidelitat, volen cloure's en elles mateixes, sense conduir-nos a la llibertat dels fills de Déu. L'únic fonament de la nostra vida és Jesucrist. «Així, doncs, ja que us vau adherir a Jesucrist, el Senyor, continueu vivint en ell. Manteniu-vos arrelats en ell, edificats sobre aquest fonament, sòlids en la fe, que us van ensenyar, i amb una acció de gràcies que mai no s'acabi» (2:6-7).

D'Internet fins a Teilhard de Chardin

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Un dia ho vaig dir: el meu primer contacte amb Internet vull que tingui alguna referència bíblica. Fa uns dies que es va complir el meu desig. Un amic tenia el seu ordinador obert a la més famosa de les autopistes de la informació. Sentia jo una gran curiositat, i fins una certa reverència, davant la trobada, i vaig quedar sorprès en comprovar que efectuada la crida a la locució «bible» començaren a sortir pàgines i més pàgines de referències-índexs que se sumaren després a les que sortiren quan vàrem teclejar «New testament» i Bíblia. Es parla de navegar per Internet, jo vaig tenir la sensació que m'arribava una inundació i em sentia agradablement amarad. El *web* eren d'Estats Units, de Canadà, d'Anglaterra, Roma, Jerusalem, Alemanya, Madrid, etc. Per la seva redacció semblava que la procedència era d'universitats Evangelistes, Catòliques, Jueves o de comunitats com les dels Testimonis de Jehovà. Quan hom pensa en senyals digitals, moderns, servidors, línies telefòniques etc., tot

i perdut en termes nous, sent la satisfacció que en aquest món, per a tants de nosaltres complicat, ja hi ha implantada la Bíblia. Operacions com les que vaig fer amb el PC, més detingudament i amb més destresa dels que jo tinc, podrien ser un bon entreteniment durant la Setmana Santa o per als diumenges, ja que compleixen el sentit de descans i religiositat, propis d'aquests dies.

I ara, què puc escollir en l'àmbit profètic, que convingui per a uns dies on la vida del cristià està carregada del misteri de Mort-Resurrecció del Senyor? Doncs una història del llibre de Daniel.

Són tres joves jueus que viuen a l'exili babilònic, les seves qualitats personals els han atorgat el privilegi del govern, han estat educats en les bones maneres del rei Nabucodonosor, han merescut la seva confiança i amistat, però viuen fidels a la fe del seu Déu que se centra en el Temple de Jerusalem. Reconeixen que l'exili que sofreixen ells i la seva gent és un càstig merescut, però no desesperançador. La fidelitat en aquests moments és heroica, però no els manca valentia, a causa d'aquesta mateixa fe que professen. Ells governen i el Rei regna. Són dues coses diferents, però que s'entrecruen i creen conflictes personals.

Nabucodonosor erigeix una enorme estàtua a la qual, segons ordres proclamades el dia de la seva inauguració, cal retre homenatge i adoració. Tots els súbdits lleials ho compleixen, és

Retrats bíblics intencionats

un ritus com tants que els manen, al que cal obeir sense obrir la boca. Però els nostres tres joves protagonistes es neguen a fer-ho i s'esdevé la denúncia. L'autoritat reial està per damunt de l'administrativa i el prestigi del que ha donat la llei no es pot veure perillat pel comportament dels deslleials governadors. El Rei és conseqüent amb el seu ofici, els joves ho són amb la seva religió. I tal com s'havia anunciat són condemnats al foc en un gran forn. No estan segurs més que de la necessitat de fidelitat, no coneixen els projectes del seu Déu, no saben si els salvarà. Però el deure està per damunt dels possibles riscos. La fidelitat està per damunt de la recerca de l'èxit i de l'eficàcia. Quanta gent d'avui dia hauria d'aprendre aquesta lliçó!

I en el forn canten. El seu himne sembla primitiu o avançat, segons es miri. El qui recorda l'energia espiritual que posseeix la matèria, segons afirmava el místic P. Teilhard, qui espera una trobada de tot allò vivent, de tot allò bo, de tot allò formós i de tot allò vertader, en un misteriós punt Omega, en llegir el càntic a la foguera, d'aquests tres joves jueus, desbordarà satisfacció. I en constatar el feliç final se sentirà més ferm en el valor de la fidelitat, tan oblidat actualment (qui llegeixi que entengui).

La història a la qual m'he referit es troba en el capítol tres del llibre de Daniel, tres meravelloses pàgines.

ESPECIAL

Setmana Santa

Dibuix: M. Dolores Gómez (missionera de Crist Jesús)

Paraules per a la meditació

El nostre col·laborador P-J Ynaraja, tot coincidint amb la Setmana Santa, ens fa arribar una sèrie de reflexions sobre la mort i resurrecció de Crist. Us recomanem que hi mediteu tranquil·lament. L'autor proposa també, per ambientar les vivències litúrgiques o per a la meditació, escoltar música adient. Poden servir composicions com «Jesucrist Superstar», «Les passions de música clàssica» de Bach, la música de l'òpera rock «Godspell», especialment «Té daré», i el «Dios ha muerto, viva

Dios». La versió castellana és encara més patètica que la versió original anglesa. I no podem oblidar una música tan escaient com el cant gregorià, que s'ha posat de moda aquests darrers anys i que podem trobar en discs compactes amb excel·lents interpretacions.

Aquestes reflexions i meditacions es complementen amb un interessant i original treball iconogràfic de Mn. Francesc Camprubí, en el qual explica les diverses formes i el significat del signe de la Creu.

La Passió del Senyor

Reflexions apòcrifes que va fer el company més jovenet, els dies d'aquella setmana tan gran, que només es pot comparar a la que, a l'inici dels temps, féu néixer el món.

(Fruit de les lectures i de les tradicions i visites als llocs que anomenem sants ha estat aquesta troballa al més íntim del meu cor i que ofereixo, penso sense incorreccions, per profit de cadascú dels lectors).

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

DIUMENGE DE RAMS

Apunts

Quan al capvespre, en tornar de Jerusalem cap a Betània, ens hem aturat sota una balma a mitja pujada, com tantes vegades ho fem, per a recuperar el ritme del respir, i que ja anomenem la gruta santa, el Mestre ens deia:

—Sí, ha estat un bon dia. El que els nens i la gent senzilla del poble ha fet al matí és inoblidable, ha omplert el meu cor de joia totalment. Llàstima que no ho veiés la meva mare! Però vosaltres ja li ho explicareu. Ella confia en mi, m'estima molt, però la gent li ha explicat tantes bogeries de mi, que la fan patir molt...

Li hem dit al Senyor:

—Ben segur que ho farem; no serà la primera vegada que li hem parlat de tu, ni la primera que ella ens hagi explicat coses teves. Ella, ja ho saps, es troba bé entre nosaltres, ens ajuda i està contenta que nosaltres et prote-

Però no tingueu por, jo puc vèncer la corrupció dels estaments i la maldat dels poders fàctics.

Sí, a Betània hem trobat la pau i el silenci que tant necessitàvem. Ens han dit els amics d'aquí que la mare del Mestre està a punt d'arribar. A tots ens ha fet il·lusió, però el Senyor sembla que tingui por per ella. Què pensa que ha de passar, ara?

DILLUNS SANT

Apunts

El Senyor ha volgut anar al Temple, sentia nostàlgia d'aquest lloc sant, ens ha dit. Pel camí, tot just ha vist la ciutat, s'ha posat trist. Ens ha dit que no tenia por per ell, que plorava per Jerusalem, que l'estimava molt, però que aviat li arribaria la seva perdició per no haver cregut en Ell.

Al temple ha estat parlant amb gent de fora, s'interessaven pel que Ell ensenyava, eren grecs, més ben dit eren estrangers que parlaven grec. M'ha agradat molt que el conegués gent de ben lluny.

tia i xerrameca, però no donem fruits. Ha parlat amb severitat, amb duresa, però sense gens de rancúnia.

Al temple, el miraven de lluny els mestres de la Llei i gent notable, però no s'hi acostaven. Van sortir escaldats el dia que li portaren aquella pobre esposa trobada cometent adulteri. Pobre dona! Cap de nosaltres estava d'acord amb el seu procedir, però és tan comprensible que una persona oprimida a la família i marginada de la societat cerqui un subterfugi per a gaudir d'uns bons moments. D'aquí que no hagués estat dur amb ella i sí amb els poderosos que l'acusaven. Amb ells sí que havia estat dur i havien marxat amb la cua entre cames.

El Mestre no vol fer projectes, ben segur que en porta algun de cap. A Betània s'està bé. És ben curiós, Llätzer diu que la seva sort més gran és ser amic del Senyor, que està més satisfet d'això que d'haver estat ressuscitat. La seva riquesa més gran és l'amistat amb Ell, que per res del món voldria perdre-la. Les seves germanes es mouen discretament entre nosaltres, però no amaguen l'admiració que senten per Ell. Nosaltres també volem que hi siguin, són com la polsada de sal que fa agradable un bon guisat. Sense elles la nostra colla se sentiria de vegades mancada de sensibilitat. Què n'és de bo viure els amics tots junts!

DIMARTS SANT

Apunts

Estic del tot desconcertat. Tal volta l'únic que puc fer és anotar uns fets i en passar el temps, tot llegint-los, treure'n l'entrellat i entendre el sentit de tot el que avui ha ocorregut.

Hem anat a Jerusalem mig d'amagat. Hem trobat la sala de convidats d'una família amiga. El Mestre ho tenia tot previst. Hi érem tota la colla. Anàvem intrigats, ens deia que celebraríem la Pasqua i tanmateix no era el 14 de Nisan, havíem de fer memòria del Pesaj i ningú no s'havia preocupat de portar l'anyell. Algú s'ha recordat que en temps del nostre pare Abraham havia passat quelcom semblant amb el seu fill Isaac i no li hem dit res.

A la taula hi havia tot el que cal per aquest sopar, excepte el be. Com que sóc el més jove, m'ha tocat fer les preguntes de ritual. El Mestre ha pronunciat solemnement l'Hagadà. Per sorpresa nostra, de sobte ens ha dit:

—No ens cal un xai aquesta nit, l'aliança del Sinaí ha estat superada. Jo amb vosaltres en faig una de nova i definitiva. El document és aquest pa, i aquest pa és el meu cos. No cal degollar un animal, aquest vi és suficient, en realitat aquest vi és la meva sang. D'ara endavant fareu això i cada vegada que ho feu sereu amb mi, moguts per l'Esperit, presentant al meu Pare, els protocols de salvació. Ben aviat ratificaré amb el meu sacrifici aquesta nova aliança que es fa amb vosaltres i amb tothom. Mengeu d'aquest pa, és el pa que un dia us vaig dir que supera-

va el manà. I beveu d'aquest vi que el sentireu dolç, però que per a mi és amarg.

No ho hem entès gaire, per no dir gens, però hem menjat i hem begut, tal com Ell ens deia. Fins llavors el Mestre estava tot pensarós, però tot seguit ha canviat el seu aspecte i amb entusiasme hem cantat el gran Hallel. Li havia passat la por. Els veïns ben segur que sentien els nostres cants, però a Ell ben poc que l'importava.

Hem sortit amb precaució, la lluna il·luminava el rostre del Senyor, no sé si era seriós o patètic. Com altres vegades hem anat a Getsemani. En aquest lloc sempre ens trobem bé. Joan-Marc, el fill de la mestressa, també hi era. Ha volgut estar sol i ha marxat no gaire lluny de nosaltres. Volia pregar intensament. Ens ha dit consirós que tenia molta necessitat de fer-ho. Que nosaltres també preguéssim.

Però no puc més. La son em domina. Demà serà un altre dia.

DIMECRES SANT

Apunts

L'anit passada ha estat horrible. Tots ens havíem adormit excepte el Mestre. Ell pregava ben segur i no hi ha dubte que també mirava el que passava al seu voltant. Estic segur que els va veure venir. Els va veure acostar-se per l'altra riba del Cedró. Podia escapolar-se, pujar al cim i arribar-se a Betània que és ben a prop i on no hi havia cap perill de ser arrestat. Però no ho ha fet. La lluita interior haurà

Hem vist que havia suat s... ens ha despertat definitivament. Havia intentat d'altres vegades de vetllar-nos, però no ho havia aconseguit. Ara tots estem avergonyits. Hauríem d'haver-lo protegit, hem estat covards. Ell, en canvi, estava ben decidit. Semblava que ho tingués tot preparat, que tot ho fes complint ordre del seu Pare. La fidelitat al seu Pare del que sempre ens parla. Se l'han emportat empresonat, ens ha dit que tot el que passava era per al nostre bé. Tindrà raó, sempre té raó el Mestre, però no l'hem entès gens.

Ens han dit que l'han tancat. Les nostres presons són simples coves a ran de la muntanya, es tracta d'aprofitar caverne naturals i fer una porta que impedeixi fugir. Hom entra allà perquè l'empenyen, hom hi roman perquè no pot ser d'altra manera. Hom surt d'allà quan li manen. No hi ha finestres, no hi ha ventilació, no hi ha llum, només hi ha soledat.

Això va ser aquesta nit passada; al matí d'avui li ha calgut presentar-se davant el Sanedrí. Aquesta vegada anava brut, desencaixat, rogenic d'ulls, desprotegit del tot. Aquesta no és la seva terra, ni cap dels seus no el podien ajudar. Ha estat humiliat, fins i tot l'han pegat i després l'han tornat a deixar a la presó.

L'han acusat de no complir la Llei, de fer-se Déu, i això vol dir que el poden condemnar a morir lapidat. Li han dit que era un israelita dolent, que volia enderrocar el temple i si això fos veritat seria també un delictes gros. Tot això ho han dit ells. Els hauria de caure la cara de vergonya. Però tenen poder i ningú no dirà res.

Amb un company hem decidit fer

gim. Però a partir d'avui la teva vida serà ben diferent, la teva entrada a Jerusalem no l'oblida mai ningú, tothom té una imatge teva ben diferent a la que pogués tenir fins ara. Què penses fer? No pots defraudar els petits que t'aclamaven, no pots tornar a la Galilea sense explicar aquí tantes coses que has predicat al nostre país.

I els del govern? Què diran ara de Tu les autoritats?

El Mestre ha dit:

—A aquests més val que els oblidem. En arribar a Betània tindrem temps de pensar en pau i parlarem del que hem de fer. Però no oblideu que si el poble està unit mai no pot ser vençut. A la mà dels poderosos està el dividir-lo i, fins i tot, el dominar-lo.

Sembla que aquests dies tingui pressa. Ens ensenya moltes coses. Ho fa a nosaltres i a la gent que puja als porxos del temple. Ho explica tot en paràboles, segurament perquè ho recordem millor. Ens parla de les disputes entre germans, de masovers dolents, de casaments de prínceps...

El que més ens ha intrigat ha estat un episodi del matí aparentment banal. Sentia gana i s'ha acostat a una figuera i com que no hi havia ni un sol fruit, s'ha enfadat contra aquell arbre. El que ha estat sorprenent, és que al vespre en tornar, hem vist l'arbre tot pansit i mig mort. «Mai més serà bo», ens ha comentat. I ha afegit que a nosaltres ens passaria el mateix si la nostra vida està plena de fullaraca, això és: simp-

gestions i tractar d'apropar-nos-hi. No el podrem deslliurar, però tal volta ens el deixaran veure i Ell sabrà que no està sol del tot. Que nosaltres, encara que covards no l'hem abandonat del tot, que el seguim de lluny.

Un de nosaltres l'ha traït. Ho havia anunciat Ell, però nosaltres no ens ho creiem. L'ha traït un de nosaltres o tal volta l'hem traït tots? Em sento caigut, derrotat del tot.

DIJOUS SANT

Apunts

L'hem vist de lluny. Com ha canviat! Si no fos perquè era el Mestre, ens hauria fet fàstic. Però el que hem sentit ha estat molta pena. El company ha plorat tot el dia. Ha plorat pel mal que estan fent al Senyor i per la nostra traïció. Jo per dintre sento el mateix.

Es compliquen les coses de tal manera que no veiem on aniran a parar. O, més ben dit, ho veiem però no ens ho volem creure.

El Sanedrí ha fet conduir el Mestre a la fortalesa on Pilat roman aquests dies. Mai no hauria imaginat aquesta corrupció per part de les autoritats del nostre poble. Però quan hi ha odi personal tot és possible. L'odi és tan fort com l'amor. Però el Mestre deia que l'amor podia vèncer l'odi. Jo no sé avui què és amor, no sento més que pena per Ell.

I, endemés, què pot saber el governador del Senyor? Com el pot jutjar, si mai no l'ha sentit predicar, i ningú no el podrà acusar de cap delictes? Si Pilat sempre ha estat al marge dels nostres costums i religió, que pot pensar del que Ell digui?

I el poca-vergonya del romà l'ha fet portar a Herodes. Quina humiliació per al Mestre! Trobar-se presoner i a l'albir d'aquest home-titella, d'aquest home corromput, adúlter, incestuós, dolent de mena! Ens han dit que ha mantingut la dignitat, que no ha volgut dir res, que no ha implorat cap ajuda del descregut. Tot i ser de la nostra raça ningú no el té per res, tal volta és el que volia: que el reconeguéssim com a jueu, que li implorés clemència com a fill d'Abraham i li demanés protecció davant l'autoritat invasora.

Com que s'ha mantingut en aquesta actitud noble, però no insolent, Herodes s'ha sentit molt incòmode i no ha sabut fer altra cosa que acomiadar-lo vestit de boig. Interiorment, però, se sentia satisfet per aquesta col·laboració que li havia sol·licitat el governador. Avui han fet les paus. No es podien veure, però avui tenien en comú la recíproca antipatia vers el Mestre; ara són semblants, ja que a tots dos el Senyor els fa nosa.

Alguns ens han aconsellat que gestionéssim el perdó que aquests dies s'atorga a un reu per ser dies de Pasqua. Tal volta aquells grecs que van parlar amb Ell al temple podrien fer alguna cosa. Nosaltres som tan pocs i no tenim cap categoria, i fins i tot, som galileus.

Qui estima avui el Mestre? On és la gent que Ell va guarir? I els atipats de pans i peixos? I els que va ressuscitar? I els que ha instruït durant tots aquests anys?

Es ben trist constatar-ho; quan convé es traeixen els ideals, s'elimina a qui molesta, si hom pot així sortir-se'n de situacions dolentes sense perjudici.

La mare del Mestre ha vingut i no vol ignorar res del que li passi al seu Fill, sols pensa en fer-li companyia.

DIVENDRES SANT

(El dia més impressionant de l'any, aquest any 5 d'abril, aquell any fou 7 d'abril del 30)

Apunts

Què he d'escriure que no ho sàpiga tothom? Quan m'han dit que el crucificarien he temut un sofriment llarg, uns dies tal volta d'agonia, el moment horrible en què amb unes maces xafen

les cuixes dels moribunds i tot s'acaba. No hi ha hagut res d'això. Abans l'havien torturat de tal manera, que no podia durar gaire.

Patia i pregava. Patia i pensava en l'altre condemnat. Patia i pensava en la seva mare i en mi. Patia de la solitud en què l'havia deixat el seu Pare, i encomanava el seu esperit a Ell. El dolor absorbent i total del seu cos i l'angoixa espiritual no el privava de mantenir-se en els seus principis. Hom s'adonava que la missió que el seu Pare li havia encomanat, i de la que tant ens ha parlat, estava a punt de culminar-la. Però, quin Pare té, quin pare tenim nosaltres, que vulgui aques-

ta situació? Avui l'entenc menys que mai. El seu Pare és dolent? El que passa és que tot el que succeeix és bo i nosaltres no sabem veure-ho? Mai se n'ha sentit dir que Déu hagi traït els seus. Per què, doncs, li ha passat això?

Aquests darrers dies jo no rebia res del Senyor. No em donava cap lliçó, no feia miracles, no em protegia. No feia res més que estimar-me. Ara m'adono de la grandesa que hi ha en ser estimat, m'he fet ric d'amor d'Ell, i ara me n'adono del que perdo. M'estimava amb tendresa, de vegades amb una certa ironia, d'altres era el noi mimat de la colla, m'estimava tant! Ara m'adono. Res de tot això em resta, i sé que cap persona mai no em donarà el que Ell em donava.

Em sento totalment pobre, despullat, fred, esporuguit. No sé per què em sento així, a mi ningú no em persegueix, ningú no em cerca per a jutjar-me, ningú no em vol matar, però sento por i una solitud esfereïdora.

La gran pobresa de l'home és no estimar i no sentir-se estimat per ningú. Jo avui visc aquesta misèria. Però de la manera que Ell parlava, no pot ser que tot això s'acabi així. El Senyor, el seu Pare, que tot ho té previst, tindrà els seus plans que jo ara desconec. Algun dia, però, tal volta els coneixeré i tornaré a sentir gust per la vida.

DISSABTE SANT

Apunts

Tot en mi està ple de la seva absència. Plenitud de buidor, ho entendre qui hagi passat per situacions semblants a la que jo pateixo. Certament que com aquesta mai no n'hi ha hagut cap d'igual, una persona com el Mestre és irrepetible.

A Jerusalem tot va fent com si res no hagués passat. La gent riu, menja, juga, canta. Tinc la impressió que sóc un home d'un altre món. En realitat a tots ens passa el mateix. Pere calla i resta immòbil els ulls fits a l'infinit. El meu germà se sent responsable de la colla i ens diu que hem de menjar, que la vida continua, que haurem de pensar a marxar cap a la nostra terra. Que Déu portarà a terme els seus plans, que nosaltres desconexim quins plans són els de Déu, que potser ens havíem fet massa il·lusions, que no podem estar aquí engabiats...

Maria, la de Magdala, pensa en la mare del Mestre. Ens han dit que uns familiars se l'han portat a casa seva i que està ben acompanyada.

Em mira i voldria abraçar-me, plora i voldria jo consolar els seus plors. Tots ens volem ajudar, això és el que ens havia ensenyat el Mestre. Val la pena viure estimant, si t'adones que aquell a qui estimaves ha mort massa aviat i ara jau al sepulcre? Ens sentim defraudats? Tot és donar voltes al mateix, sense desfer-ne l'embolic.

Tot i la seva absència sentim en el nostre cor el seu amor. Ja pot estar enterrat a la sepultura, que per a nosaltres de vegades és com si fos al bell mig de la cambra on vivim, encara que no el veiem. No sentim les seves paraules, no sentim els batecs del seu cor, no veiem la respiració entretallada de quan era a la creu. Però l'amor sí

que el sentim. No puc dir que no m'estimi, tot i que no el vegi, ni sàpiga on és. Voldria sortir a la finestra i posar-me a cridar als qui indiferents passen pel carrer.

Maria, la de Magdala, em diu que el Mestre li havia donat tal coratge que ara sap que mai no tornarà a la seva vida de pecat quan encara no l'havia conegut. Que no sap que farà, ni d'on treure les forces, però que vol seguir sempre el camí que li havia ensenyat.

Per què els altres, els del Sanedrí, els sacerdots i els levites, que saben més que jo de Déu, no l'han estimat? Ben segur que si haguessin conegut la seva bondat mai no l'haurien condemnat a mort.

DIUMENGE DE PASQUA

(Avui és dia 7 d'abril però el gran dia, el més gran dia, el més millor dia de tota la història de la humanitat, aquell dia que mai no es repetirà cap de la mateixa mena fou un 9 d'abril)

SALM DE PASQUA

El meu cor vol rebentar, i rebentar el meu pit, sembla que tot jo hagi d'esclatar de joia avui.

Hem anat al sepulcre, l'hem trobat buit, hem cregut, l'hem sentit a Ell viu. Ara podrem viure per sempre feliçment.

El Senyor ho ha fet saber en primer lloc a qui amb més tendresa l'estimava, no ha cercat heralds, homes de seny, no. Ha estat una dona i les que amb ella anaven, les primeres que ho han sabut i ens ho han vingut a dir. I

hem anat al sepulcre, l'hem trobat buit, hem cregut, l'hem sentit a Ell viu. Ara podrem viure per sempre feliçment.

Des d'avui ens cal escampar la bona nova arreu, és la gran notícia: el Senyor ha ressuscitat i

ha aconseguit per a tots el mateix do. Des d'ara s'escamparà l'amor, hi haurà pau, hi haurà esperança, estem salvats, car hem anat al sepulcre, l'hem trobat buit, hem cregut, l'hem sentit a Ell viu. Ara podrem viure per sempre feliçment.

Fam, tortura, malaltia, mort; tot el que és dolent comença avui a anorrear-se,

ja que els homes hem de ser diferents, hem estat convidats, hem estat cridats, tenim la possibilitat de millorar-nos, perquè hem anat al sepulcre, l'hem trobat buit, hem cregut, l'hem sentit a Ell viu. Ara podrem viure per sempre feliçment.

Glòria, notorietat i honor per aquest èxit, rebí el Senyor Jesucrist, el Mestre de tots i el seu Pare excels, que és també pare nostre amb l'Esperit que ens vivifica l'interior avui, demà, demà passat i sempre. Amén, amén.

Formes i significat de la Creu

Mn. Francesc Camprubí

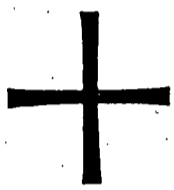
«Quant a mi, Déu me'n guard de gloriar-me en res si no és en la creu de nostre Senyor Jesucrist» (Ga 6,14).

Crist crucificat no apareix en la iconografia sagrada fins al segle V (Relleu de la porta de la basílica de Santa Sabina, Roma). El *Teterrunum supplicium* (Ciceró), «escàndol per als jueus i follia per als gentils» (Pau) vigent encara entre els romans resultava antiapologètic en els primers segles de cristianisme. De quina manera podien

comprendre i apreciar un Déu que mor com un gran facinerós i que pretén regnar des de la creu?

Per això van preferir recordar de manera velada la mort del Crist mitjançant símbols i al·legories: el xai immolat, el pelicà, sobre el qual hom creia que s'obria el pit amb el bec per alimentar amb la seva pròpia sang els pollets, el dofí sobre una àncora o travessat per un trident: àncora i trident, formes dissimulades de la Creu.

Resumim amb molta satisfacció per a *Catalunya Cristiana* les diferents formes i significat del signe de la Creu.

CREU GREGA.— Té els quatre braços iguals (*crux quadrata*). Coincideix amb les lletres hebrees *taw*, que es troben ja en l'art jueu. Evoca el senyal de sang en la porta dels israelians (Ex 12,22). Primer senyal de la santa creu i de protecció divina que ostentaven a la porta les llars cristianes —avui encara— sobretot camperolès.

CREU LLATINA.— Té el pal vertical més llarg i en això es distingeix de la grega. Es considera com la forma històrica de la creu de Crist, que apareix en els crucifixos sobre l'altar —per reactualitzar-se a l'altar «alta res» el sacrifici del Calvari—, o exempta a una banda com a «creu processional». Jesucrist ressuscitat porta la creu de pal llarg i prim com a bandera victoriosa pasqual.

Des de Constantí sorgeix la creu glorificada «*un hoc signo vincis*». A l'art bizantí es manifesta guarnida de gemmes i diamants exempta o presidint el feu dels absis (Església —s. VI— de Sant Apolinare, Ravenna).

CREU DE SANT PERE.— És la creu llatina invertida. Recorda —segons la tradició— la crucifixió de sant Pere que va voler, humilment, tenir el cap on el Mestre va tenir els peus. Per això potser —penso jo— era costum venerar l'estàtua de sant Pere en càtedra, al Vaticà, besant el peu sortint i traçant amb la front el senyal de la creu: «*Pax et obedientia*».

CREU DE LA FORCA.— Consta del pal vertical amb els dos laterals aixecats formant una «Y». A l'Edat Mitjana eren executats a la forca els pitjors facinerosos. Així es manifesten, de vegades penjats, lligats, els dos lladres y també Crist crucificat. La forma Y té també un sentit místic: antic signe còsmic de l'«*hieros gamos*», venerat del «sa esposori» entre Déu i el món.

CREU PATRIARCAL.— És de doble travesser, el superior era per al títol de la creu. Alguns suposen que aquesta era la verdadera forma de la creu, que reproduceix la planta dels plànols de les esglésies i figurava en l'heràldica.

CREU PAPAL.— Aquesta creu, de tres travessers, era reservada exclusivament per al Papa. (Potser —penso també jo— pot recordar la seva triple potestat de magisteri, de santificació i pastoral, com simbolitzen les tres corones de la tiara papal).

CREU BIZANTINA-RUSSA.— El travesser inferior oblic, base de suport per als peus «*sub pedanium*» de Crist crucificat. En forma més reduïda de cuny per als peus fixats per dos claus separats —no sobreposats— com es pensa és el més versemblant i apareix en els crucifixos romànics.

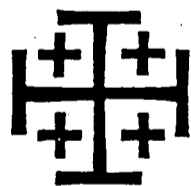
CREU DE SANT ANDREU.— Segons la tradició, l'apòstol germà de Pere va morir en la creu, que des de l'Edat Mitjana té la forma de «X», lletra inicial del nom de Crist en grec. Aquesta creu en aspa és també la «creu de Santa Eulàlia» doncs així figura en el seu sepulcre a la catedral de Barcelona.

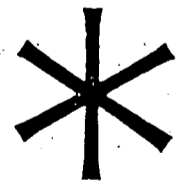
CREU DE SANT AMBROSÍ.— Té forma de «T» (la tau grega), insígnia de l'orde dels antonians, fundada en el segle IX. Aquesta forma té la creu dels dos lladres a diferència de la creu de Crist.

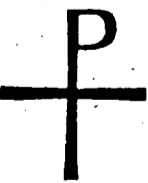
CREU «ANSATA».— Creu amb nansa que apareix en els jeroglífics, i en la mà de personalitats egípcies, com signe de *Vida*. Els cristians coptes la van adoptar per a la creu de Crist: amb la seva mort ens va donar la vida.

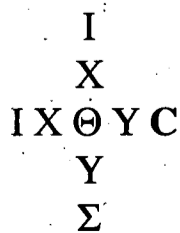
CREU DE JERUSALEM.— Les cinc creus recorden les cinc nafres de Crist crucificat. És el distintiu de l'Orde de Cavallers del Sant Sepulcre a Jerusalem. L'adoració a les cinc nafres, després del viacrucis, és de pietat popular.

CREU EN FORMA D'ESTEL.— Està formada per les inicials del nom de Crist en grec: *Jesus Christos*, llum del món.

CREU MONOGRAMÀTICA.— Recorda així mateix les inicials de Crist —el Chi i el Ro— formant una creu de vegades aureolada. El monograma es troba molts cops franquejat amb les lletres alfa i omega —Α, Ω—, primera i darrera lletra de l'alfabet grec: «Jo sóc l'alfa i l'omega» (Apoc 1,8).

ACRÒSTIC FORMANT UNA CREU.— S'anomena acròstic la composició de lletres inicials d'una frase. Aquí les inicials del nom grec IXOYΣ que significa *peix*, primer símbol de Crist. Com declara sant Agustí, aquest acròstic expressa el nom i l'essència de Crist que per la seva santa creu va redimir el món: Jesu-Crist, Fill de Déu Salvador.